

CURS 2023-2024

Proposta pedagògica

DEPARTAMENT DE VALENCIÀ: LLENGUA I
LITERATURA

ETAPES: ESO I BATXILLER
IES ANTONIO SERNA SERNA

1.	INTRODUCCIÓ	1
1.1	JUSTIFICACIÓ DE LA PROPOSTA PEDAGÒGICA	1
1.1.1.	JUSTIFICACIÓ TEÒRICA	1
1.1.2.	JUSTIFICACIÓ LEGAL	2
1.2.	CONTEXTUALITZACIÓ	2
1.2.1.	ENTORN	2
1.2.2.	CENTRE	2
1.2.3.	GRUPS PER NIVELL	3
1.3.	COMPOSICIÓ DEL DEPARTAMENT	3
2.	OBJECTIUS D'ETAPA	4
2.1.	OBJECTIUS D'ETAPA ESO	4
2.2.	OBJECTIUS D'ETAPA BATXILLER	6
3.	COMPETÈNCIES I RELACIÓ AMB EL PERFIL D'EIXIDA DE L'ALUMNAT	7
3.1.	ETAPA ESO	7
3.1.1.	LES COMPETÈNCIES CLAU	7
3.1.2.	EL PERFIL D'EIXIDA DE L'ALUMNAT	10
3.2.	ETAPA BATXILLER	16
3.2.1.	LES COMPETÈNCIES CLAU	16
3.2.2.	LA PROGRESSIÓ DEL PERFIL COMPETENCIAL EN L'ETAPA DEL BATXILLERAT	20
3.2.	CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES CLAU: LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	25
3.2.1.	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES ESO	25
3.2.2.	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES BATXILLER	27
4.	ELS SABERS BÀSICS	29
4.1.	SABERS BÀSICS D'ESO	29
4.1.1.	SABERS BÀSICS DE 1R I 2N D'ESO	30
4.1.2.	SABERS BÀSICS DE 3R I 4T D'ESO	34
4.2.	SABERS BÀSICS DE BATXILLER	37
5.	CRITERIS D'AVUACIÓ	44
5.1.	CRITERIS D'AVUACIÓ ESO	44
5.1.1.	CRITERIS D'AVUACIÓ 1r i 2n D'ESO	44
5.1.2.	CRITERIS D'AVUACIÓ 3R I 4T D'ESO	47
5.2.	CRITERIS D'AVUACIÓ BATXILLER	51
6.	INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ, VALORACIÓ DEL PROGRÉS DE L'ALUMNE I AVUACIÓ	55
7.	CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	57

7.1.	CRITERIS DE QUALIFICACIÓ ESO	58
7.1.1.	CRITERIS DE QUALIFICACIÓ 1R I 2N D'ESO	59
7.1.2.	CRITERIS DE QUALIFICACIÓ 3R I 4T D'ESO	60
7.2.	CRITERIS DE QUALIFICACIÓ DE BATXILLER	61
7.2.1.	CRITERIS DE QUALIFICACIÓ DE 1R DE BATXILLER	61
7.2.2.	CRITERIS DE QUALIFICACIÓ DE 2n DE BATXILLER	63
8.	ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLOGIA	64
8.1.	METODOLOGIA GENERAL DE L'ÀREA O MATÈRIA	64
8.2.	ENFOCAMENT COMPETENCIAL I SITUACIONS D'APRENTATGE	64
8.2.1.	SITUACIONS D'APRENTATGE DE 1r d'ESO	66
8.2.2.	SITUACIONS D'APRENTATGE DE 2n d'ESO	68
8.2.3.	SITUACIONS D'APRENTATGE DE 3r d'ESO	70
8.2.4.	SITUACIONS D'APRENTATGE DE 4t d'ESO	72
8.3.	ENFOCAMENT COMUNICATIU	75
8.4.	INTERDISCIPLINARIETAT I TRACTAMENT INTEGRAT DE LLENGUA I CONTINGUT (TILC)	76
9.	SEQÜÈNCIES DIDÀCTIQUES	76
9.1.	SEQÜÈNCIES DIDÀCTIQUES ESO	76
9.1.1.	SEQÜENCIACIÓ DE 1r D'ESO	78
9.1.2.	SEQÜENCIACIÓ DE 2n D'ESO	80
9.1.3.	SEQÜENCIACIÓ DE 3r D'ESO	82
9.1.4.	SEQÜENCIACIÓ DE 4t D'ESO	84
9.2.	SEQÜENCIACIÓ DE 1r DE BATXILLER	86
9.3.	SEQÜENCIACIÓ DE 2n DE BATXILLER	87
10.	TEMPORALITZACIÓ I ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENTATGE	88
11.	RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS	90
12.	MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB ALUMNAT QUE REQUERISCA ACTUACIONS PER A LA COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS (MESURES DE NIVELL III I IV)	90
13.	ELEMENTS QUE FACILITEN L'ACCESIBILITAT A L'APRENTATGE (DUA)	92
14.	ELEMENTS TRANSVERSALS	94
15.	PLA LECTOR	97
16.	PLA DE TRANSICIÓ	97
17.	PLA DE MILLORA	98
17.1.	TALLER DE PROFUNDITZACIÓ DE LA LECTURA	98
18.	ACTIVITATS EXTRAESCOLARS I COMPLEMENTÀRIES	99
19.	AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT	103
	ANNEXOS	107
	ANNEX I: CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ASSIGNATURA	108

ANNEX II: PLA DE RECUPERACIÓ DE LES ASSIGNATURES PENDENTS	120
ANNEX III: MATERIALS DIDÀCTICS, LLIBRES DE TEXT I LLIBRES DE LECTURA	128
ANNEX IV: FULL DE SIGNATURES AMB ELS COMPONENTS DEL DEPARTAMENT	130

1. INTRODUCCIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ DE LA PROPOSTA PEDAGÒGICA

1.1.1. JUSTIFICACIÓ TEÒRICA

L'objectiu de l'actual proposta és planificar, ordenar i concretar el projecte educatiu per a reduir la improvisació o l'arbitrarietat. La proposta pedagògica representa el tercer nivell de concreció curricular i, per tant, està lligada als dos nivells superiors: el currículum oficial (primer nivell) i el Projecte Curricular de Centre, el Projecte Educatiu de Centre i la Programació General Anual (segon nivell).

La proposta pedagògica ha de ser oberta, dinàmica i en contínua evolució respecte de les múltiples variables que intervenen en el procés d'ensenyament aprenentatge. La present proposta pedagògica ha sigut confeccionada tenint en compte la legislació vigent.

L'aprenentatge de la llengua i la literatura és bàsic per a aconseguir una de les finalitats formatives de l'ESO i el batxiller: el desenvolupament integral i harmònic de la persona en els aspectes intel·lectuals i socials. Per aquest motiu, tractem que l'alumnat desenvolupi la competència comunicativa necessària per a expressar-se tant oralment com per escrit amb correcció i adaptant-se a les diferents situacions comunicatives que es puguin trobar en la seua vida diària.

El llenguatge és un mitjà que ens permet aproximar-nos al coneixement del món i adquirir-ne de nous, perseguint aquesta finalitat treballem la comprensió textual i el reconeixement de diferents tipus de text i de discursos. Amb la literatura pretenem que l'alumnat conega les principals etapes artístiques de la nostra literatura i els autors i obres més destacats. En este cas, partim dels orígens de la literatura i arribem fins als autors actuals del segle XXI. Aquests coneixements, contribueixen a dotar l'alumnat de cultura general i faciliten la seua integració en la societat i reconeixement com a part d'un grup i una cultura.

Un punt important de la nostra matèria és fomentar l'hàbit lector per la qual cosa, oferim a l'alumant la lectura d'obres juvenils que s'ajusten als seus gustos i interessos i la lectura de fragments d'obres literàries que considerem més representatius de cada etapa o moviment, per a presentar de manera global els aspectes literaris més importants que l'alumne ha de conèixer. Amb això es pretén que l'alumnat veja la lectura com una font de plaer i no sols de coneixement.

Conseqüentment, la nostra proposta està planificada en base a aquests principis amb la finalitat d'aconseguir de manera global i eficaç els fins formatius i lingüístico-literaris que ens proposem com a docents des d'esta àera.

1.1.2. JUSTIFICACIÓ LEGAL

La present proposta pedagògica es confecciona a partir dels principis legals establerts a les següents lleis:

- LLEI ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE d'ara en avant).
- LLEI ORGÀNICA 3/2020, del 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica d'educació LOE (LOMLOE d'ara en avant).
- REIAL DECRET 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Secundària Obligatoria.
- REIAL DECRET 243/2022, de 5 d'abril, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims del Batxillerat.
- DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria.
- DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de Batxillerat.
- RESOLUCIÓ de 27 de juny de 2023, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat durant el curs 2023-2024.

1.2. CONTEXTUALITZACIÓ

1.2.1. ENTORN

Quant a la coherència amb el marc sociocultural hem de tenir en compte el centre a què va dirigida la proposta pedagògica i el tipus d'alumnat. L'IES Antonio Serna Serna es situa a la població d'Albatera, municipi de la província d'Alacant situat a la zona castellanoparlant de la *Vega Baja*, al Baix Segura, amb una població d'uns 12.000 habitants.

L'ambient educatiu és adequat, com també ho és la relació entre docents, equip directiu, pares i alumnes. Existeix una gran col·laboració de l'AMPA en les activitats del centre. Les famílies tenen un nivell cultural i econòmic mitjà, la major part del sector servicis en què preval la preocupació per l'èxit educatiu dels seus fills.

1.2.2. CENTRE

L'IES Antonio Serna Serna fou inaugurat amb la implantació de la LOGSE el 1995, i les instal·lacions estan ben conservades. Tenint el compte els recursos educatius, el centre compta amb tres laboratoris (CC.NN., Física i Química), quatre aules d'informàtica, una aula audiovisual i biblioteca; i sobre recursos tecnològics, quasi totes les aules del centre compten amb projector i ordinador connectat a Internet.

Pel que fa a l'horari del centre, destaquem que les classes s'imparteixen en horari intensiu de matí. La jornada lectiva comença a les 8:00 hores i acaba a les 15:05 hores. Es tracta d'un centre públic membre de la Xarxa de Centres Plurilingües de la Comunitat Valenciana obert a tot l'alumnat, independentment de creences, raça o gènere; s'hi imparteixen 1r i 2n Cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius. El claustre està format per cent dos professors i el centre compta amb uns nou-cents quaranta alumnes. El Departament de valencià, està format per sis membres. L'estil educatiu es basa en una participació democràtica de la comunitat educativa, alumnat, mares, pares i professorat, que constitueixen, segons la normativa, el Consell Escolar.

1.2.3. GRUPS PER NIVELL

El curs 2023-2024 està dividit en els següents grups:

- **1r d'ESO:** sis grups
- **2n d'ESO:** set grups
- **3r d'ESO:** cinc grups
- **4t d'ESO:** cinc grups
- **1r de Batxiller:** un grup
- **2n de Batxiller:** un grup

En el cas d'ESO es tracta de grups heterogenis amb diferents ritmes d'aprenentatge. Cada grup consta d'uns vint-i-cinc / trenta alumnes aproximadament. Els alumnes repetidors estan repartits, així com els alumnes amb necessitats educatives (NEE, NCE) i nouvinguts.

En el cas de Batxiller (35 alumnes en 1r i 3 alumnes en 2n de Batxiller), es tracta d'un alumnat que ha triat no demanar l'exempció en l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura, i que ha decidit de manera voluntària cursar-la, per tant, són alumnes que mostren motivació i interès per la matèria.

1.3. COMPOSICIÓ DEL DEPARTAMENT

El present curs 2023/2024 el Departament de Valencià: Llengua i Literatura està compost pels membres que citem a continuació amb els nivells que imparteixen i càrrecs corresponents:

PROFESSOR/A	CURS/CÀRREC	NIVELLS
Àngels Mas Fajardo	Valencià: Llengua i Literatura	4t ESO A, C, E 1r BAT 2n BAT
	Cap de departament	
María Asunción Fuentes Bañuls	Valencià: Llengua i Literatura	1r ESO A, B, D, E, F (desdobles) 3r ESO B
Isabel Espinosa Navarro	Valencià: Llengua i Literatura	1r ESO A, C, D, F (desdobles) 2n ESO B
	Taller de profundització de lectura	2n ESO B
	Tutoria	2n ESO B
María José Aguado Vallejo	Valencià: Llengua i Literatura	2n ESO C, F, G 4t ESO B, D
	Atenció Educactiva	2n ESO G
	Tutoria	4t ESO D
Ana María Candela Mas	Valencià: Llengua i Literatura	2n ESO A, D 3r ESO A, D, E
	Atenció Educativa	2n ESO D+F+F
	Tutoria	2n ESO D
Manuel Linares Bosch	Valencià: Llengua i Literatura	1r ESO B, C, E (desdobles) 2n ESO E 3r ESO C
	Taller de profundització de lectura	2n ESO E + F 2n ESO G
	Tutoria	2n ESO E

2. OBJECTIUS D'ETAPA

2.1. OBJECTIUS D'ETAPA ESO

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial Decret 217/2022, l'Educació Secundària Obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat **les capacitats que els permeten:**

1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la

ciutadania democràtica.

2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.

3. Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.

4. Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.

5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.

6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.

7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats. 8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.

9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.

11. Conèixer i acceptar el funcionament del seu cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.

12. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, i contribuir a la conservació i millora.

13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

14. Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

2.2. OBJECTIUS D'ETAPA BATXILLER

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial Decret 243/2022, el Batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat **les capacitats que els permeten:**

1. Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució Espanyola, així com pels drets humans, que fomenti la coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa.
2. Consolidar una maduresa personal, afectiva, sexual i social que els permeti actuar de manera respectuosa, responsable i autònoma i desenvolupar l'esperit crític. Preveure, detectar i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials, així com les possibles situacions de violència.
3. Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats de dones i homes, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents, així com el reconeixement i l'ensenyament del paper de les dones en la història i impulsar la igualtat real i la no-discriminació per raó de naixement, sexe, origen racial o ètnic, discapacitat, edat, malaltia, religió o creences, orientació sexual o identitat de gènere o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
4. Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'aprofitament eficaç de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.
5. Dominar, tant en l'expressió oral com en l'escripta, el valencià i el castellà.
6. Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.
7. Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.
8. Conèixer i valorar críticament les diferents realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat. Participar de manera solidària en el desenvolupament i la millora del seu entorn social.
9. Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada.
10. Comprendre els elements i procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de manera crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com afermar la sensibilitat i el respecte cap al medi ambient.
11. Afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.
12. Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.
13. Utilitzar l'educació física i l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Afermar els hàbits

d'activitats físicoesportives per a afavorir el benestar físic i mental, i com a mitjà de desenvolupament personal i social.

14. Afermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la mobilitat segura i saludable.

15. Fomentar una actitud responsable i compromesa en la lluita contra el canvi climàtic i en la defensa del desenvolupament sostenible.

16. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals.

3. COMPETÈNCIES I RELACIÓ AMB EL PERFIL D'EIXIDA DE L'ALUMNAT

3.1. ETAPA ESO

3.1.1. LES COMPETÈNCIES CLAU

El DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum d'ESO, estableix les competències que l'alumnat haurà d'haver aconseguit en finalitzar l'etapa de secundària.

El treball basat en les competències clau busca la posada en pràctica dels continguts teòrics que conformen els currículums educatius, per tal que aquests siguin útils en la vida adulta de l'alumnat.

Competència és la capacitat d'un individu per a reorganitzar allò que ha après i per a transferir-ho a noves situacions i contextos. L'adjectiu *clau* indica que ha de ser accessible a tot l'alumnat immers en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Per tant, les competències clau exerceixen un paper d'enllaç entre la definició dels objectius i la selecció dels continguts, i al seu torn el disseny de la programació proporciona les eines per a assolir-les.

Les competències clau són, en resum, les combinacions de **coneixements**, **destreses** i **actituds** que l'alumnat ha de desenvolupar per a ser capaç, en acabar l'educació bàsica, d'aconseguir la seua realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta d'una manera satisfactòria i poder desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

El desenvolupament científic i tecnològic ha fet possible que la informació estiga a l'abast de tot el món, per tant, no té sentit saber, tindre molts coneixements exclusivament conceptuals, sinó que és molt més útil posseir sabers globals i abstractes aplicables a moltes situacions pràctiques i desenvolupar eines i disposar de criteris per a analitzar críticament aquests sabers. En definitiva, es tracta de potenciar els continguts procedimentals i actitudinals (pràctics) per damunt dels que tradicionalment s'han valorat com a fonamentals: els conceptuals (teòrics).

Un altre factor important en els processos d'ensenyament-aprenentatge és l'enfocament interdisciplinari. L'adquisició de les competències clau té un sentit global, de manera que totes les àrees, matèries i assignatures han de contribuir a adquirir-les.

Algunes àrees de coneixement estan molt lligades epistemològicament a alguna de les competències, però no hi ha una relació unívoca entre l'ensenyament de determinades àrees o matèries i el desenvolupament de certes competències, sinó que totes contribueixen, encara que en grau diferent, a l'assoliment global dels objectius. En concret, Valencià: llengua i literatura està íntimament connectada amb la competència en comunicació lingüística, la competència plurilingüe i la competència en consciència i expressió culturals, però farà la seua aportació a l'assoliment de la resta, de la mateixa manera que altres matèries han de contribuir a l'adquisició de les competències esmentades.

En aquest apartat, definirem les **huit competències clau per a l'aprenentatge permanent** que recull la Recomanació del Consell de la Unió Europea del 22 de maig del 2018, tenint en compte que les legislacions educatives dels estats membres sovint adapten la nomenclatura i la distribució d'aquestes d'acord amb la seua realitat. La raó és que no hi ha, entre elles, uns límits diferenciats, sinó que se superposen i s'entrellacen. Així mateix, tampoc s'estableix cap jerarquia entre les competències clau, ja que totes es consideren igualment importants.

Competència en comunicació lingüística (CCL)

La competència comunicativa comporta mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de sabers, destreses i actituds que permeten identificar, expressar, crear, comprendre i interpretar sentiments, fets, opinions, pensaments i conceptes de manera oral i escrita en suports visuals, sonors i multimodals en contextos diversos i amb finalitats diferents. Això implica l'habilitat de comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera respectuosa, ètica, adequada i creativa.

El desenvolupament de la competència en comunicació lingüística constitueix la base de l'aprenentatge posterior i la interacció lingüística successiva. En funció del context, la competència en comunicació lingüística pot adquirir-se en la llengua materna, la llengua d'escolarització o la llengua oficial d'un país o regió.

Competència plurilingüe (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència implica reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, si escau, mantindre i adquirir destreses en la llengua

o llengües maternes, així com en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat per a fomentar la convivència democràtica.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

La competència en matemàtiques, ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglés) implica la comprensió del món utilitzant el mètode científic, el pensament i la representació matemàtica, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de manera compromesa, responsable i sostenible.

La competència matemàtica és l'habilitat de desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en situacions quotidianes.

La competència en ciència al·ludeix a l'habilitat i la voluntat de comprendre i explicar el món natural utilitzant un conjunt de coneixements i metodologia, incloses l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves.

Per competències en matèria de tecnologia i enginyeria s'entén l'aplicació d'aquests coneixements i metodologia per a respondre al que es percep com a necessitats o desitjos humans.

Competència digital (CD)

La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, en el treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes tecnologies. Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'alfabetització mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital) i les competències relacionades amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre és l'habilitat de reflexionar sobre un mateix, gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb uns altres de forma constructiva, mantindre la resiliència i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou l'habilitat de fer front a la incertesa i la complexitat, l'adaptació al canvi, aprendre a aprendre, contribuir al propi benestar físic i emocional, conservar la salut física i mental, i ser capaç de portar una vida saludable i orientada al futur, expressar empatia i gestionar els conflictes en un context integrador i de suport.

Competència ciutadana (CC)

La competència ciutadana és l'habilitat d'actuar com a ciutadans responsables i participar plenament en la

vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps, i el desenvolupament d'un estil de vida d'acord amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) plantejats en l'Agenda 2030.

Competència emprenedora (CE)

La competència emprenedora, de creativitat i iniciativa implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a uns altres. Aporta estratègies que permeten entrenar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; despertar la disposició a aprendre, a arriscar, a afrontar la incertesa, prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia, habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i la gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i financer.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals implica comprendre i respectar la forma en què les idees i el significat s'expressen de forma creativa i es comuniquen en les diferents cultures, així com a través d'una sèrie d'arts i altres manifestacions culturals. Implica esforçar-se per comprendre, desenvolupar i expressar les idees pròpies i un sentit de pertinença a la societat o d'exercir una funció en aquesta en diferents formes i contextos, així com l'enriquiment de la identitat a través del diàleg intercultural.

3.1.2. EL PERFIL D'EIXIDA DE L'ALUMNAT

El *Perfil d'eixida de l'alumnat en acabar l'ensenyament bàsic* és el document en què es concreten els principis i els objectius del sistema educatiu referits a aquest període, que inclou l'ESO. El perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que l'alumnat haja desenvolupat en acabar aquesta fase del seu itinerari formatiu.

L'ensenyament bàsic contribuirà a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que li permeten...

	CL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg afermant els drets humans i la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.	•	•		•	•	•		
b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.			•	•	•		•	
c) Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.	•				•	•		•
d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.	•	•			•	•	•	•
e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.	•		•	•	•		•	
f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i	•		•		•			

aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.								
g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.	•		•	•	•		•	
h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en valencià i en castellà, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.	•	•	•		•	•		•
i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.		•						
j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, així com el patrimoni artístic i cultural.	•	•				•		•
k) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, contribuint a la seua conservació i millora.	•		•		•	•		•
l) Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.								•

L'adquisició de cada competència té un caràcter seqüencial i progressiu, per això la legislació preveu una sèrie de descriptors que en concreten el progrés en cada etapa educativa.

En acabar l'educació secundària, l'alumnat:

Competència en comunicació lingüística (CCL)

CCL1. S'expressa de forma oral, escrita o signada amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació i crear coneixement, com per a construir vincles personals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, signats, escrits o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a via privilegiada de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de complexitat progressiva.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones bandejant els usos discriminatoris de la llengua, així com els abusos de poder a través d'aquesta, per a afavorir un ús no solament eficaç sinó també ètic del llenguatge.

Competència plurilingüe (CP)

CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

STEM1. Utilitza mètodes inductius, deductius i lògics propis del raonament matemàtic en situacions conegudes, selecciona i emprà diferents estratègies per a la resolució de problemes analitzant críticament les solucions i reformulant el procediment quan és necessari.

STEM2. Utilitza el pensament científic per a entendre i explicar els fenòmens que ocorren al seu voltant, confiant en el coneixement com a motor de desenvolupament, plantejant-se preguntes i comprovant hipòtesis mitjançant l'experimentació i la indagació, utilitzant eines i instruments adequats, apreciament la importància de la precisió i la veracitat i mostrant una actitud crítica sobre l'abast i les limitacions de la ciència.

STEM3. Planteja i desenvolupa projectes dissenyant, fabricant i avaluant diferents prototips o models per a generar i/o utilitzar productes que donen solució a una necessitat o problema d'una manera creativa i cooperativa, procurant la participació de tot el grup, resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir, adaptant-se davant la incertesa i valorant la importància de la sostenibilitat.

STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants de processos, raonaments, demostracions, mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics d'una manera clara i precisa, en diferents formats (gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols...) i aprofitant de manera crítica la cultura digital, inclòs el llenguatge matemàtic-formal, amb ètica i responsabilitat per a compartir i construir nous coneixements.

STEM5. Emprèn accions fonamentades científicament per a preservar la salut física i mental i el medi ambient i aplica principis d'ètica i seguretat en la realització de projectes per a transformar el seu entorn pròxim d'una manera sostenible; en valora l'impacte global i practica el consum responsable.

Competència digital (CD)

CD1. Realitza cerques avançades en internet atenent criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant-les de manera crítica i arxivant-les per a recuperar, referenciar i reutilitzar aquestes cerques respectant la propietat intel·lectual.

CD2. Gestiona i utilitza el seu propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per a construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les seues necessitats en cada cas.

CD3. Participa, col·labora i interactua mitjançant eines i/o plataformes virtuals per a comunicar-se, treballar col·laborativament i compartir continguts, dades i informació; gestiona de manera responsable les seues accions, presència i visibilitat en la xarxa, i exerceix una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.

CD4. Identifica riscos i adopta mesures en usar les tecnologies digitals per a protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i per a prendre consciència de la importància i la necessitat de fer un ús

crític, legal, segur, saludable i sostenible d'aquestes.

CD5. Desenvolupa aplicacions informàtiques senzilles i solucions tecnològiques creatives i sostenibles per a resoldre problemes concrets o respondre a reptes proposats, mostrant interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament sostenible i ús ètic.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

CPSAA1. Regula i expressa les seues emocions enfortint l'optimisme, la resiliència, l'autoeficàcia i la cerca de propòsit i motivació en l'aprenentatge, per a gestionar els reptes i canvis i harmonitzar-los amb els seus propis objectius.

CPSAA2. Coneix els riscos per a la salut relacionats amb factors socials, per a consolidar hàbits de vida saludables en l'aspecte físic i mental.

CPSAA3. Comprén proactivament les perspectives i les experiències dels altres i les incorpora al seu aprenentatge, per a participar en el treball en grup, distribuint i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives.

CPSAA4. Realitza autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, cercant fonts fiables per a validar, sustentar i contrastar la informació i per a obtindre conclusions rellevants.

CPSAA5. Planeja objectius a mitjan termini i desenvolupa processos metacognitius de retroalimentació per a aprendre dels seus errors en el procés de construcció del coneixement.

Competència ciutadana (CC)

CC1. Analitza i comprén idees relatives a la dimensió social i ciutadana de la seua pròpia identitat, així com als fets socials, històrics i normatius que la determinen, demostrant respecte per les normes, empatia, equitat i esperit constructiu en la interacció amb els altres en diferents contextos socioinstitucionals.

CC2. Analitza i assumeix amb fonament els principis i valors que emanen del procés d'integració europeu, la Constitució espanyola i els drets humans i dels infants, participant en activitats comunitàries, com la presa de decisions o la resolució de conflictes, amb actitud democràtica, respecte per la diversitat, i compromís amb la igualtat de gènere, la cohesió social, el desenvolupament sostenible i l'assoliment de la ciutadania mundial.

CC3. Comprén i analitza problemes ètics fonamentals i d'actualitat, considerant críticament els valors propis i aliens, i desenvolupant els seus propis judicis per a afrontar la controvèrsia moral amb actitud dialogant, argumentativa, respectuosa, i oposada a qualsevol tipus de discriminació o violència.

CC4. Comprén les relacions sistèmiques d'interdependència, ecodpendència i interconnexió entre actuacions locals i globals, i adopta, conscientment i motivadament, un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable.

Competència emprenedora (CE)

CE1. Analitza necessitats, oportunitats i afronta reptes amb sentit crític, fent balanç de la seua sostenibilitat, valorant l'impacte que puguen suposar en l'entorn, per a presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles, dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, cultural i econòmic.

CE2. Avalua les fortaleses i febleses pròpies, fent ús d'estratègies d'autoconeixement i autoeficàcia, i comprén els elements fonamentals de l'economia i les finances, aplicant coneixements econòmics i financers a activitats i situacions concretes, utilitzant destreses que afavorisquen el treball col·laboratiu i en equip, per a reunir i optimitzar els recursos necessaris que porten a l'acció una experiència emprenedora de valor.

CE3. Desenvolupa el procés de creació d'idees i solucions valuoses i pren decisions, de manera raonada, utilitzant estratègies àgils de planificació i gestió, i reflexiona sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per a portar a terme el procés de creació de prototips innovadors i de valor, considerant l'experiència com una oportunitat per a aprendre.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

CCEC1. Coneix, aprecia críticament, respecta i promou els aspectes essencials del patrimoni cultural i artístic de qualsevol època, valorant la llibertat d'expressió i l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística, per a construir la seua pròpia identitat.

CCEC2. Gaudeix, reconeix i analitza amb autonomia les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni a través dels seus llenguatges i elements tècnics, en qualsevol mitjà o suport.

CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions de manera creativa i oberta. Desenvolupa l'autoestima, la creativitat i el sentit de pertinença a través de l'expressió cultural i artística, amb empatia i actitud col·laborativa.

CCEC4. Coneix, selecciona i utilitza amb creativitat diversos mitjans/suports i tècniques fonamentals plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores i corporals per a crear productes artístics i culturals a través de la interpretació, execució, improvisació i composició musical. Identifica les oportunitats de desenvolupament personal, social i econòmic que li ofereixen.

3.2. ETAPA BATXILLER

3.2.1. LES COMPETÈNCIES CLAU

El DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat, estableix les competències que l'alumnat haurà d'haver aconseguit en finalitzar l'etapa de batxillerat.

El treball basat en les competències clau busca la posada en pràctica dels continguts teòrics que conformen els currículums educatius, per tal que aquests siguen útils en la vida adulta de l'alumnat.

Competència és la capacitat d'un individu per a reorganitzar allò que ha après i per a transferir-ho a noves situacions i contextos. L'adjectiu clau indica que ha de ser accessible a tot l'alumnat immers en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Per tant, les competències clau exerceixen un paper d'enllaç entre la definició dels objectius i la selecció dels continguts, i al seu torn el disseny de la programació proporciona les eines per a assolir-les.

Les competències clau són, en resum, **les combinacions de coneixements, destreses i actituds** que l'alumnat ha de desenvolupar per a ser capaç, en acabar l'etapa de batxiller, d'aconseguir la seua realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta d'una manera satisfactòria i poder desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

El desenvolupament científic i tecnològic ha fet possible que la informació estiga a l'abast de tot el món, per tant, no té sentit saber, tindre molts coneixements exclusivament conceptuals, sinó que és molt més útil posseir sabers globals i abstractes aplicables a moltes situacions pràctiques i desenvolupar eines i disposar de criteris per a analitzar críticament aquests sabers. En definitiva, es tracta de potenciar els continguts procedimentals i actitudinals (pràctics) per damunt dels que tradicionalment s'han valorat com a fonamentals: els conceptuals (teòrics).

Un altre factor important en els processos d'ensenyament-aprenentatge és l'enfocament interdisciplinari. L'adquisició de les competències clau té un sentit global, de manera que totes les àrees, matèries i assignatures han de contribuir a adquirir-les.

Algunes àrees de coneixement estan molt lligades epistemològicament a alguna de les competències, però no hi ha una relació unívoca entre l'ensenyament de determinades àrees o matèries i el desenvolupament de certes competències, sinó que totes contribueixen, encara que en grau diferent, a l'assoliment global dels objectius. En concret, Valencià: Llengua i Literatura està íntimament connectada amb la competència en comunicació lingüística, la competència plurilingüe i la competència en consciència i expressió culturals, però farà la seua aportació a l'assoliment de la resta, de la mateixa manera que altres matèries han de contribuir a l'adquisició de les competències esmentades.

El batxillerat té com a finalitat proporcionar a l'alumnat formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements, habilitats i actituds que li permeten desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i aptitud. Deu, així mateix, facilitar l'adquisició i l'assoliment de les competències indispensables per al seu futur formatiu i professional, i capacitar-lo per a l'accés a l'educació superior. Per a complir aquests fins, cal que aquesta etapa contribuïska al fet que l'alumnat progresse en el grau de desenvolupament de les competències que, d'acord amb el Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic, ha d'haver-se aconseguit en finalitzar l'educació secundària obligatòria.

En aquest apartat, definirem les huit competències clau per a l'aprenentatge permanent que recull la Recomanació del Consell de la Unió Europea del 22 de maig del 2018, tenint en compte que les legislacions educatives dels estats membres sovint adapten la nomenclatura i la distribució d'aquestes d'acord amb la seua realitat. La raó és que no hi ha, entre elles, uns límits diferenciats, sinó que se superposen i s'entrellacen. Així mateix, tampoc s'estableix cap jerarquia entre les competències clau, ja que totes es consideren igualment importants.

Competència en comunicació lingüística (CCL)

La competència comunicativa comporta mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de sabers, destreses i actituds que permeten identificar, expressar, crear, comprendre i interpretar sentiments, fets, opinions, pensaments i conceptes de manera oral i escrita en suports visuals, sonors i multimodals en contextos diversos i amb finalitats diferents. Això implica l'habilitat de comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera respectuosa, ètica, adequada i creativa.

El desenvolupament de la competència en comunicació lingüística constitueix la base de l'aprenentatge posterior i la interacció lingüística successiva. En funció del context, la competència en comunicació lingüística pot adquirir-se en la llengua materna, la llengua d'escolarització o la llengua oficial d'un país o regió.

Competència plurilingüe (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència implica reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, si escau, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües maternes, així com en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat per a fomentar la convivència democràtica.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

La competència en matemàtiques, ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglés) implica la comprensió del món utilitzant el mètode científic, el pensament i la representació matemàtica, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de manera compromesa, responsable i sostenible. La competència matemàtica és l'habilitat de desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en situacions quotidianes. La competència en ciència al·ludeix a l'habilitat i la voluntat de comprendre i explicar el món natural utilitzant un conjunt de coneixements i metodologia, incloses l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves. Per competències en matèria de tecnologia i enginyeria s'entén l'aplicació d'aquests coneixements i metodologia per a respondre al que es percep com a necessitats o desitjos humans.

Competència digital (CD)

La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, en el treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes tecnologies. Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'alfabetització mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital) i les competències relacionades amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre és l'habilitat de reflexionar sobre un mateix, gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb uns altres de forma constructiva, mantindre la resiliència i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou l'habilitat de fer front a la incertesa i la complexitat, l'adaptació al canvi, aprendre a aprendre, contribuir al propi benestar físic i emocional, conservar la salut física i mental, i ser capaç de portar una vida saludable i orientada al futur, expressar empatia i gestionar els conflictes en un context integrador i de suport.

Competència ciutadana (CC)

La competència ciutadana és l'habilitat d'actuar com a ciutadans responsables i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els

grans problemes ètics del nostre temps, i el desenvolupament d'un estil de vida d'acord amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) plantejats en l'Agenda 2030.

Competència emprenedora (CE)

La competència emprenedora, de creativitat i iniciativa implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a uns altres. Aporta estratègies que permeten entrenar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; despertar la disposició a aprendre, a arriscar, a afrontar la incertesa, prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia, habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i la gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i financer.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals implica comprendre i respectar la forma en què les idees i el significat s'expressen de forma creativa i es comuniquen en les diferents cultures, així com a través d'una sèrie d'arts i altres manifestacions culturals. Implica esforçar-se per comprendre, desenvolupar i expressar les idees pròpies i un sentit de pertinença a la societat o d'exercir una funció en aquesta en diferents formes i contextos, així com l'enriquiment de la identitat a través del diàleg intercultural.

3.2.2. LA PROGRESSIÓ DEL PERFIL COMPETENCIAL EN L'ETAPA DEL BATXILLERAT

El Batxillerat té com a finalitat proporcionar a l'alumnat formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements, habilitats i actituds que li permeten desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i aptitud. Així mateix, ha de facilitar l'adquisició i l'assoliment de les competències indispensables per al seu futur formatiu i professional, i capacitar-lo per a l'accés a l'educació superior.

Per a complir aquestes finalitats, és necessari que aquesta etapa contribuïska a fer que l'alumnat progressi en el grau de desenvolupament de les competències que, d'acord amb el *Perfil d'eixida de l'alumnat en acabar l'ensenyament bàsic*, cal haver assolit en acabar l'Educació Secundària Obligatòria. La progressió del perfil competencial en l'etapa del Batxillerat ve determinada pels descriptors operatius següents:

Competència en comunicació lingüística (CCL)

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita i multimodal amb fluïdesa, coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials i acadèmics, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i argumentar les seues opinions com per a establir i cuidar les seues relacions interpersonals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits i multimodals dels diferents àmbits, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la de manera clara i rigorosa adoptant un punt de vista creatiu i crític al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres rellevants de la literatura posant-les en relació amb el seu context sociohistòric de producció, amb la tradició literària anterior i posterior i examinant la petjada del seu llegat en l'actualitat, per a construir i compartir la seua pròpia interpretació argumentada de les obres, crear i recrear obres d'intenció literària i conformar progressivament un mapa cultural.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, rebutjant els usos discriminatoris de la llengua, així com els abusos de poder a través de la paraula i d'altres codis no verbals, per a afavorir un ús no sols eficaç sinó també ètic del llenguatge.

Competència plurilingüe (CP)

CP1. Utilitza amb fluïdesa, adequació i acceptable correcció una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives amb espontaneïtat i autonomia en diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, desenvolupa estratègies que li permeten ampliar i enriquir de manera sistemàtica el seu repertori lingüístic individual amb la finalitat de comunicar-se de manera eficaç.

CP3. Coneix i valora críticament la diversitat lingüística i cultural present en la societat i anteposa la comprensió mútua com a característica central de la comunicació, avaluant-ne la utilitat i integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

STEM1. Selecciona i utilitza mètodes inductius i deductius propis del raonament matemàtic en situacions pròpies de la modalitat triada i emprà estratègies variades per a la resolució de problemes analitzant críticament les solucions i reformulant el procediment, si és necessari.

STEM2. Utilitza el pensament científic per a entendre i explicar fenòmens relacionats amb la modalitat triada, confiant en el coneixement com a motor de desenvolupament, plantejant-se hipòtesis i contrastant-les o comprovant-les mitjançant l'observació, l'experimentació i la investigació, utilitzant eines i instruments adequats, apreciament la importància de la precisió i la veracitat i mostrant una actitud crítica sobre l'abast i les limitacions dels mètodes emprats.

STEM3. Planteja i desenvolupa projectes dissenyant i creant prototips o models per a generar o utilitzar productes que donen solució a una necessitat o problema de manera col·laborativa, procurant la participació de tot el grup, resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir, adaptant-se davant la incertesa i avaluant el producte obtingut d'acord amb els objectius proposats, la sostenibilitat i l'impacte transformador en la societat.

STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants d'investigacions de manera clara i precisa, en diferents formats (gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols...) i aprofitant la cultura digital amb ètica i responsabilitat i valorant de manera crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida per a compartir i construir nous coneixements.

STEM5. Planeja i emprén accions fonamentades científicament per a preservar la salut física i mental i el medi ambient, practicant el consum responsable, aplicant principis d'ètica i seguretat per a crear valor i transformar el seu entorn de manera sostenible adquirint compromisos com a ciutadà en l'àmbit local i global.

Competència digital (CD)

CD1. Realitza cerques avançades comprenent com funcionen els motors de cerca en internet, aplicant criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant-les de manera crítica i organitzant l'emmagatzematge de la informació de manera adequada i segura per a referenciar i reutilitzar posteriorment.

CD2. Selecciona, configura i utilitza dispositius digitals, eines, aplicacions i serveis en línia i els incorpora en el seu entorn personal d'aprenentatge digital per a comunicar-se, treballar col·laborativament i compartir informació, gestionant de manera responsable les seues accions, presència i visibilitat en la xarxa i exercint una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.

CD3. Crea, integra i reelabora continguts digitals de manera individual o col·lectiva, aplicant mesures de seguretat i respectant, en tot moment, els drets d'autoria digital per a ampliar els seus recursos i generar nou coneixement.

CD4. Avalua riscos i aplica mesures en usar les tecnologies digitals per a protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient i fa un ús crític, legal, segur, saludable i sostenible d'aquestes.

CD5. Desenvolupa solucions tecnològiques innovadores i sostenibles per a donar resposta a necessitats concretes, mostrant interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament sostenible i ús ètic.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

CPSAA1. Enforteix l'optimisme, la resiliència, l'autoeficàcia i la cerca d'objectius de manera autònoma per a fer eficaç el seu aprenentatge.

CPSAA2. Desenvolupa una personalitat autònoma, gestionant constructivament els canvis, la participació social i la seua pròpia activitat per a dirigir la seua vida.

CPSAA3. Adopta de manera autònoma un estil de vida sostenible i atén el benestar físic i mental propi i dels altres, cercant i oferint suport en la societat per a construir un món més saludable.

CPSAA4. Mostra sensibilitat cap a les emocions i experiències dels altres, sent conscient de la influència que exerceix el grup en les persones, per a consolidar una personalitat empàtica i independent i desenvolupar la seua intel·ligència.

CPSAA5. Compara, analitza, avalua i sintetitza dades, informació i idees dels mitjans de comunicació, per a obtindre conclusions lògiques de manera autònoma, valorant la fiabilitat de les fonts.

CPSAA6. Distribueix en un grup les tasques, recursos i responsabilitats de manera equànime, segons els seus objectius, afavorint un enfocament sistèmic per a contribuir a la consecució d'objectius compartits.

CPSAA7. Planifica a llarg termini avaluant els propòsits i els processos de la construcció del coneixement, relacionant els diferents camps del mateix per a desenvolupar processos autoregulats d'aprenentatge que li permeten transmetre eixe coneixement, proposar idees creatives i resoldre problemes amb autonomia.

Competència ciutadana (CC)

CC1. Analitza fets, normes i idees relatives a la dimensió social, històrica, cívica i moral de la seua pròpia identitat, per a contribuir a la consolidació de la seua maduresa personal i social, adquirir una consciència ciutadana i responsable, desenvolupar l'autonomia i l'esperit crític, i establir una interacció pacífica i respectuosa amb els altres i amb l'entorn.

CC2. Coneix i assumeix de manera crítica i consegüent els ideals i valors relatius al procés d'integració europeu, la Constitució espanyola, els drets humans i la història i el patrimoni cultural propis, alhora que

participa en activitats grupals amb una actitud fundada en els principis i procediments democràtics, el compromís ètic amb la igualtat i la cohesió social, i l'assoliment d'una ciutadania mundial.

CC3. Adopta un judici propi i argumentat davant problemes ètics i filosòfics fonamentals i d'actualitat, afrontant amb actitud dialogant la pluralitat de valors, creences i idees, rebutjant tot tipus de discriminació i violència, i promovent activament la igualtat efectiva entre dones i homes.

CC4. Analitza les relacions d'inter i ecodpendència entre les nostres formes de vida i l'entorn, realitzant una anàlisi crítica de la petjada ecològica de les accions humanes, i demostrant un compromís ètic i ecosocialment responsable amb activitats i hàbits que conduïsquen a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i la lluita contra el canvi climàtic.

Competència emprenedora (CE)

CE1. Avalua necessitats i oportunitats i afronta reptes, amb sentit crític i ètic, avaluant-ne la sostenibilitat i comprovant, a partir de coneixements tècnics específics, l'impacte que puguen suposar en l'entorn, per a presentar i executar idees i solucions innovadores dirigides a diferents contextos, tant locals com globals, en l'àmbit personal, social i acadèmic amb projecció professional emprenedora.

CE2. Avalua i reflexiona sobre les fortaleses i febleses pròpies i les dels altres, fent ús d'estratègies d'autoconeixement i autoeficàcia, interioritza els coneixements econòmics i financers específics i els transfereix a contextos locals i globals, aplicant estratègies i destreses que agiliten el treball col·laboratiu i en equip, per a reunir i optimitzar els recursos necessaris, que porten a l'acció una experiència o iniciativa emprenedora de valor.

CE3. Du a terme el procés de creació d'idees i solucions innovadores i pren decisions, amb sentit crític i ètic, aplicant coneixements tècnics específics i estratègies àgils de planificació i gestió de projectes, i reflexiona sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per a elaborar un prototip final de valor per als altres, considerant tant l'experiència d'èxit com de fracàs una oportunitat per a aprendre.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

CCEC1. Contrasta, promou i reflexiona sobre els aspectes singulars i el valor social del patrimoni cultural i artístic de qualsevol època, argumentant de manera crítica i partint de la seua pròpia identitat, per a defensar la llibertat d'expressió, la igualtat i l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística.

CCEC2. Investiga, mitjançant una postura activa de recepció i gaudi, les especificitats i intencionalitats de manifestacions artístiques i culturals del patrimoni, distingint i analitzant els seus llenguatges i elements tècnics i plàstics, percebudes en diferents contextos, mitjans i suports.

CCEC3. Descobreix l'autoexpressió com a experiència vital, a través de la interacció corporal, de les diferents eines i llenguatges artístics, com a manera d'expressar i comunicar la seua identitat cultural amb iniciativa,

imaginació i creativitat. S'enfronta amb autoestima a situacions que fomenten l'expressió, l'acceptació i requerisquen un creixement personal, mostrant empatia i valorant la col·laboració.

CCEC4. Expressa i manifesta idees, opinions, sentiments i emocions amb creativitat i esperit crític, incidint en el rigor en l'execució de les pròpies produccions culturals i artístiques. Participa de manera activa en els processos de socialització, de construcció de la identitat personal i de compromís amb els drets humans, que es deriven de la pràctica artística.

CCEC5. Selecciona i integra amb creativitat diversos mitjos/suports i tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores i corporals per a dissenyar i produir projectes artístics i culturals sostenibles, a través de la interpretació, execució, improvisació, composició i innovació. Planifica i coopera en nous reptes personals i professionals vinculats amb la diversitat cultural i artística.

CCEC6. Planifica, adapta i organitza els seus coneixements, destreses i actituds per a respondre amb creativitat i eficàcia a qualsevol acompliment derivat d'una producció cultural o artística, utilitzant llenguatges, codis, tècniques, eines i recursos plàstics, visuals, audiovisuals, musicals, corporals o escènics. Posant en valor tant el procés com el producte final i comprnent la seua repercussió en les oportunitats personals, socials, inclusives i econòmiques que es generen.

3.2. CONTRIBUTIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES CLAU: LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

3.2.1. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES ESO

La matèria **Valencià: llengua i literatura** ajudarà a adquirir les competències clau per mitjà del desenvolupament de les competències específiques següents:

Competència específica 1. Multilingüisme i interculturalitat

Descriure i apreciar la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, per mitjà del reconeixement de les llengües de l'alumnat i de la realitat multilingüe i intercultural de l'entorn, analitzant les característiques, l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les dues llengües oficials i de les principals varietats lingüístiques, i combatent els prejudicis lingüístics.

Competència específica 2. Comprensió oral i multimodal

Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social, educatiu i professional, per mitjà de l'escolta activa, aplicant estratègies de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.

Competència específica 3. Comprensió escrita i multimodal

Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals propis dels àmbits

personal, social, educatiu i professional, per mitjà de la lectura de textos, aplicant estratègies de comprensió escrita, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.

Competència específica 4. Expressió oral

Produir missatges orals amb coherència, cohesió i adequació, fluïdesa i correcció, per mitjà de diferents suports i situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social, educatiu o professional.

Competència específica 5. Expressió escrita i multimodal

Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies de planificació, textualització, revisió i edició.

Competència específica 6. Interacció oral, escrita i multimodal

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, de forma progressivament autònoma, per mitjà de textos de complexitat creixent dels àmbits personal, social, educatiu i professional, utilitzant un llenguatge no discriminatori i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

Competència específica 7. Mediació oral, escrita i multimodal

Mediar entre interlocutors aplicant estratègies d'adaptació, simplificació i reformulació del llenguatge per a processar i transmetre informació més elaborada en situacions comunicatives d'àmbit personal, social i professional.

Competència específica 8. Lectura autònoma

Llegir obres i textos de caràcter divers i de complexitat progressiva, seleccionats amb autonomia, i reflexionar sobre el perfil lector que es va configurant.

Competència específica 9. Competència literària

Llegir i produir textos literaris, contextualitzats en la cultura i la societat, com a font de plaer i de coneixement.

La relació entre les competències específiques de la matèria i les competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat és aquesta:

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1 Multilingüisme i interculturalitat	•	•		•	•	•	•	•
CE 2 Comprensió oral i multimodal	•	•		•	•	•		
CE 3 Comprensió escrita i multimodal	•	•		•	•	•		

CE 4 Expressió oral		•	•		•	•	•		
CE 5 Expressió escrita i multimodal		•	•		•	•	•		
CE 6 Interacció oral, escrita i multimodal		•	•		•	•	•	•	
CE 7 Mediació oral, escrita i multimodal		•	•		•	•	•	•	
CE 8 Lectura autònoma		•	•		•	•	•	•	•
CE 9 Competència literària		•	•		•	•	•	•	•

3.3.2. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES BATXILLER

La matèria **Valencià: Llengua i Literatura** ajudarà a adquirir les competències clau per mitjà del desenvolupament de les competències específiques següents:

Competència específica 1. Multilingüisme i interculturalitat

Analitzar i explicar la diversitat lingüística i els fenòmens de contacte de llengües del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i intercultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa i de la riquesa dialectal de les dues llengües oficials.

Competència específica 2. Comunicació ètica

Comunicar-se oralment i per escrit i participar en intercanvis comunicatius amb empatia i respecte cap als participants, detectant usos no ètics del llenguatge, i fent servir les dues llengües oficials de manera no discriminatòria ni ofensiva, per a resoldre conflictes i facilitar el treball cooperatiu, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

Competència específica 3. Comprensió oral i multimodal

Comprendre, interpretar i valorar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.

Competència específica 4. Comprensió escrita i multimodal

Comprendre, interpretar i valorar textos escrits i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.

Competència específica 5. Expressió oral

Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, utilitzant el llenguatge verbal i no verbal amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió i adequació emprant estratègies variades de planificació, producció, assaig i revisió.

Competència específica 6. Expressió escrita i multimodal

Produir textos escrits i multimodals, amb especial atenció als gèneres acadèmics, coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies variades de planificació, textualització, revisió i edició.

Competència específica 7. Interacció oral, escrita i multimodal

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, mitjançant textos complexos de tots els àmbits, especialment acadèmics i dels mitjans de comunicació, seleccionant i contrastant la fiabilitat d'aquests, fent servir un punt de vista crític i personal amb un llenguatge no discriminatori i respectuós.

Competència específica 8. Mediació oral, escrita i multimodal

Mediar entre interlocutors, en distintes llengües o varietats, o entre les modalitats i registres d'una mateixa llengua, fent ús d'estratègies i coneixements eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o a simplificar missatges.

Competència específica 9. Gestió de la informació

Cercar, seleccionar, reelaborar i comunicar informació procedent de diferents fonts de manera pertinent, creativa i ètica, utilitzant diferents codis i canals, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

Competència específica 10. Lectura autònoma

Seleccionar i llegir de manera autònoma i crítica obres rellevants de la literatura contemporània, o de diferents camps del saber, com a font de plaer i de coneixement, compartint l'experiència lectora, i configurant un itinerari lector a partir de la selecció autònoma de lectures.

Competència específica 11. Competència literària

Llegir, interpretar i valorar críticament obres literàries d'autores i d'autors en llengua catalana i castellana, analitzar-les dins del seu context sociohistòric, vincular-les a diverses disciplines artístiques i culturals i crear textos amb finalitat literària.

Competència específica 12. Reflexió i consciència lingüístiques

Reflexionar sobre les formes lingüístiques i els usos discursius, de dues o més llengües, per a comunicar-se oralment i per escrit, d'una manera ètica i eficaç, en contextos personals, socials, acadèmics i professionals.

La relació entre les competències específiques de la matèria i les competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat és la següent:

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1 Multilingüisme i interculturalitat	•	•		•	•	•	•	•
CE 2	•				•	•	•	•

Comunicació ètica								
CE 3 Comprensió oral i multimodal	•	•		•	•	•		
CE 4 Comprensió escrita i multimodal	•	•		•	•	•		
CE 5 Expressió oral	•	•		•	•	•		
CE 6 Expressió escrita i multimodal	•	•		•	•	•		
CE 7 Interacció oral, escrita i multimodal	•	•		•	•	•	•	
CE 8 Mediació oral, escrita i multimodal	•	•		•	•	•	•	
CE 9 Gestió de la informació	•	•		•	•		•	•
CE 10 Lectura autònoma	•	•		•	•	•	•	•
CE 11 Competència literària	•	•		•	•	•	•	•
CE 12 Reflexió i consciència lingüístiques	•	•		•	•	•	•	•

4. ELS SABERS BÀSICS

4.1. SABERS BÀSICS D'ESO

Els sabers bàsics són els coneixements, destreses i actituds necessaris per a l'adquisició de les diferents competències específiques d'aquesta àrea. Els sabers s'organitzen en tres blocs: bloc 1, **Llengua i ús**; bloc 2, **Estratègies comunicatives**; i bloc 3, **Educació literària**. Aquests blocs generals es divideixen en subblocs de sabers i, en alguns casos, també en grups de sabers sota un mateix subbloc. Aquesta distribució permet observar millor les relacions disciplinàries entre els sabers. Aquestes relacions de tipus disciplinari es completen amb unes indicacions sobre la vinculació dels diferents blocs, subblocs i grups de sabers amb les diferents competències específiques de l'àrea. La gradació dels sabers vindrà marcada pels criteris d'avaluació establerts que són els vinculats a continuació.

En cadascun dels blocs i subblocs es disposen els continguts bàsics de manera ordenada, seguint un ordre de més concret a més general; també s'hi suggereix el ritme d'adquisició al llarg de l'etapa, especialment al final del segon i del tercer cicle. En qualsevol cas, l'ordre de disposició dels tres blocs de continguts bàsics no denota, en cap cas, una posició jeràrquica ni suggereix un treball separat dels sabers de cada apartat. Ans al contrari, els diferents sabers bàsics dels tres blocs s'han de combinar entre si en el moment del disseny de les situacions d'aprenentatge. Aquesta tria i combinació dels continguts estarà determinada per les competències específiques involucrades en cada pràctica d'aula concreta que els docents planifiquen.

Aquests blocs de sabers tenen una correspondència en l'àrea de llengua estrangera perquè es puguin organitzar per a treballar les competències específiques de les diferents llengües d'una manera integrada.

Així, es prepara el terreny perquè es puguin planificar situacions d'aprenentatge que incloguen les diferents llengües del currículum. L'objectiu final d'aquesta organització és que l'alumnat pugui desenvolupar d'una manera coherent la competència en comunicació lingüística i la competència plurilingüe, tot seguint els principis de la competència plurilingüe global.

4.1.1. SABERS BÀSICS DE 1R I 2N D'ESO

El següent quadre conté els sabers bàsics de 1r i 2n d'ESO vinculats als corresponents criteris d'avaluació (desenvolupats a l'epígraf 5.1. Criteris d'avaluació)

Sabers bàsics 1r i 2n d' ESO	Criteris d'avaluació
Bloc 1: les llengües i els seus parlants	
<ul style="list-style-type: none"> • Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn. • Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món. • Les llengües d'Espanya. • Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya. • Reflexió interlingüística. • Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d'evitar-los. • Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. • Expressions idiomàtiques de la llengua. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE1, CE4, CE5, CE6 i CE7</p>
Bloc 2: Estratègies comunicatives	
Subbloc 2.1. Sabers comuns	
<ul style="list-style-type: none"> • Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació. • Tipologies textuais i gèneres discursius. • Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. • Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. • Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE2, CE3, CE4, CE5, CE6 i CE7</p>
Subbloc 2.2. Alfabetització informacional	
Transversal a totes les CE	
<ul style="list-style-type: none"> • Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. • Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns 	<p>Els vinculats a <u>totes</u> les competències específiques.</p>

virtuals.

- Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels textos iconicoverbals i multimodals.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: notes, esquemes, mapes conceptuals, resums.
- Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats, amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
- Ús de models per a analitzar, valorar, reorganitzar i sintetitzar la informació en esquemes propis.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.

Subbloc 2.3: Reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració

Els vinculats a les següents competències específiques: CE1, CE2, CE3, CE4, CE5 i CE7

simple. Observació i transformació d'enunciat i ús de la terminologia sintàctica.

- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

Subbloc 2.4: comunicació i interacció oral

G1: Comprensió oral:

- Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant.
- Valoració de la forma i el contingut del text.

G2: Expressió oral:

- Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal.
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició.
- Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals.
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

G3: Interacció oral:

- Estratègies d'escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.
- Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional.

Els vinculats a les següents competències específiques: C2, C6 i C7

Els vinculats a les següents competències específiques: C4, C6 i C7

Els vinculats a les següents competències específiques: C6 i C7

Subbloc 2.5: Comprensió escrita

- Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
- Valoració de la forma i el contingut del text.

Els vinculats a les següents competències específiques: C3, C6 i C7

Subbloc 2.6: expressió escrita i multimodal

- Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació,

Els vinculats a les següents

<p>textualització, revisió i correcció.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. <p>Propietat lèxica.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentació cuidada de les produccions escrites. • Elements gràfics i paratextuals. • Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. 	<p>competències específiques: C5, C6 i C7</p>
<p>Bloc 3: lectura i literatura</p>	
<p>Subbloc 3.1: Hàbit lector</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Identitat lectora: selecció d'obres variades i lectura autònoma, consciència i verbalització dels propis gustos. • Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura. • Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits. • Ús de la biblioteca escolar i pública. Circuit literari i lector. Participació en actes culturals. • Estratègies per a la recomanació de les lectures. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE8</p>
<p>Subbloc 3.2: Literatura</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Obres rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloquen la presència d'autores i autors. • Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Converses literàries. • Lectura i comprensió de textos literaris: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics. • Estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica per a construir la interpretació de les obres literàries. • Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals, i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. • Estratègies, models i pautes per a l'expressió de la interpretació i la valoració personal d'obres i fragments literaris. Lectura amb perspectiva de gènere. • Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos tenint en compte els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. • Planificació i creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació). 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE9</p>

4.1.2. SABERS BÀSICS DE 3r I 4t D'ESO

El següent quadre conté els sabers bàsics de 3r i 4t d'ESO vinculats als corresponents criteris d'avaluació (desenvolupats a l'epígraf 5.2. Criteris d'avaluació)

Sabers bàsics 3r i 4t d' ESO	Criteris d'avaluació
Bloc 1: les llengües i els seus parlants	
<ul style="list-style-type: none"> • Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn. • Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món. • Variació lingüística. • Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya. • Aproximació a les llengües de signes. • Reflexió interlingüística. • Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües. • Drets lingüístics i la seua expressió en lleis i declaracions institucionals. • Expressions idiomàtiques de la llengua. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE1, CE4, CE5, CE6 i CE7</p>
Bloc 2: estratègies comunicatives	
Subbloc 2.1. sabers comuns	
<ul style="list-style-type: none"> • Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació. • Tipologies textuais i gèneres discursius. • Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de treball. • Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. • Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. • Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. • Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE2, CE3, CE4, CE5, CE6 i CE7</p>
Subbloc 2.2 alfabetització informacional	
Transversal a totes les CE	
<ul style="list-style-type: none"> • Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. • Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. • Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels textos iconicoverbals i multimodals. • Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: notes, 	<p>Els vinculats a <u>totes</u> les competències específiques.</p>

esquemes, mapes conceptuals, resums.

- Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats, amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
- Ús de models per a analitzar, valorar, reorganitzar i sintetitzar la informació en esquemes propis.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.

Subbloc 2.3: reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.

Els vinculats a les següents competències específiques: CE1, CE2, CE3, CE4, CE5 i CE7

<ul style="list-style-type: none"> • Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu. 	
Subbloc 2.4: comunicació i interacció oral	
<p>G1: Comprensió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant. • Valoració de la forma i el contingut del text. <p>G2: Expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal. • Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Deliberació oral argumentada. • Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. • Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals. • Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. • Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal. <p>G3: Interacció oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estratègies d'escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere. • Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. • Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: C2, C6 i C7</p> <p>Els vinculats a les següents competències específiques: C4, C6 i C7</p> <p>Els vinculats a les següents competències específiques: C6 i C7</p>
Subbloc 2.5: comprensió escrita	
<ul style="list-style-type: none"> • Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text. • Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits. • Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut. • Valoració de la forma i el contingut del text. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: C3, C6 i C7</p>
Subbloc 2.6: expressió escrita i multimodal	
<ul style="list-style-type: none"> • Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció. • Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica. • Presentació cuidada de les produccions escrites. • Elements gràfics i paratextuals. • Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: C5, C6 i C7</p>

formal i informal.	
Bloc 3: lectura i literatura	
Subbloc 3.1: hàbit lector	
<ul style="list-style-type: none"> • Identitat lectora: selecció d'obres variades i lectura autònoma, consciència i verbalització dels propis gustos. • Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura. • Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits. • Ús de la biblioteca escolar i pública. Circuit literari i lector. Participació en actes culturals. • Estratègies per a la recomanació de les lectures. 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE8</p>
Subbloc 3.2: literatura	
<ul style="list-style-type: none"> • Obres rellevants del patrimoni literari nacional i universal i de la literatura actual, inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloguen la presència d'autores i autors. • Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Converses literàries. • Lectura i comprensió de textos literaris: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics. • Estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica per a construir la interpretació de les obres literàries. • Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos, orals, escrits o multimodals, i manifestacions artístiques i culturals, i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. • Estratègies per a interpretar obres i fragments literaris tenint en compte els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere. • Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos tenint en compte els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. • Planificació i creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació). 	<p>Els vinculats a les següents competències específiques: CE9</p>

4.2. SABERS BÀSICS DE BATXILLER

Els sabers bàsics són els coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una matèria, l'aprenentatge dels quals són necessaris per a l'adquisició de les competències específiques. L'ordre d'aquests sabers, tal com s'especifiquen en cada una de les matèries, no comporta cap seqüenciació

d'aprenentatge. D'acord amb els criteris de la concreció curricular de centre, reconeixent la diversitat en el grup, el context educatiu o altres criteris pedagògics, l'equip educatiu pot aprofundir en uns més que en uns altres, a més d'agrupar-los i articular-los.

Els sabers de Batxillerat s'organitzen en tres blocs: bloc 1, **Llengua i ús**; bloc 2, **Estratègies comunicatives**; i bloc 3, **Lectura i Literatura**. Aquests blocs generals es divideixen en subblocs de sabers i, en alguns casos, també en grups de sabers sota un mateix subbloc. Aquesta distribució permet observar millor les relacions disciplinàries entre els sabers. Aquestes relacions de tipus disciplinari es completen amb unes indicacions sobre la vinculació dels diferents blocs, subblocs i grups de sabers amb les diferents competències específiques de l'àrea. La gradació dels sabers vindrà marcada pels criteris d'avaluació establerts que són els vinculats a continuació.

En cadascun dels blocs i subblocs es disposen els continguts bàsics de manera ordenada, seguint un ordre de més concret a més general; també s'hi suggereix el ritme d'adquisició al llarg de l'etapa, especialment al final del segon i del tercer cicle. En qualsevol cas, l'ordre de disposició dels tres blocs de continguts bàsics no denota, en cap cas, una posició jeràrquica ni suggereix un treball separat dels sabers de cada apartat. Ans al contrari, els diferents sabers bàsics dels tres blocs s'han de combinar entre si en el moment del disseny de les situacions d'aprenentatge. Aquesta tria i combinació dels continguts estarà determinada per les competències específiques involucrades en cada pràctica d'aula concreta que els docents planifiquen.

Aquests blocs de sabers tenen una correspondència en l'àrea de llengua estrangera perquè es puguin organitzar per a treballar les competències específiques de les diferents llengües d'una manera integrada. Així, es prepara el terreny perquè es puguin planificar situacions d'aprenentatge que incloguen les diferents llengües del currículum. L'objectiu final d'aquesta organització és que l'alumnat pugui desenvolupar d'una manera coherent la competència en comunicació lingüística i la competència plurilingüe, tot seguint els principis de la competència plurilingüe global.

Els següents quadres contenen els sabers bàsics de 1r i 2n de Batxillerat vinculats als corresponents criteris d'avaluació (desenvolupats a l'epígraf 5 Criteris d'avaluació).

Bloc 1: Llengua i ús

El primer bloc, Llengua i ús, recull tots aquells sabers que tenen a veure amb la llengua en relació amb el seu ús social, des de la biografia lingüística fins a la diversitat lingüística i els prejudicis lingüístics presents en la societat. A més, abasta de manera progressiva els continguts extralingüístics fonamentals en una societat plurilingüe i multicultural: la diversitat lingüística de l'entorn, les diferents varietats lingüístiques, la situació

social de contacte entre llengües, la relació de poder entre llengües, i els elements culturals que determinen l'ús de les llengües.

La reflexió interlingüística es relaciona de manera especial amb la competència específica 8 de mediació oral, escrita i multimodal en què es treballen experiències d'anàlisi contrastiva entre les llengües curriculars. S'aprofundeix en l'ètica i el respecte mitjançant la consciència i les actituds i el bon ús d'un llenguatge no discriminatori i igualitari.

Subbloc 1.1. Les llengües i els parlants CE1, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8	1r curs	2n curs
Situació actual de les llengües al món. Desenvolupament sociohistòric i situació actual del català, del espanyol i de la resta de les llengües d'Espanya.	X	
Varietats geogràfiques del català i de l'espanyol.	X	X
Sociolectes i registres. Caracterització lingüística i d'ús. L'estàndard.		X
Prejudicis i estereotips lingüístics. Actituds lingüístiques i assertivitat.	X	X
Fenòmens de contacte de llengües: bilingüisme, plurilingüisme. Diglòssia. Drets lingüístics. Normalització lingüística. Sostenibilitat lingüística.	X	

Bloc 2: Estratègies comunicatives

El segon bloc, Estratègies comunicatives, aplega les diferents estratègies i destreses vinculades als processos de producció, recepció, interacció, mediació, gestió de la informació i reflexió. En aquest bloc trobem sis subblocs de sabers bàsics. Els subblocs 2.1, 2.2 i 2.3 són transversals, ja que es treballen en totes les competències comunicatives; i en els subblocs 2.4, 2.5 i 2.6 es troben els sabers sobre cada destresa bàsica. A més a més, s'inclouen en aquest apartat aquells aspectes actitudinals, axiològics i emocionals que estan presents transversalment en tots els intercanvis comunicatius i que poden determinar-ne l'èxit o el fracàs.

La gradació dels sabers bàsics d'aquest Bloc 2 (i també del Bloc 3) dependrà del perfil de l'alumnat entre el final de l'etapa d'ESO i el final del Batxillerat. En el començament del Batxillerat disposem d'un alumnat que ha sumat destreses comunicatives en almenys tres llengües, que s'ha iniciat en la lectura interpretativa de textos literaris i que disposa d'una certa autonomia lectora. Un alumnat, més madur, i amb més experiències vitals per a incorporar-les als seus processos d'aprenentatge. Un alumnat, també, amb més capacitat de control de les emocions i més empàtic. Un alumnat amb més capacitat de connexió entre sabers de diferents àrees, més autoònom i amb més capacitat de reflexió. Sobre aquesta base hauria de fonamentarse la progressió dels sabers en aquesta etapa. Una progressió dels sabers que opere sobre el nivell de càrrega cognitiva que pot gestionar l'alumnat en els dos cursos de l'etapa. Així doncs, entre primer i segon curs s'hauria d'augmentar de manera progressiva el grau de complexitat dels processos discursius en què es veu involucrat l'alumnat. Al costat de la complexitat dels processos de recepció i de producció discursiva es troba també el nivell d'autonomia de l'alumnat, que hauria de ser ja molt alt en aquesta etapa.

Respecte als sabers vinculats explícitament amb les destreses (subblocs 2.1, 2.4, 2.5 i 2.6), la seua gradació remet també al nivell d'autonomia de l'alumnat. És a dir, en primer curs, els i les estudiants comptaran amb les pautes del professorat en aquelles activitats centrades en el procés de comprensió i expressió oral/escrita/multimodal. En segon curs, a més de l'autonomia també s'espera que l'alumnat siga capaç de dur a terme aquests processos de manera autoregulada.

El treball relacionat amb els diferents tipus de textos i gèneres discursius, tant pel que fa a l'estructura com a les característiques lingüístiques, es planifica al llarg dels dos cursos segons les tipologies textuals i gèneres discursius que millor encaixen en les situacions d'aprenentatge proposades en cada moment. En aquest sentit, el treball de la comprensió oral i escrita se centrarà en textos lingüísticament complexos i, ja en segon de Batxillerat, s'inclouran també textos d'especialitat.

Quant a la reflexió lingüística (subbloc 2.3), en aquest etapa continua generalment unida als processos d'ús i de recepció, però pot tenir un major protagonisme en alguns casos, segons la situació d'aprenentatge que s'haja planificat en cada moment. Mitjançant la reflexió es consolida de manera progressiva la consciència lingüística de l'alumnat per tal de millorar les destreses comunicatives associades a les diferents competències específiques de l'àrea. Al final aquesta etapa l'alumnat hauria de poder usar el metallenguatge amb precisió.

Subbloc 2.1. Sabers comuns:	1r curs	2n curs
CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8, CE12		
Estratègies de control metacognitiu de la competència plurilingüe (habilitats cognitivolingüístiques).	X	X
Estratègies per adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació; gèneres discursius de l'àmbit social i educatiu.	X	X
Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.	X	X

Subbloc 2.2 Alfabetització informacional:	1r curs	2n curs
Transversal a totes les CE		
Mitjans de comunicació en paper i digitals. Les xarxes socials.	X	X
Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa.	X	X
Baixos mediàtics. Notícies falses i desinformació. La postveritat o mentida emotiva. Pescaclics.		X
Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Etiqueta digital. Identitat digital personal.	X	X
Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.	X	X
Fonts d'informació de tipus acadèmic.	X	X
Fonts documentals de l'entorn: biblioteques i arxius locals i comarcals.	X	X
Eines digitals per a la gestió de continguts, el treball col·laboratiu i la comunicació.		

Tipus de cercadors i el seu funcionament: índexs o directoris, motors de cerca, multicercadors.	X	X
---	---	---

Subbloc 2.3 Reflexió sobre la llengua: transversal a totes les CE	1r curs	2n curs
L'expressió de la subjectivitat i objectivitat en textos.	X	X
Adequació del registre a la situació de comunicació.	X	X
Cohesió: connectors, marcadors discursius i altres procediments lexicosemàntics i gramaticals.	X	X
Correcció lingüística i revisió ortotipogràfica i gramatical dels textos.	X	X
Ús de fonts terminològiques, manuals de consulta i de correctors, en suport analògic o digital.	X	X
Formes gramaticals i funcions sintàctiques.	X	X

Subbloc 2.4. Comunicació i interacció oral	1r curs	2n curs
G1. Comprensió oral: CE3, CE7, CE8		
Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant.		X
Valoració de la forma i el contingut del text.	X	X
G2. Expressió oral: CE5, CE7, CE8		
Planificació, assaig, producció i revisió de textos orals i multimodals.	X	X
Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.	X	X
Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d' elements de la comunicació no verbal.	X	X
G3. Interacció oral: CE7, CE8		
Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. Prendre i cedir la paraula.	X	X
Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional.	X	X

Subbloc 2.5. Comprensió escrita CE4, CE7, CE8	1r curs	2n curs
Estratègies de lectura profunda o interpretativa i crítica de textos literaris i no literaris en entorns digitals i analògics.	X	X
Valoració de la forma i del contingut del text.	X	X

Subbloc 2.6. Expressió escrita i multimodal CE6, CE7, CE8	1r curs	2n curs
Estratègies del procés d'expressió escrita i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció/edició.	X	X

Bloc 3: Lectura i literatura

El tercer bloc, Lectura i literatura, reuneix els sabers bàsics necessaris per al desenvolupament de la competència literària. Continguts relatius a les convencions poètiques i genèriques; sobre elements retòrics, narratològics o teatrals; coneixements sobre la tradició literària, més o menys complexos segons l'etapa o el cicle; i també relacions entre la literatura i d'altres manifestacions artístiques. Aquest apartat està dividit en dos subblocs. El primer se centra en la lectura autònoma i en la construcció de la identitat lectora; el segon, en la literatura.

La identitat lectora en aquesta etapa parteix de l'autonomia lectora completa adquirida en l'etapa de Secundària. L'alumnat és ja capaç de reconèixer els seus gustos, interessos i necessitats personals de lectura i pot triar les lectures de manera autònoma o buscant consells experts. L'alumnat és capaç també de compartir les seues experiències lectores amb recursos expressius complexos i matisats, també en entorns comunicatius digitals. Al final de l'etapa hauria de poder relacionar les lectures, tant amb les experiències biogràfiques i les pròpies emocions, com també amb experiències personals de tipus cultural. En aquesta etapa hauria de poder establir lligams també entre les lectures i els contextos socials i històrics de producció i de recepció, i també amb altres textos i amb altres manifestacions artístiques.

En relació amb altres competències de l'àrea, els gustos lectors personals i l'elaboració de guies fonamentades i de recomanacions a partir de les lectures individuals, són sabers compartits amb l'apartat de Literatura. En el subbloc 3.2 s'apleguen les estratègies de comprensió, interpretació i producció de textos i obres literàries; la relació entre els textos literaris i altres textos i manifestacions artístiques i culturals; i el coneixement de les estructures i dels aspectes formals dels gèneres, aplicat amb progressiva autonomia.

S'empren estratègies compartides en la interpretació de les obres i s'incorpora informació sociohistòrica procedent de fonts diverses. Aquests sabers es vinculen amb altres matèries de l'etapa que aporten els coneixements necessaris per a relacionar el context o bé que poden ajudar a contextualitzar fets històrics o els moviments artístics vinculats a les obres. En aquesta etapa es continua amb la compartició d'experiències emocionals i d'opinions vinculades a la lectura de textos literaris, però la comprensió i la interpretació és més profunda i complexa. En els dos cursos de Batxillerat es continua estimulants la reflexió sobre els referents culturals, ètics i no discriminatoris a partir de la lectura de textos literaris.

Si es segueixen itineraris de lectura temàtics, aquests haurien de respondre a expectatives que connecten l'alumnat amb el món i amb els seus interessos. Quant a l'ús del metallenguatge dels estudis literaris, l'alumnat hauria d'acabar l'etapa amb un domini precís dels termes bàsics de la crítica literària. Tant el tractament interpretatiu de les obres, com el dels elements interns i externs requereixen un major grau d'argumentació i justificació en el segon de Batxillerat. La producció de textos literaris ha d'abastar els diferents gèneres i l'ajuda docent ha de reduir el seu protagonisme progressivament. Finalment, la

participació en manifestacions artístiques de caire literari ha d'estar presents en ambdós nivells i ha d'evolucionar en la implicació i en la creativitat de l'alumnat.

Subbloc 3.1. Lectura autònoma CE10	1r curs	2n curs
Selecció d'obres rellevants, incloent-hi l'assaig general i el literari i les formes actuals de producció i consum cultural amb l'ajuda de recomanacions especialitzades.	X	X
Funcionament dels circuits literaris i persones lectores en contextos presencials i virtuals. Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques.	X	X
Gustos lectors personals: guia i fonaments. Diversificació del corpus llegit, atenent els circuits comercials del llibre i fent la distinció entre literatura canònica i de consum, clàssics i grans vendes.	X	X
Experiència personal, lectora i cultural i vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, i altres manifestacions literàries o artístiques.	X	X
Recomanació de lectures en suports variats i atenent a aspectes temàtics, formals i intertextuals.	X	X

Subbloc 3.2. Lectura guiada de textos literaris CE11	1r curs	2n curs
Lectura guiada d'obres rellevants de la literatura catalana i espanyola, des de l'edat mitjana fins al segle XIX.	X	X
Lectura guiada d'obres rellevants de la literatura catalana i espanyola, des del segle XIX fins a l'actualitat.	X	X
Els gèneres, els tòpics i els itineraris temàtics de les obres literàries i les seues característiques.	X	X
Informació biogràfica de les autores i dels autors de la tradició literària, vinculada a les obres i al context.	X	X
Estratègies d'interpretació de les obres literàries des del context sociohistòric i cultural en què estan inscrites.	X	X
Elements interns i externs de les obres, l'anàlisi i relació amb el sentit.	X	X
Relació de les obres amb altres disciplines artístiques, a partir dels temes, tòpics i llenguatges.	X	X
Planificació i producció de textos literaris amb intenció literària, amb les estructures i components d'aquest tipus de textos amb models de referència.	X	X
Interpretació argumentada dels valors culturals, estètics i de gènere de textos i obres. Lectura amb perspectiva de gènere.	X	X
Manifestacions artístiques que representen continguts o recreacions d'obres literàries.	X	X
Lectura expressiva, dramatització i recitat de textos literaris.	X	X
Temes, gèneres i subgèneres, metallenguatge específic, estructura i estil, en la comunicació de l'experiència lectora.	X	X

5. CRITERIS D'AVALUACIÓ

5.1. CRITERIS D'AVALUACIÓ ESO

Els criteris d'avaluació són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats d'aprenentatge que requereixen el desplegament de les competències específiques de cada matèria o àmbit en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge. El Decret 107/2022 determina els següents criteris d'avaluació per a cada nivell segons la competència específica:

5.1.1. CRITERIS D'AVALUACIÓ 1r i 2n D'ESO

CE1. Multilingüisme i interculturalitat

1.1. Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, identificant nocions bàsiques de les llengües i contrastant algunes característiques en discursos orals, escrits i multimodals.

1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.

1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant algunes de les seues característiques en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.

1.4. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.

1.5. Reflexionar i exemplificar, amb certa autonomia, aspectes del funcionament de les llengües, a partir de l'observació, la comparació entre aquestes i la manipulació de paraules, oracions i textos de distintes llengües, fent ús del metallenguatge.

CE2. Comprensió oral i multimodal

2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social i educatiu, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.

2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements ajustats a diferents àmbits del coneixement

2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, i dels elements no verbals, i valorar el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

CE3. Comprensió escrita i multimodal

3.1. Llegir, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'anàlisi dels elements formals i de contingut propis del nivell educatiu, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats

3.2. Aplicar, amb progressiva autonomia, tota mena d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtindre informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor

3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura i algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.

3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, amb progressiva autonomia, de l'àmbit personal, social i educatiu.

3.5. Aplicar, amb progressiva autonomia, tota mena d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar la informació de fonts de caràcter general, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts.

C4. Expressió oral

4.1. Produir, amb progressiva autonomia, discursos orals sobre diferents àmbits del coneixement, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu, amb adequació i coherència, fent ús de connectors i aportant el seu propi punt de vista.

4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació correcta i una entonació adequada, utilitzant els elements prosòdics i els recursos no verbals adequats que reforcen el discurs i utilitzant diferents suports audiovisuals

4.3. Efectuar produccions orals amb un registre estàndard, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari precís i ajustat a la norma, mostrant un bon domini lingüístic i morfosintàctic i reflexionant sobre la llengua i el seu ús.

4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera progressivament autònoma, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, avaluant-ne la fiabilitat, i compartir oralment els resultats adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

CE5. Expressió escrita i multimodal

5.1. Produir, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i

correcció, utilitzant elements de cohesió variats.

5.2. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera progressivament autònoma, els possibles usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.

5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i amb ajuda puntual del professorat, i incorporant progressivament metallenguatge, els coneixements lingüístics, textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.

5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, amb progressiva autonomia, durant el procés d'escriptura, mitjançant estratègies gradualment complexes.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal

6.1. Interactuar oralment, amb progressiva autonomia, sobre coneixements ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de diferents suports, aplicant l'escolta activa i utilitzant un vocabulari precís i no discriminatori, la cortesia lingüística, l'etiqueta digital i els recursos no verbals que faciliten la construcció d'un discurs consensuat.

6.2. Identificar i rebutjar, amb ajuda puntual, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.

6.3. Utilitzar, amb ajuda puntual, estratègies per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.

6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals de manera asíncrona i síncrona amb progressiva autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per a expressar missatges cohesionats, coherents i adequats amb un vocabulari precís i no discriminatori.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social i educatiu.

7.2. Comprendre, comunicar i descriure textos de complexitat mitjana en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

7.3. Seleccionar i aplicar, de manera progressivament autònoma, estratègies de simplificació i adaptació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

CE8. Lectura autònoma

8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionant,

amb progressiva autonomia, els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i de les experiències lectores.

8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.

CE9. Competència literària

9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, amb progressiva autonomia i en contextos socioculturals pròxims, tenint en compte els interessos de l'alumne.

9.2. Interpretar la informació rellevant dels textos literaris, de les obres completes, i aportar conclusions de manera reflexiva.

9.3. Establir, de manera guiada, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura.

9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics i el metallenguatge literari, amb suport puntual del professorat.

9.5. Crear textos literaris senzills dels gèneres bàsics (contes, dramatitzacions, poemes, cançons) aplicant els recursos literaris bàsics adequats, amb progressiva autonomia.

9.6. Participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals partint de models.

5.1.2. CRITERIS D'AVUACIÓ 3R I 4T D'ESO

CE1. Multilingüisme i interculturalitat

1.1. Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana a partir de l'explicació del seu origen i del seu desenvolupament sociohistòric, contrastant aspectes lingüístics i discursius, així com els trets de les diferents varietats, en manifestacions orals, escrites i multimodals.

1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.

1.3. Mostrar interès i respecte per les diverses varietats lingüístiques, identificant i contrastant les seues característiques principals i diferenciant-les d'altres varietats en diferents contextos d'ús.

1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística de l'entorn, de les llengües en contacte i dels drets lingüístics individuals i col·lectius, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.

1.5. Formular generalitzacions, amb progressiva autonomia, sobre aspectes del funcionament de les llengües, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la cerca d'exemples, fent ús del metallenguatge específic i consultant diccionaris, manuals i gramàtiques.

CE2. Comprensió oral i multimodal

2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.

2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements complexos i ajustats a la situació comunicativa.

2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, dels elements no verbals i dels elements prosòdics, així com identificar incongruències entre text i elements no verbals, i valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

CE3. Comprensió escrita i multimodal

3.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

3.2. Aplicar, de manera autònoma, tota mena d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtenir informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar de manera raonada i crítica els continguts, el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.

3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura complexa i el format dels textos i les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.

3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera autònoma, de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.

3.5. Aplicar, de manera autònoma, tota mena d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar i valorar la informació de fonts diverses, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la

citant-ne les fonts i respectant els principis de propietat intel·lectual.

C4. Expressió oral

4.1. Produir, amb autonomia, discursos orals extensos sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, amb adequació, coherència i cohesió, manifestant una consciència crítica cap al tema.

4.2. Produir discursos orals amb fluïdesa, una bona pronunciació i entonació, utilitzant de manera eficaç els elements prosòdics, els recursos no verbals i diferents suports audiovisuals que reforcen les idees expressades i que capten l'atenció del receptor.

4.3. Efectuar produccions orals amb un registre formal, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari ric i ajustat a la norma, fent ús d'expressions idiomàtiques, amb un domini òptim de la morfosintaxi, i reflexionant sobre la llengua, el seu ús i el propòsit comunicatiu.

4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera autònoma, sobre temes d'interès acadèmic, personal o social, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.

CE5. Expressió escrita i multimodal

5.1. Produir, de manera autònoma, textos escrits i multimodals complexos de gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció.

5.2. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera autònoma, els usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.

5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i autònoma, i utilitzant metallenguatge, els coneixements lingüístics textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.

5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera autònoma, durant el procés d'escriptura, utilitzant les estratègies necessàries de manera precisa.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal

6.1. Interactuar oralment, amb autonomia, sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, per mitjà de diferents suports, utilitzant un vocabulari ric, correcte i no discriminatori, i implicant-se de manera activa i reflexiva amb una actitud dialogant i d'escolta per a la construcció d'un discurs comú consensuat.

6.2. Identificar i rebutjar, de manera autònoma, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.

6.3. Utilitzar estratègies, de manera autònoma, per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.

6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals complexos de manera asíncrona i síncrona amb autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, amb adequació, coherència, cohesió, correcció i un vocabulari ric i no discriminatori.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.

7.2. Comprendre, comunicar, descriure i parafrasejar textos d'una certa complexitat en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

7.3. Seleccionar i aplicar, de manera autònoma, estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

CE8. Lectura autònoma

8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, seleccionant de manera autònoma els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural, explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i les experiències lectores.

8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.

CE9. Competència literària

9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, de manera autònoma, tenint en compte els interessos de l'alumne.

9.2. Interpretar la informació rellevant de les obres literàries, de manera autònoma, i aportar conclusions amb reflexió i visió crítica.

9.3. Establir, de manera progressivament autònoma, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura.

9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant els recursos retòrics fonamentals, el

metallenguatge i les característiques dels gèneres, de manera autònoma.

9.5. Crear textos literaris (relats breus, dramatitzacions, poemes, cançons) aplicant els recursos literaris adequats a cada gènere, de manera autònoma.

9.6. Organitzar i participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals.

5.2. CRITERIS D'AVALUACIÓ BATXILLER

Els criteris d'avaluació són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats d'aprenentatge que requereixen el desplegament de les competències específiques de cada matèria o àmbit en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge. El Decret 108/2022 determina els següents criteris d'avaluació per a 1r de batxillerat segons la competència específica:

CE 1. Competència multilingüe i intercultural

CE 1.1. Analitzar i categoritzar la diversitat lingüística d'Espanya i del món, i de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, usant nocions de sociolingüística.

CE 1.2. Valorar la importància del coneixement i ús del valencià com a llengua pròpia del territori i fer-ne un ús efectiu en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu.

CE 1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant les seues característiques principals en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.

CE 1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa intercultural, plurilingüe i de la diversitat dialectal.

CE 2. Competència de comunicació ètica

CE 2.1. Identificar i rebutjar, de manera autònoma i reflexiva, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.

CE 2.2. Fer servir un llenguatge no discriminatori, no manipulatiu, veraç, honest, no agressiu i ètic en els diferents processos de producció discursiva, d'interacció i de mediació, en els àmbits personal, educatiu, social i professional.

CE 2.3. Fer servir estratègies per a la gestió dialogada de conflictes i l'organització de tasques cooperatives en els àmbits personal, educatiu, social i professional.

CE 3. Competència en comprensió oral

CE 3.1. . Escoltar, interpretar i valorar, de manera pautada, textos orals i multimodals complexos de diferents àmbits, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluar la seua qualitat, la seua fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

CE 3.2. Aplicar estratègies variades per a interpretar el sentit global, l'estructura i la informació rellevant de textos orals i multimodals complexos i analitzar la interacció entre els diferents codis.

CE 3.3. Extraure i interpretar informació dels textos orals i multimodals complexos, dels elements no verbals i prosòdics, identificar incongruències entre text i elements no verbals, valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de la persona emissora.

CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal

CE 4.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera pautada, textos escrits i multimodals complexos, amb atenció preferent a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, avaluant la seua qualitat, fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

CE 4.2. Aplicar estratègies en textos complexos per identificar el sentit global i la informació rellevant, l'estructura i la intenció de la persona emissora, realitzant les inferències oportunes i amb diferents propòsits de lectura.

CE 4.3. Valorar, de manera guiada, la forma i el contingut dels textos, la intenció de l'emissor i l'eficàcia dels procediments comunicatius usats.

CE 5. Competència en expressió oral

CE 5.1. Produir discursos orals formals, de manera pautada, en diferents suports amb rigor, coherència, cohesió i adequació atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius.

CE 5.2. Planificar, assajar i avaluar, amb guia docent, discursos orals formals sobre temes d'interés científic i cultural i de rellevància acadèmica i social assegurant la seua adequació a la situació comunicativa.

CE 5.3. Utilitzar durant el seu discurs oral, de manera eficaç, els elements prosòdics, recursos verbals i no verbals per captar i mantenir l'atenció de la persona receptora.

CE 5.4. Realitzar produccions orals formals, estructurades i amb el suport de recursos audiovisuals pertinents, amb fluïdesa i utilitzant un llenguatge ric, no discriminatori i la terminologia pròpia del tema.

CE6. Competència en expressió escrita i multimodal

CE 6.1. Produir, de manera pautada, textos acadèmics escrits i multimodals que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció sobre temes curriculars o d'interés social i cultural.

CE 6.2. Utilitzar coneixements i estratègies, de forma puntualment guiada, per enriquir els textos, i atendre els aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica, incloent-hi la terminologia específica corresponent, i la correcció ortogràfica i gramatical.

CE 6.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar de manera recursiva durant el procés d'escriptura, utilitzant estratègies i recursos de consulta.

CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal

CE 7.1. Interactuar oralment, de manera fluida i mitjançant diversos suports, en contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent servir, amb correcció, un llenguatge ric, no discriminatori i respectuós.

CE 7.2. Implicar-se activament amb actitud dialogant i d'escolta activa, amb un discurs ben fonamentat.

CE 7.3. Interactuar mitjançant textos escrits i multimodals de contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent-ho amb coherència, cohesió, adequació i correcció.

CE 7.4. Demostrar empatia i respecte per les necessitats, idees i motivacions d'altres interlocutors, afegint argumentacions amb capacitat crítica.

CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal

CE 8.1. Mediar en situacions quotidianes de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic comprenent els diferents punts de vista, resumint la informació essencial, i suggerint possibles vies d'actuació per a resoldre la situació.

CE 8.2. Interpretar, parafrasejar, resumir o traduir textos, conceptes i situacions no complexes, combinant el repertori lingüístic propi (L2-L2, L2-L1, L1-L2), amb iniciativa i creativitat.

CE 8.3. Transmetre oralment la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat, amb estructura clara i en una varietat estàndard.

CE 8.4. Transmetre per escrit la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat amb estructura clara i en una varietat estàndard.

CE 8.5. Seleccionar i utilitzar estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua amb la finalitat que faciliten la comprensió, expressió oral i escrita de situacions comunicatives en les diferents llengües (L2-L2, L2-L1 i L1-L2), fent-ho amb recursos i suports analògics i/o digitals.

CE9 Competència de gestió de la informació

CE 9.1. Localitzar, seleccionar, interpretar i contrastar críticament informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i detectant-ne la intenció comunicativa i els possibles biaixos mediàtics o informacionals.

CE 9.2. Reelaborar de manera pertinent, creativa i ètica, la informació prèviament localitzada en diferents fonts, seleccionada, interpretada i contrastada; connectar-la amb experiències i coneixements previs; i organitzar-la amb adequació, coherència i cohesió.

CE 9.3. Comunicar la informació prèviament localitzada, seleccionada, interpretada, contrastada i reelaborada, de manera argumentada, ètica i creativa, usant diferents codis i adaptant el canal (oral, escrit o multimodal) al context.

CE10. Lectura autònoma

CE 10.1. Llegir obres i textos de temàtiques, gèneres i funcions diferents i en formats multimodals, analògics i digitals tot seleccionant amb autonomia i criteris propis aquells que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

CE 10.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural amb justificació dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés i la interpretació dels contextos socioculturals literaris i les experiències lectores particulars acumulades.

CE 10.3. Compartir, amb acompanyament docent, les experiències de lectura en suports diversos i utilitzant el metallenguatge literari adequat, tot relacionant les obres llegides amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural, i amb altres tipus d'experiències artístiques i culturals.

CE11 Competència literària

CE 11.1. Llegir, analitzar i interpretar obres literàries, a través de l'anàlisi dels elements interns i externs, de la seua relació amb la significació i el context sociohistòric, fent ús d'un metallenguatge apropiat.

CE 11.2. Expressar conclusions i valoracions crítiques sobre les obres des de l'edat mitjana segle XIX, els seus components literaris, les característiques estilístiques i la relació contextual amb períodes estètics, a través de la recerca d'informació en fonts documentals fiables i diverses.

CE 11.3. Produir textos amb intenció literària, en suports orals, escrits, multimodals, individualment i col·lectiva partint de la identificació dels gèneres i dels tòpics literaris, i prenent models d'autors i d'autores rellevants.

CE 11.4. Crear, recrear i participar activament en actuacions d'intenció o contingut literari (recitals poètics, representacions teatrals, interpretació de textos musicats, exposicions artístiques, performances), partint de models que relacionen altres arts i fan valer el coneixement literari i el plaer cultural.

CE12. Reflexió i consciència lingüístiques

CE 12.1. Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre les formes lingüístiques presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i

professionals, per a comprendre'ls i per produir-los.

CE 12.2. Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre els usos discursius presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per a comprendre'ls i per produir-los.

CE 12.3. . Formular generalitzacions i hipòtesis, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament integrat de diverses llengües, per al control de la competència plurilingüe, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats fent servir diversos recursos de suport.

6. INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ, VALORACIÓ DEL PROGRÉS DE L'ALUMNE I AVALUACIÓ

En un model competencial com el present, no solament s'avalua el resultat final, sinó el procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, tan importants com l'adquisició de continguts són els procediments emprats i les actituds adoptades.

L'avaluació ha de ser **contínua, formativa, integradora, col·laborativa i participativa**. Això implica que en el procés avaluador cal considerar tant la consecució dels objectius d'etapa com l'adquisició de les competències clau.

L'avaluació contínua permet detectar problemes en l'ensenyament-aprenentatge i adoptar mesures per a resoldre'ls. A més, com que té caràcter formatiu, s'introdueix com un element més en el procés d'ensenyament-aprenentatge, de manera que l'alumnat haurà de conèixer els objectius, els continguts, els criteris i els instruments d'avaluació i d'autoavaluació, les parts de què constarà la tasca, la seqüenciació i les dates de lliurament dels productes.

D'altra banda, caldrà establir els mecanismes necessaris perquè l'alumnat i les famílies s'hi integren, col·laboren i participen activament en els diferents processos avaluatius.

Amb l'objectiu que l'alumnat gestione el seu procés d'aprenentatge, cal fer-lo participar en el procés d'avaluació i ajudar-lo a desenvolupar la seua capacitat de reflexió autònoma. Per això, cal implementar tots els tipus d'avaluació (heteroavaluació, coavaluació, autoavaluació, avaluació del grup), en funció de les activitats o tasques que es realitzen.

Caldrà establir com i quan recollim la informació del procés. En general, farem avaluacions inicials o diagnòstiques (al començament del curs o a l'inici de cada tema), formatives o de procés (al final de cada trimestre), i final o sumativa (al final de curs).

Per a poder avaluar correctament el procés d'aprenentatge de l'alumnat, cal diversificar els instruments avaluatius; des d'aquesta perspectiva, qualsevol activitat de classe pot ser útil per a obtenir informació.

L'enregistrament de totes les dades ens permetrà ser objectius i coherents amb els criteris establerts.

És fonamental tindre en compte tant el treball en equip com el progrés de cada alumne i alumna des del moment en què els equips comencen a funcionar de manera cooperativa. No obstant això, en l'avaluació diferenciem dues dimensions: la grupal (de l'equip –grups estables o esporàdics, homogenis o heterogenis– i del grup classe) i la individual. L'avaluació de cada equip és qualitativa i formativa, i es valorarà la consecució dels objectius inicials, l'exercici de les funcions o els rols assignats, el compliment de les responsabilitats individuals i les habilitats socials. L'avaluació individual valorarà les habilitats socials i les competències clau desenvolupades per l'estudiant durant el treball en equip, i tindrà en compte, entre altres aspectes, les característiques de l'alumne o alumna (nivell acadèmic inicial, habilitats digitals prèvies, competència lingüística de partida...), els recursos de què disposa (econòmics, accés a la tecnologia...) o el tipus de continguts que s'han de treballar.

Proves objectives		Procés de treball		Actitud i interès	
Individual	En grup	Individual	En grup	Individual	En grup
Produccions orals i escrites	Produccions orals i escrites	Activitats individuals	Activitats en parella	Observació directa	Observació directa
Tasca final	Tasca final	Activitats digitals	Activitats en equip	Rúbriques d'autoavaluació individuals	Rúbriques d'autoavaluació de l'equip
Proves competencials		Quadern de classe	Rúbriques de coavaluació		
Rúbriques d'avaluació		Lectura trimestral			

S'ha de treballar l'**autoavaluació i la coavaluació**: la informació que l'aprenent mateix ens proporciona sobre el seu treball i la percepció que en té de l'ensenyant i dels seus companys/es.

A més, l'ús de rúbriques permetrà establir contractes d'aprenentatge entre l'alumnat i el professor/a, en el sentit que serà possible que cada xiquet o xiqueta siga conscient de la relació entre la qualitat de les seues produccions i els ítems que esdevenen, finalment, la qualificació de l'assignatura.

Finalment, els diferents objectes d'avaluació requereixen estratègies distintes segons alumnat o pràctica

docent, i és condició indispensable que siguin coherents amb les finalitats educatives, els continguts treballats i les activitats realitzades, així com que puguin fer possible el compliment de les característiques del procés d'avaluació formativa que pretenem i que trobem definida en la introducció del present epígraf.

7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Les següents qüestions exposades són comunes a tots els nivells.

El resultat de cada avaluació es tindrà el següent **pes percentual** en l'avaluació final:

1a avaluació	2a avaluació	3a avaluació
20%	30%	50%

Faltes d'ortografia: Per als nivells de 1r i 2n d'ESO es restaran **0,05 punts** per falta comesa, mentre que als nivells de 3r i 4t d'ESO i Batxiller es restaran **0,10 punts** per cada falta d'ortografia comesa, fins a un màxim acumulat de dos punts restats per faltes.

La **nota mínima** per a superar l'assignatura serà de 5 punts. Aquesta nota s'obtindrà amb la suma de les notes parcials de cadascun dels apartats en el seu percentatge corresponent.

Pel que fa a **les activitats, treballs i/o projectes** (individuals i/o en grup) es qualificaran les activitats realitzades en classe i/o a casa per cada alumne i presentades en funció dels següents criteris: data de presentació, compliment dels criteris establits pel professor (forma de presentació, neteja, estructura, etc.), treball i contingut realitzat.

No seran recollits pel professor els treballs i activitats presentats **fora de termini**, excepte per causa justificada imprevisible i en aquest cas l'alumne o alumna haurà d'entregar aquesta activitat o treball el primer dia en què acudisca a classe.

No es repetiran les proves llevat que la falta siga justificada. Es consideraran faltes justificades, aquelles que puguin ser certificades mitjançant document oficial (justificant mèdic, assistència a Jutjat, etc.).

Denominació de les qualificacions: d'acord amb el nostre enfocament pedagògic i amb la legislació vigent, els alumnes no obtindran notes numèriques. El resultat de l'avaluació s'expressarà en els termes «insuficient (IN)», per a les qualificacionsnegatives; «suficient (SU)», «bé (BE)», «notable (NT)» o «excel·lent (EX)», per a les qualificacions positives. Aquest resultat s'acompanyarà d'una valoració qualitativa i individualitzada per a cada alumne que destaque els seus progressos, les dificultats superades, l'esforç, els talents i les fortaleces, i

també els aspectes que caldria continuar treballant.

Autonomia del professorat: la valoració qualitativa resultat de cada avaluació, dependrà íntegrament de la decisió del professor o professora en càrrec de l'alumne i del seu procés d'aprenentatge. En cap cas, seran preses en consideració pressions i interferències alienes o interessades que impliquen un canvi en la valoració objectiva i definitiva duta a terme pel docent en l'avaluació i qualificació de cada alumne o alumna.

7.1. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ ESO

L'avaluació contínua permetrà que el professorat i l'alumnat comprovar en quin punt es troben en el procés d'ensenyament / aprenentatge.

Tota activitat proposada serà un instrument per avaluar les capacitats comunicatives de l'alumnat que permetrà mesurar les seues adquisicions i les seues errades. Es tindrà en compte:

- **Els sabers bàsics:** suposa l'adquisició dels coneixements, destreses i aptituds necessàries per a poder desenvolupar les competències específiques de l'assignatura (habilitats).
- **La comprensió oral:** es valorarà la capacitat d'interpretar el missatge lingüístic, tant en la distinció dels sons que el formen com en els aspectes gramaticals i el significat de les paraules i les frases que senten.
- **L'expressió oral:** s'haurà de dominar la fonètica, la sintaxi, la morfologia, la utilització correcta dels registres i, fins i tot, l'estil i la creativitat.
- **La comprensió escrita:** es tindrà en compte la descodificació correcta de signes, paraules i frases amb els signes de puntuació corresponents i, també, la comprensió del significat del missatge escrit, tant en la lectura silenciosa com en la lectura en veu alta.
- **L'expressió escrita:** l'alumne haurà de demostrar una correcta utilització de l'ortografia, del vocabulari, de la sintaxi, necessaris per poder comunicar-se per escrit amb coherència d'idees; utilització correcta dels registres.
- **La participació, l'interés, l'emprenedoria i el treball diari.** Es valorarà l'actitud enfront del treball, respecte i acceptació de les idees dels altres, hàbit de treball, aportació d'idees, respecte pel material, interrelació amb els altres, respecte al professor i a la resta d'alumnes, etc.

La relació entre els sis grans blocs d'avaluació de la matèria, les competències específiques i els criteris d'avaluació és la següent:

7.1.1. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ 1R I 2N D'ESO

1R I 2N D'ESO				
BLOCS AVALUABLES	COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERIS D'AVUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	% DE QUALIFICACIÓ
SABERS BÀSICS	CE1. Multilingüisme i multiculturalitat CE3. Comprensió escrita i multimodal CE5. Expressió escrita i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal CE8. Lectura autònoma CE9. Competència literària	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3 8.1, 8.2, 8.3 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6	Proves objectives Tasques i activitats Situacions d'aprenentatge	40%
COMPENSIÓ ESCRITA	CE3. Comprensió escrita i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Lectura autònoma CE9. Competència literària	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 8.1, 8.2, 8.3 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6	Lectura guiada Prova objectiva Qüestionaris Tasques i activitats	15%
COMPENSIÓ ORAL	CE2. Comprensió oral i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal	2.1, 2.2, 2.3 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3	Tasques i activitats Qüestionaris	10%
EXPRESSIÓ ORAL	CE4. Expressió oral CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal	4.1, 4.2, 4.3, 4.4 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3	Presentació (individual o en grup) + rúbrica Debats a classe	15%
EXPRESSIÓ ESCRITA	CE5. Expressió escrita i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal	5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3	Projecte + rúbrica	10%
PARTICIPACIÓ INTERÉS, EMPRENEDORIA...	TOTES LES COMPETÈNCIES	TOTS ELS CRITERIS	Guia d'observació Diari de classe Portfolio assignatura	10%

7.1.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ 3R I 4T D'ESO

3R I 4T D'ESO				
BLOCS AVALUABLES	COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERIS D'AVUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	% DE QUALIFICACIÓ
SABERS BÀSICS	CE1. Multilingüisme i multiculturalitat CE3. Comprensió escrita i multimodal CE5. Expressió escrita i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal CE8. Lectura autònoma CE9. Competència literària	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3 8.1, 8.2, 8.3 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6	Proves objectives Tasques i activitats Situacions d'aprenentatge	50%
COMPREENSIÓ ESCRITA	CE3. Comprensió escrita i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Lectura autònoma CE9. Competència literària	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 8.1, 8.2, 8.3 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6	Lectura guiada Prova objectiva Qüestionaris Tasques i activitats	15%
COMPREENSIÓ ORAL	CE2. Comprensió oral i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal	2.1, 2.2, 2.3 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3	Tasques i activitats Qüestionaris	5%
EXPRESSIÓ ORAL	CE4. Expressió oral CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal	4.1, 4.2, 4.3, 4.4 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3	Presentació (individual o en grup) + rúbrica Debats a classe	10%
EXPRESSIÓ ESCRITA	CE5. Expressió escrita i multimodal CE6. Interacció oral, escrita i multimodal CE7. Mediació oral, escrita i multimodal	5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 7.1, 7.2, 7.3	Projecte + rúbrica	10%
PARTICIPACIÓ INTERÉS, EMPRENEDORIA...	TOTES LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	TOTS ELS CRITERIS	Guia d'observació Diari de classe Portfolio assignatura	10%

7.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ DE BATXILLER

7.2.1. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ DE 1R DE BATXILLER

L'avaluació contínua permetrà que el professorat i l'alumnat comprovar en quin punt es troben en el procés d'ensenyament / aprenentatge.

Tota activitat proposada serà un instrument per avaluar les capacitats comunicatives de l'alumnat que permetrà mesurar les seues adquisicions i les seues errades. Es tindrà en compte:

- **Els sabers bàsics:** suposa l'adquisició dels coneixements, destreses i aptituds necessàries per a poder desenvolupar les competències específiques de l'assignatura (habilitats).
- **La comprensió oral:** es valorarà la capacitat d'interpretar el missatge lingüístic, tant en la distinció dels sons que el formen com en els aspectes gramaticals i el significat de les paraules i les frases que senten.
- **L'expressió oral:** s'haurà de dominar la fonètica, la sintaxi, la morfologia, la utilització correcta dels registres i, fins i tot, amb estil i creativitat.
- **La comprensió escrita:** es tindrà en compte la descodificació correcta de signes, paraules i frases amb els signes de puntuació corresponents i, també, la comprensió del significat del missatge escrit, tant en la lectura silenciosa com en la lectura en veu alta.
- **L'expressió escrita:** l'alumne haurà de demostrar una correcta utilització de l'ortografia, del vocabulari, de la sintaxi, necessaris per poder comunicar-se per escrit amb coherència d'idees; utilització correcta dels registres.

La relació entre els sis grans blocs d'avaluació de la matèria, les competències específiques i els criteris d'avaluació és la següent:

1r de BATXILLER

BLOCS AVALUABLES	COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	% DE QUALIFICACIÓ
SABERS BÀSICS	CE1. Multilingüisme i multicultural CE2. Comunicació ètica CE4. Comprensió escrita i multimodal CE6. Expressió escrita i multimodal CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Mediació oral, escrita i multimodal CE9. Gestió de la informació CE10. Lectura autònoma CE11. Competència literària CE12. Reflexió i consciència lingüístiques	1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2., 2.3 4.1, 4.2, 4.3 6.1, 6.2, 6.3 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 9.1, 9.2, 9.3 10.1, 10.2, 10.3 11.1, 11.2, 11.3, 11.4 12.1, 12.2, 12.3	Proves objectives Tasques i activitats Situacions d'aprenentatge Diari de classe	50%
COMPREENSIÓ ESCRITA	CE4. Comprensió escrita i multimodal CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE10. Lectura autònoma CE11. Competència literària	4.1, 4.2, 4.3 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 10.1, 10.2, 10.3 11.1, 11.2, 11.3, 11.4	Lectura guiada Prova objectiva Qüestionaris Tasques i activitats	15%
COMPREENSIÓ ORAL	CE3. Comprensió oral i multimodal CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Mediació oral, escrita i multimodal	3.1, 3.2, 3.3 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5	Tasques i activitats Qüestionaris	5%
EXPRESSIÓ ORAL	CE2. Comunicació ètica CE5. Expressió oral CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Mediació oral, escrita i multimodal	2.1, 2.2., 2.3 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5	Presentació (individual o en grup) + rúbrica Debats a classe Guia d'observació	15%
EXPRESSIÓ ESCRITA	CE2. Comunicació ètica CE6. Expressió escrita i multimodal CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Mediació oral, escrita i multimodal	2.1, 2.2., 2.3 6.1, 6.2, 6.3 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5	Projecte + rúbrica	15%

7.2.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ DE 2n DE BATXILLER

2n de BATXILLER				
BLOCS AVALUABLES	COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERIS D'AVUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	% DE QUALIFICACIÓ
COMPREENSIÓ DEL TEXT	CE3. Comprensió oral i multimodal CE4. Comprensió escrita i multimodal CE5. Expressió oral CE6. Expressió escrita i multimodal CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Mediació oral, escrita i multimodal CE9. Gestió de la informació CE10. Lectura autònoma CE11. Competència literària CE12. Reflexió i consciència lingüístiques	3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 6.1, 6.2, 6.3 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 9.1, 9.2, 9.3 10.1, 10.2, 10.3 11.1, 11.2, 11.3, 11.4 12.1, 12.2, 12.3	Proves objectives Tasques i activitats Diari de classe	30%
ANÀLISI LINGÜÍSTICA DEL TEXT	CE4. Comprensió escrita i multimodal CE6. Expressió escrita i multimodal CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Mediació oral, escrita i multimodal CE12. Reflexió i consciència lingüístiques	4.1, 4.2, 4.3 6.1, 6.2, 6.3 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 12.1, 12.2, 12.3	Proves objectives Tasques i activitats Diari de classe	30%
EXPRESSIÓ I REFLEXIÓ CRÍTICA	CE1. Multilingüisme i multicultural CE2. Comunicació ètica CE3. Comprensió oral i multimodal CE4. Comprensió escrita i multimodal CE5. Expressió oral CE6. Expressió escrita i multimodal CE7. Interacció oral, escrita i multimodal CE8. Mediació oral, escrita i multimodal CE9. Gestió de la informació CE10. Lectura autònoma CE11. Competència literària CE12. Reflexió i consciència lingüístiques	1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2., 2.3 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 6.1, 6.2, 6.3 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 9.1, 9.2, 9.3 10.1, 10.2, 10.3 11.1, 11.2, 11.3, 11.4 12.1, 12.2, 12.3	Proves objectives Tasques i activitats Diari de classe	40%

8. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLOGIA

8.1. METODOLOGIA GENERAL DE L'ÀREA O MATÈRIA

Per a aconseguir que les competències clau i específiques s'assimilen, utilitzarem una metodologia **comunicativa i funcional**, que treballarà amb textos reals o versemblants i complets a fi de produir respostes orals o escrites a les diferents situacions comunicatives que després podran utilitzar en la vida real, amb diferents registres i varietats dialectals. Aquesta metodologia està basada en el **mètode constructivista**, mètode on és necessari un alumnat actiu que construisca els seus propis esquemes de coneixement, amb l'ajuda d'un professorat no merament transmissor, sinó descobridor dels estadis evolutius de l'alumnat, provocador de conflictes cognitius que el facen avançar i modificar els seus esquemes mentals; per tal que adquireixca un **aprenentatge significatiu**, que relacione allò que és nou amb el que ja saben. Juntament amb això, quan el professorat així ho considere, també s'utilitzarà una metodologia de caràcter més tradicional com per exemple la classe magistral a l'hora d'introduir conceptes, però també facilitant la participació dels alumnes amb preguntes reflexives. En segon lloc, és quasi obligatori la realització d'un **enfocament eminentment pràctic**, de manera que els alumnes es vegin forçats a manipular constantment la informació, els textos i el material en general que se'ls ofereix; de manera que se senten empenyats a l'adquisició d'uns hàbits d'estudi i aprenentatge per mitjà de l'activitat diària. Gràcies a l'**aprenentatge cooperatiu** (treball en equip per a assolir objectius comuns) també reforçarem la comunicació i el traspàs d'informació entre els participants, la diversitat, la integració, la responsabilitat individual/col·lectiva i la interdependència positiva. Fomentarem el treball **globalitzat i interdisciplinari** per a millorar l'aprenentatge competencial dels alumnes, així com l'aplicació **d'entorns virtuals d'aprenentatge (EVA)** per a facilitar l'accés al material a tots els alumnes independentment de les seues necessitats, gràcies a un conjunt d'eines que faciliten la transferència de coneixement i que conformen un espai en el qual els alumnes i professors poden interactuar de manera remota i realitzar totes les tasques relacionades amb la docència sense necessitat d'una interacció física (Teams, Web IES, Aules...).

Per a finalitzar, també cal destacar la importància de la **col·laboració entre docents**, així com del Departament d'Orientació i en particular dels mestres de Pedagogia Terapèutica.

8.2. ENFOCAMENT COMPETENCIAL I SITUACIONS D'APRENTATGE

Des de l'assignatura de valencià, es volen plantejar situacions d'aprenentatge que abasten l'àmbit personal, social, educatiu i professional que ajuden a posar en context i a aplicar les competències i els coneixements treballats. Aquesta manera de vehicular les seqüències didàctiques a partir de situacions d'aprenentatge té diversos avantatges:

- Permet oferir propostes variades que s'adapten a tots els gustos.
- La transició entre maneres de treballar més tradicionals i plantejaments pedagògics més moderns és més fàcil.
- S'integren continguts de diverses àrees de coneixement.
- S'afavoreix la competència d'aprendre a aprendre.
- Proposen activitats centrades en la recerca, la investigació i la resolució de problemes (aprenentatge competencial).
- Combinen el treball individual i el treball en equip, de manera que s'afavoreix la interacció d'alumnes amb diferents capacitats (atenció a la diversitat).
- Tenen com a resultat un producte final que convida a connectar coneixements de diverses àrees i que requereix l'aplicació de competències com la tecnològica, la científica, l'artística, etc.
- Augmenten la motivació de l'alumnat, ja que les tasques tenen una finalitat, es basen en contextos reals o versemblants i es tenen en compte les seues opinions (aprenentatge significatiu).
- Fomenten el treball autònom, de manera que l'alumnat es fa responsable del seu propi aprenentatge.
- Donen importància al procés, no només al resultat, per això l'alumnat s'autoavalua i coavalua a través de rúbriques.
- Atorguen al professorat un rol menys rígid: acompanya, orienta, dona suport, suggereix, modera, pregunta, introdueix continguts...

El departament de valencià preveu el treball d'una gran situació d'aprenentatge per trimestre. A la present proposta pedagògica s'estableixen les línies generals de cada situació d'aprenentatge (**Títol, context, breu descripció de la situació, producte final, relació amb els ODS i Agenda 2030 i les competències específiques que s'han de posar en acció**). La resta de qüestions importants per a tota situació d'aprenentatge, com ara els criteris d'avaluació, els sabers bàsics, la seqüenciació i la distribució del temps, l'organització de l'espai, els recursos, els materials, els instruments de recollida d'informació per a l'avaluació, i l'accessibilitat i la diversitat, seran desenvolupats per cada docent en la **programació d'aula** dirigida a cada grup, on tots aquests aspectes, hauran d'adaptar-se de forma realista al context i característiques particulars i canviants de cada grup-classe.

8.2.1. SITUACIONS D'APRENTATGE DE 1r d'ESO

1r d'ESO - 1a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: Creus que hi ha esperança per a la humanitat?

CONTEXT: personal (x), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: S'introduiran els ODS 13 i 17. L'alumnat llegirà a l'aula un informe de Greenpeace sobre els efectes del canvi climàtic. En grups cooperatius, investigaran i analitzaran les mesures que s'adopten en el centre educatiu per tal de reduir l'impacte d'aquest fenomen i poder fer noves propostes. Finalment, hauran de redactar un breu diari (amb dues o tres entrades) on arrepleguen les seues impressions sobre el futur del planeta, el procés d'investigació i anàlisi sobre les mesures adoptades pel centre i les noves propostes. Aquestes propostes seran traslladades a la responsable de reciclatge i a la direcció del centre.

PRODUCTE FINAL: diari personal sobre el procés d'investigació i anàlisi de l'alumnat.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 13 Acció climàtica. La importància d'adoptar mesures urgents contra el canvi climàtic. ODS 17 Aliança pels objectius. La necessitat de dur accions coordinades des de tots els llocs del planeta, ja que el canvi climàtic és un problema global amb conseqüències locals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE2. Comprensió oral i multimodal.

CE3. Comprensió escrita i multimodal.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

1r d'ESO – 2a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: Sou capaços d'imitar una rondalla?

CONTEXT: personal ( ), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: S'introduirà l'ODS 4. En aquesta situació d'aprenentatge veurem que una bona part de la literatura popular (contes, llegendes, faules i mites) ens ha arribat gràcies a la transmissió oral entre generacions. Per a tractar aquests temes, partirem d'una rondalla que potser coneixen, la de Cigronet, i analitzarem les característiques d'aquest gènere discursiu. Tot seguit, l'alumnat elaborarà un qüestionari adreçat a les famílies amb la finalitat d'investigar i analitzar diferents relats populars i faran una posada en comú a classe. Finalment, l'alumnat, en grups cooperatius, escriurà una rondalla per a explicar l'origen d'alguns dels éssers que se'ls proposarà (gos llop, home aranya, gos formiguer, centaure, sirena) i gravarà un podcast per a la ràdio del centre.

PRODUCTES FINALS: Redacció i gravació en grups d'una rondalla per a la ràdio del centre.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 4 Acció Educació de qualitat. La importància del diàleg intergeneracional per a la transmissió de la cultura i els valors. El coneixement de la tradició oral i el foment de la lectura i de la creativitat artística.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE2. Comprensió oral i multimodal.

CE3. Comprensió escrita i multimodal.

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE9. Competència literària.

1r d'ESO - 3a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: *Imatges en vers*

CONTEXT: personal ( ), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: S'introduirà l'ODS 4. En aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat elaborarà un vídeo poema en grups cooperatius. En la primera sessió, es farà l'explicació del concepte de vídeo poema, s'analitzaran quatre dels vídeo poemes que els suggerirem pel que fa a aspectes com la música (ritme, melodia, timbre...), els elements visuals i audiovisuals, sensacions que els produeixen i faran una posada en comú amb el grup classe per compartir i contrastar les diferents respostes. La segona i la tercera sessió es faran a l'aula d'informàtica. Primerament, els alumnes visitaran el web Viu la poesia i hauran de seleccionar un dels poemes de l'apartat "Infants" que vulguen transformar en vídeo poema i se'ls explicaran els passos per a la seua elaboració en Powerpoint amb ajuda d'un vídeo tutorial. En la sessió següent, els diferents grups faran l'anàlisi de les característiques principals del poema per tal de seleccionar la música i les imatges i faran el muntatge. A l'última sessió es projectaran a l'aula els vídeo poemes que han creat els quals aniran acompanyats d'una exposició oral en grup d'entre 3'-5' de durada on caldrà que justifiquen la tria del poema, explicar-ne el sentit i la idea bàsica.

PRODUCTE FINAL: Creació d'un vídeo poema.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 4 Acció Educació de qualitat. El valor de la poesia com a gènere amb múltiples formes d'expressió. El foment de la creativitat artística.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE2. Comprensió oral i multimodal.

CE3. Comprensió escrita i multimodal.

CE4. Expressió oral.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE9. Competència literària.

8.2.2. SITUACIONS D'APRENTATGE DE 2n d'ESO

2n d'ESO - 1a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: *Fem de booktubers*

CONTEXT: personal (x), educatiu (x), social ( ), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: En aquesta situació d'aprenentatge hauran d'escriure i enregistrar, individualment, un bibliotràiler (o booktube) sobre alguna lectura que pensen que val la pena compartir. La ressenya ha d'incloure una descripció del tema, el gènere i l'argument, i una valoració personal en què es justifiqui per què es recomana el llibre.

L'objectiu, a banda d'interioritzar les característiques de la ressenya com a gènere discursiu, és millorar la competència lingüística i la competència digital a partir d'un exercici que implica redactar un guió i fer una exposició oral que ha de quedar registrada fent ús de mitjans digitals.

L'expressió escrita a l'hora de redactar el guió millora les mateixes propietats textuais i, a banda, permet aplicar estratègies de planificació, textualització, revisió i edició.

L'expressió oral afavoreix la construcció de missatges orals estructurats (coherència), articulats (cohesió) i adaptats a la finalitat i al registre requerit per a cada situació comunicativa (adequació). I també treballa el control de la norma, la pronunciació i la prosòdia.

A més, com que es tracta d'un exercici que han d'enregistrar, es desenvolupa la competència digital, ja que han de fer ús de dispositius electrònics i aplicacions d'edició de vídeo.

PRODUCTE FINAL: Produccions audiovisuals (bibliotràilers).

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: Aquesta situació d'aprenentatge tracta diversos aspectes que podem vincular amb els reptes actuals i els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

- La lectura com a font de gaudi (ODS 4, Educació de qualitat).

- El foment de la competència digital, ja que s'ha de fer un bibliotràiler (ODS 9, Indústria, innovació i infraestructura).

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

2n d'ESO – 2a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: T'apuntes a l'ecoturisme?

CONTEXT: personal (x), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: prèviament a classe s'haurà introduït el tema dels ODS, més concretament el 13 i el 15 (*Acció pel clima* i *Vida d'ecosistemes terrestres*, respectivament). Es dividirà la classe en grups heterogenis de 3 o 4 alumnes. Tots els grups hauran de fer una recerca d'informació sobre què és l'ecoturisme, centrant-se en les possibilitats que ofereix la Comunitat Valenciana en aquest tema. Una vegada tinguen la informació hauran d'escriure un correu electrònic adreçat a una agència de viatges. Caldrà que elaboren també les respectives respostes, així doncs, assumiran un doble rol en la tasca (la de persones interessades en aquest tipus de viatges i la d'agent de viatges).

PRODUCTES FINALS: un seguit de correus electrònics a agències de viatges demanant informació sobre l'ecoturisme a la Comunitat Valenciana i les seues respectives respostes.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 13 Acció pel clima i ODS 15 Vida d'ecosistemes terrestres.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE3. Comprensió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

2n d'ESO - 3a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: La llengua i la bretxa digital.

CONTEXT: personal (x), educatiu ( ), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: L'alumnat, en l'àmbit personal, sol tenir una relació fluïda amb els seus avis, ja que són els que s'encarreguen d'ells quan els pares no poden. La finalitat d'aquesta situació d'aprenentatge és que l'alumnat conega els orígens de la seua família, estil de vida dels seus avis, i promoure la comunicació amb ells, mitjançant entrevistes als seus avis, que seran registrades amb una càmera de vídeo i posteriorment editades amb software d'edició d'imatge. Aquesta situació es realitzarà per parelles, facilitant la disposició dels avis per intervindre en l'entrevista. El correcte ús de la llengua en la presentació de l'entrevista i en la formulació de les preguntes de l'entrevista es treballaran en classe. L'entrevista contindrà preguntes referents als canvis tecnològics viscuts pels familiars.

PRODUCTE FINAL: Vídeo editat per parelles d'alumnes. El vídeo contindrà l'entrevista gravada a un membre

de la família amb els subtítols en valencià. Es farà el correcte ús de la llengua en la presentació dels entrevistats i en la formulació de les preguntes. El vídeo inclourà el nom dels autors i agraïments als membres de la família.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 4 Educació de qualitat i 5 Igualtat de gènere.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

8.2.3. SITUACIONS D'APRENTATGE DE 3r d'ESO

3r d'ESO - 1a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: *Parla la ràdio de l'IES Antonio Serna.*

CONTEXT: personal ( ), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: La ràdio es situa en segona posició com a mitjà que millor transmet els valors a través dels seus programes i informatius. Amb les seues accions contribueix a la consecució de l'ODS 16 "Pau, Justícia i Institucions sòlides.

Els alumnes escolten diversos podcasts de notícies que prèviament ha seleccionat el docent i, de manera individual, contesten la pregunta: com parla la ràdio? Es posen en parelles, comparen les respostes i contesten a una nova pregunta: per què la ràdio parla com parla? Formen equips de 4 per comparar i millorar les respostes. El docent recull i selecciona les respostes dels equips a les dues preguntes. Dibuixa una graella a la pissarra i distribueix les idees dels alumnes a una d'aquestes 4 columnes de la graella: fluïdesa i ritme, dicció i vocalització, adequació i recursos sonors i entonació i volum.

A partir d'aquesta graella els grups elaboren la rúbrica de la qual hauran d'aprendre: locutar una notícia en forma de podcats.

La notícia ha de ser exclusiva del centre i ha de ser versemblant. Per a la notícia cada membre de la parella haurà d'escollir un rol (presentador, reporter, testimoni,etc.) i incorporar al podcast elements sonors que contribueixen a fer més comprensible i creïble la notícia.

PRODUCTE FINAL: la creació d'un podcast en parella: locució d'una notícia a la ràdio de l'ies Antonio Serna d'Albatera

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 16 Pau i justícia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal.

3r d'ESO – 2a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: *La poesia és salut*

CONTEXT: personal (x), educatiu (x), social ( ), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: L'objectiu de la situació d'aprenentatge és fer conèixer i analitzar les característiques i temes presents en la poesia en valencià del segle XX i XXI; fer reflexionar sobre l'ús del llenguatge poètic i el seu impacte en la manera de transmetre emocions i experiències; valorar la diversitat literària i cultural present en la poesia en valencià. Començarem per presentar el gènere i els principals autors i característiques de la poesia del segle XIX i XX. Es projectaran imatges i exemples de poemes.

En segon lloc, el alumnes passaran al procés d'investigació i selecció de poemes contemporanis per grups. Cada grup haurà de triar un poema que els resulte significatiu. En tercer lloc, procedirem a l'anàlisi de poemes: els grups presentaran als altres alumnes el poema triat, realitzant una anàlisi detallada de la seua estructura, temàtica, recursos literaris i missatge. Es fomentarà la participació i discussió amb preguntes com: Quines emocions transmet el poema? Quins recursos literaris utilitza l'autor? Com es relaciona amb la societat actual? A continuació els alumnes seran convidats a crear els seus propis poemes, inspirats en la poesia contemporània estudiada. Se'ls animarà a experimentar amb diferents recursos literaris i a expressar les seues emocions i experiències personals. En darrer lloc, es realitzarà una presentació i recital de poemes: cada alumne tindrà l'oportunitat de presentar el seu poema a la resta de la classe. Es fomentarà el respecte i la valoració de les produccions poètiques dels seus companys.

PRODUCTES FINALS: Anàlisi d'un poema contemporani, creació d'un poema propi i recital de poesia.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 3, salut i benestar.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE2. Comprensió oral i multimodal.

CE3. Comprensió escrita i multimodal.

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

CE9. Competència literària

3r d'ESO - 3a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: *Salvem les històries del passat!*

CONTEXT: personal (x), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: l'alumnat, en grups heterogenis de 3 o 4 persones, haurà de fer un treball previ de recerca d'informació sobre històries, llegendes o relats de la tradició oral de la seua localitat mitjançant entrevistes a familiars o coneguts. També poden contar alguna història relacionada amb la vida dels seus avantpassats; històries que han anat passant de generació en generació dins de les famílies. Després hauran de transcriure la informació que tinguen a format paper o bé cartolina per a ser exposades a classe o bé als corredors de l'institut. Tot seguit hauran d'explicar als companys com han aconseguit la informació, qui són les persones entrevistades i exposar a la resta de companys el seu producte final. És a dir, han de ser capaços de narrar oralment un relat a la resta d'alumnes.

PRODUCTES FINALS: Presentació en suport físic de relats de la tradició oral de la localitat o bé històries de persones conegudes pels alumnes.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 4 Acció Educació de qualitat. La importància del diàleg intergeneracional per a la transmissió de la cultura i els valors. El coneixement de la tradició oral i el foment de la lectura i de la creativitat artística.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE2. Comprensió oral i multimodal.

CE3. Comprensió escrita i multimodal.

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE9. Competència literària.

8.2.4. SITUACIONS D'APRENTATGE DE 4t d'ESO

4t d'ESO - 1a AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: *Albatera: acció pel futur*

CONTEXT: personal (x), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: S'introduirà l'ODS 11 en classe i els quatre grans pilars de la situació (la inclusivitat, la seguretat, la sostenibilitat i la resistència). Dividirem l'aula en grups heterogenis de quatre alumnes. Cada grup tindrà assignat un dels quatre temes principals. Cadascun dels tòpics serà tractat per dos grups diferents, cosa que permetrà la comparació i complementarietat dels fullets. Cada grup de quatre

haurà d'investigar el concepte del tema assignat, repartir els rols dins l'equip, fer investigació de camp sobre com es treballa a Albaterra el tòpic sobre el qual treballen investigant i fent entrevistes a l'administració, a associacions, veïns o a partir d'experiències pròpies. Hauran de redactar i corregir el text que inclourà el fullet en valencià, il·lustrar el text amb imatges pròpies, editar els fullets amb un disseny atractiu i imprimir-los. Els fullets informatius seran presentats als companys i seran objecte de debat a classe. Com a punt final, els fullets seran exposats a l'entrada de l'IES amb l'objectiu de fer promoció dels ODS al mateix temps que es mostra un retrat de la realitat local al respecte.

PRODUCTES FINALS: Fullets informatius en valencià sobre la ciutat d'Albaterra i de com afronta els reptes del present segle en termes d'inclusivitat, seguretat, sostenibilitat i resistència. Els fullets seran presentats als companys en classe i exposats a l'entrada de l'IES per a consulta i profit de tota la comunitat educativa.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI: ODS 11 "El poder transformador de les ciutats i els pobles –inclusivitat, seguretat, sostenibilitat i resistència–"

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

4t d'ESO - 2n AVALUACIÓ

TÍTOL DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE: Quantes hores al dia utilitzes el mòbil?

CONTEXT: personal (x), educatiu (x), social (x), professional ( )

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: Durant la segona avaluació els alumnes de 4t d'ESO rebran la visita de l'*influencer* en valencià @cabrafotuda que durant una sessió exposarà als alumnes el seu cas d'èxit i com la llengua valenciana ha sigut el punt fort de la seua fórmula guanyadora a les xarxes. Com a treball previ, els alumnes han de fer una anàlisi personal i autocrítica sobre l'ús que fan de les xarxes i la importància que prenen aquestes en la seua vida. La situació comença quan cada alumne analitza en el seu mòbil quantes hores utilitza les xarxes al dia (Ajustos > benestar digital). Farà una comparació entre la mitjana d'hores setmanals, el dia que més ha utilitzat les xarxes durant els darrers set dies, i quines són les xarxes més utilitzades així com el nombre d'hores que li dedica. El descobriment d'aquestes dades suposa un fet revelador i impactant per a la majoria d'alumnes, que fan un ús indiscriminat, inconscient i descontrolat de les xarxes. Després d'un debat introductori a partir de qüestions plantejades pel docent, i d'una llista de temes recopilats a la pissarra sobre les qüestions més preocupants al voltant del tema plantejades pels mateixos alumnes, es formen parelles de treball. Cada parella haurà d'investigar un tòpic d'entre els quinze més impactants proposats en la pluja d'idees anterior. Exemples d'inquietuds recopilades entre els alumnes:

quins són els riscos físics i mentals resultat de l'abús del mòbil i les xarxes?, perquè els adults estan obsessionats per controlar l'ús que els adolescents fan del mòbil i les xarxes?, quantes coses productives podríem fer amb el temps que li dediquem al mòbil i les xarxes?, a partir de quin moment es pot parlar d'addicció?, en què ens influencien realment els influenciadors?, quines són les zones obscures d'internet?, qui no voldria la vida que porten els *influencers*?

Cada parella triarà el tema que vol investigar segons els seus interessos. Una vegada repartits els tòpics, i a partir d'un article o notícia relacionada que serà facilitada pel docent i que servirà de punt de partida, cada parella haurà de començar la seua investigació seguint una base d'orientació comuna a tots els grups. Els resultats de la investigació han de ser recopilats per escrit en forma de presentació i més tard compartits amb la resta de companys en una exhibició entre iguals que tinga com a objectiu informar i alertar els companys de classe per tal de conscienciar, previndre i educar-se entre ells, segons el seus descobriments i nous criteris.

PRODUCTES FINALS: Exposició escrita (resultat de la investigació), exposició oral (compartició dels resultats de la investigació). Debat sobre el resultat de l'activitat. Redacció col·lectiva d'una sèrie de preguntes motivades pel nou coneixement del tema i dirigides a l'*influencer* que ens visitarà durant el trimestre.

RELACIÓ AMB ELS ODS I ELS REPTES DEL SEGLE XXI:

ODS 3 Salut i benestar

OD4 Educació de qualitat.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE2. Comprensió oral i multimodal.

CE3. Comprensió escrita i multimodal.

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal.

4t d'ESO - 3a AVALUACIÓ

SITUACIÓ D'APRENTATGE: Fem divulgació científica

CONTEXT: personal (X), educatiu (X), social (X), professional ( )

DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ: En aquesta situació d'aprenentatge hauran de crear i exposar un article de divulgació. Per a fer-ho, per parelles, s'hauran de posar en la pell d'un professional del periodisme i redactar un text clar i senzill en què tracten algun tema que els interesse dels que s'hi proposen.

La finalitat és millorar la competència lingüística gràcies al treball de l'expressió escrita, al mateix temps que s'augmenta la competència científica, ja que cal transmetre coneixements d'una manera objectiva.

L'expressió escrita treballa la capacitat d'utilitzar el gènere discursiu i el registre lingüístic adequats a la situació comunicativa tenint en compte l'objectiu que es persegueix i el públic al qual s'adreça (adequació), organitzar les idees amb claredat (coherència), enllaçar els enunciats en seqüències textuais cohesionades (cohesió) i respectar les normes gramaticals i ortogràfiques (correcció).

L'expressió oral afavoreix la construcció de missatges orals estructurats (coherència), articulats (cohesió) i adaptats a la finalitat i al registre requerit per a cada situació comunicativa (adequació). I també treballa el control de la norma, la pronunciació i la prosòdia.

A més, la preparació d'una presentació multimèdia per a presentar les idees principals de l'article a la resta del grup, amb la inclusió d'imatges o altres materials gràfics, millora la competència digital.

PRODUCTES FINALS: Article de divulgació científica i presentació oral de les idees que l'article sosté.

RELACIÓ AMB ELS REPTES DEL SEGLE XXI I ELS ODS: Aquesta situació d'aprenentatge tracta diversos aspectes que podem vincular amb els reptes actuals i els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

- El foment de la vocació científica (ODS 4, Educació de qualitat)
- El foment de la creativitat (ODS 4, Educació de qualitat).
- El treball amb eines digitals (ODS 9, Indústria, innovació i infraestructures).

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE4. Expressió oral.

CE5. Expressió escrita i multimodal.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

8.3. ENFOCAMENT COMUNICATIU

Aprendre una llengua és aprendre a comunicar-se en eixa llengua, per això, en les classes de valencià posarem el focus en l'ús. En aquest sentit, la reflexió gramatical i l'adquisició de lèxic nou no han de ser una finalitat, sinó el mitjà per a aconseguir l'objectiu esmentat: comunicar-se millor, en situacions més complexes i amb diversos graus de formalitat.

El material escollit no només treballa la comprensió lectora i l'expressió escrita, també té en compte la resta d'habilitats lingüístiques, això és, la comprensió i l'expressió oral. A més a més, no es limita a les produccions orals o escrites individuals, com ara exposicions o redaccions, sinó que inclou a bastament propostes d'interacció: intercanvi de missatges, diàlegs o debats, fins i tot un intercanvi lingüístic amb un altre centre d'ensenyament d'educació secundària.

8.4. INTERDISCIPLINARIETAT I TRACTAMENT INTEGRAT DE LLENGUA I CONTINGUT (TILC)

El material escollit per a la matèria busca punts de connexió entre els diferents camps del saber a través de les lectures, les activitats i les situacions d'aprenentatge, perquè encara que el currículum estiga organitzat en àrees i matèries, cal trencar la falsa barrera que les separa.

La interdisciplinarietat afavoreix un aprenentatge significatiu i competencial, ja que les preguntes que es fa l'alumnat per a entendre el món que l'envolta no es poden abordar des d'una única disciplina.

Per això, els recursos didàctics de valencià s'han dissenyat tenint en compte el tractament integrat de llengua i contingut (TILC), que permet adquirir coneixements d'àrees no lingüístiques alhora que es desenvolupa la competència lingüística. I és que s'ha demostrat que la competència comunicativa es treballa millor en un context real que de manera aïllada. A més, els continguts d'àrees no lingüístiques s'aprenen millor si l'alumnat els incorpora a les seues produccions orals o escrites amb una finalitat concreta. De forma específica els continguts comuns del currículums de Valencià i Castellà es tracten només en una de les dues, excepte quan no estan prou consolidats. A més a més, hem fet un treball d'unificació de la terminologia lingüística, de manera que l'alumnat pugua establir connexions fàcilment entre els sabers més abstractes.

9. SEQÜÈNCIES DIDÀCTIQUES

9.1. SEQÜÈNCIES DIDÀCTIQUES ESO

Dins de cada seqüència didàctica, els sabers s'estructuren de la manera següent:

↓ ↓	«Planifiquem»	<ul style="list-style-type: none"> • Presentació de l'itinerari de la seqüència didàctica.
	«Ens preguntem»	<ul style="list-style-type: none"> • Qüestions per a avaluar els coneixements previs i valorar l'ús de la llengua com a instrument de comunicació.
	«Llegim i comprenem»	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura d'un text relacionat amb els interessos de l'alumnat. • Comprensió lectora i comentari de text, amb activitats de síntesi, d'identificació del tema, de comprensió del contingut i del vocabulari, i de detecció de la tipologia textual (finalitat comunicativa, àmbit d'ús i gènere textual).

«Parlem!»	<ul style="list-style-type: none"> • Interacció oral en grup a partir dels temes suggerits en la lectura.
«Identifiquem el model»	<ul style="list-style-type: none"> • Descripció de la tipologia textual vista i que formarà part del repte final. • Estructura i característiques del tipus de text, amb exemples extrets de la lectura.
«Ampliem el vocabulari»	<ul style="list-style-type: none"> • Ampliació del lèxic relacionat amb el tema.
«Ens posem en situació»	<ul style="list-style-type: none"> • Joc de rol en parella per a millorar la capacitat de dialogar, argumentar i exposar.
«Trobem el sentit»	<ul style="list-style-type: none"> • Estudi dels fenòmens lèxics i semàntics.
«Construïm»	<ul style="list-style-type: none"> • Recapitulació de conceptes gramaticals explicats d'una manera entenedora.
«Coneixem les normes»	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de la normativa lingüística, especialment la referida a l'ortografia.
«Parem l'orella»	<ul style="list-style-type: none"> • Dictat reflexionat.
«Ens relacionem»	<ul style="list-style-type: none"> • Tractament de la dimensió social de les llengües i foment d'actituds lingüístiques respectuoses amb la diversitat.
«Ens divertim»	<ul style="list-style-type: none"> • Introducció de l'educació literària d'una manera lúdica.
«Repassem»	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidació dels conceptes rellevants tractats en la seqüència didàctica
«Situació d'aprenentatge/ repte»	<ul style="list-style-type: none"> • Repte per a aplicar els coneixements i les competències adquirides a contextos nous. • Rúbrica d'avaluació.

La seqüenciació d'activitat en cada nivell es detalla en els epígrafs següents.

9.1.1. SEQÜENCIACIÓ DE 1r D'ESO

	Llegim i comprenem	Parlem!	Identifiquem el model	Ampliem el vocabulari	Ens posem en situació	Troblem el sentit	Construïm	Coneixem les normes	Ens relacionem	Ens divertim	Situacions d'aprenentatge
1 Parlem?	«Entrevista a Pasqual Alapont», Laia	Les preocupacions i les inquietuds davant l'inici de l'ESO	La conversa i l'entrevista	Els noms de persona en valencià Els gèneres novel·lístics	Defendre la lectura com a forma d'oci	Els camps semàntics	La paraula Les categories gramaticals Els sintagma, la frase i l'oració Les modalitats oracionals	L'alfabet Els dígrafs i les lletres compostes L'ús del punt i de la coma	Els registres lingüístics	Els gèneres literaris	Situació d'aprenentatge 1
2 Soc com soc	«Autoretrat», Ovidi Montllor	Què transmet la imatge de les persones	El retrat	Els adjectius sobre la personalitat	Aprendre a no jutjar les persones per l'aspecte físic	La derivació (I): els prefixos	El subjecte i el predicat La concordança Els pronoms personals forts	Les vocals Els diftongs Els hiats	Les actituds lingüístiques	La narrativa juvenil	
3 Benvolgut diari...	«Diari», Anne Frank	La transcendència de la literatura	La narració en primera persona	Les frases fetes	Convèncer dels beneficis de l'esport	La derivació (II): els sufixos	El sintagma nominal El nom Els determinants L'adjectiu	La síl·laba Les regles d'accentuació	La diversitat lingüística	El diari literari	
4 Hi havia una vegada...	«Cigronet», popular	La tradició oral	La narració en tercera persona	Noms d'espècies, llegums i hortalisses	Dramatitzar un diàleg literari	La composició	El predicat (nominal i verbal) L'oració copulativa Els verbs <i>ser</i> i <i>estar</i>	La dièresi L'accent diacrític	El contacte de llengües	La literatura popular	Situació d'aprenentatge 2
5 On vius?	«L'Illa de les Foques», Lluçia Vallés	L'observació de llocs	La descripció de llocs i objectes	L'antic Egipte	Convèncer de la utilitat de les llengües antigues	Els préstecs i els barbarismes	Els complements del predicat (directe, indirecte i circumstancials) Els pronoms febles	L'article i l'apòstrof L'ús de l'apòstrof i del guionet en els pronoms febles	La lleialtat lingüística	La novel·la de ciència-ficció	
6 S'obri el teló	«Alícia», Pasqual Alapont	La tertúlia dialògica	El diàleg teatral	Les paraules del teatre	Descriure la vestimenta i l'escenari	La polisèmia i l'homonímia	Les conjugacions verbals Els modes verbals	Els signes de puntuació	Les varietats geogràfiques de la llengua	Els gèneres teatrals	

							Les formes no personals				
7 Una imatge val més que mil paraules	«Marie Curie i la radioactivitat», Ian Graham	Les preferències personals	Els textos amb imatges	Les onomatopeies i els adjectius	Argumentar que l'art pot servir per a trencar estereotips de gènere	La sinonímia i l'antonímia	Els verbs de la 1a conjugació Les preposicions Les contraccions	L'ús de <i>l</i> i <i>l·l</i> L'ús de la <i>h</i> L'ús de les majúscules	El valencià i el tortosí	Els àlbums il·lustrats i les infografies	Situació d'aprenentatge 3
8 En vers	Selecció de poemes (R. Leveroni, M. Dolors Pellicer, Maria-Mercè Marçal, M. Granell, J. A. Fluixà, M. Abelló)	El concepte de poesia	El poema	Els termes relacionats amb la poesia	Fer plans per a una excursió	Les frases fetes i els refranys	Els verbs de la 2a conjugació L'adverbi Les locucions adverbials	Les lletres que representen la esse sonora Les lletres que representen la esse sorda	Els orígens del valencià	La cançó	
9 Algú m'escolta?	«Aprendre idiomes», Andreu Buenafuente	Les anècdotes i la por de parlar en públic	El monòleg literari	Els verbs de dicció	Demandar i donar informació	Les paraules tabú i els eufemismes	Els verbs de la 3a conjugació Les conjuncions	Les lletres <i>g</i> i <i>j</i> i els dígrafs <i>tg</i> i <i>tj</i> L'ús de <i>x</i> , <i>ix</i> , <i>tx</i> i <i>ig</i>	El llenguatge inclúsiu	El monòleg teatral	

9.1.2. SEQÜENCIACIÓ DE 2n D'ESO

	Llegim i comprenem	Parlem	Identifiquem el model	Ampliem el vocabulari	Trobem el sentit	Construïm	Coneixem les normes	Ens divertim llegint	Ens relacionem	Situacions d'aprenentatge
1 Les línies del diàleg	«Et regale el teu nom», <i>Les línies de diàleg</i> , Fani Grande	La diversitat cultural a l'aula	L'assaig	Les definicions Els adjectius	La derivació. Casos especials	Gènere i nombre del nom: casos especials. Canvi de significat segons el gènere. Concordança amb l'adjectiu	Sons i grafies	L'assaig literari	Llengua i prejudici	Situació d'aprenentatge 1
2 Fora de sèrie	Ressenya de <i>Viure perillosament</i> , Aida Montoya	La invisibilització dels referents femenins	La ressenya	L'arqueologia	La composició	Els elements del verb: persona, nombre, temps, aspecte, veu i mode	La síl·laba. Separació sil·làbica. Diftongs i hiats	Els límits de la literatura	La diversitat lingüística a Europa	
3 Constel·lació de versos	<i>Elles: constel·lació poètica</i> , recull d'Anna Ballester	La inutilitat dels conflictes bèl·lics	El poema narratiu	L'agricultura	Préstecs, neologismes i barbarismes	Els temps verbals. Verbs regulars i verbs irregulars	L'accent i la dièresi. L'accent diacrític	La poesia segons la finalitat	La família romànica	
4 Les aparences no enganyen	<i>La botiga de vides</i> , Adrià Aguacil	El respecte i l'empatia	El correu electrònic i la missatgeria instantània	L'argot juvenil	Paraules tabú i eufemismes	Els pronoms personals forts. Els pronoms interrogatius	Consonants nasals, oclusives i vibrants	La narrativa segons l'extensió: microrelats, contes i novel·les	El registre col·loquial	Situació d'aprenentatge 2
5 No em toques el nas	<i>Cyrano de Bergerac</i> , Edmond Rostand	La (poca) importància de l'aspecte físic	El teatre en vers	Les expressions del teatre	Les unitats fraseològiques	Els pronoms febles: forma i funció	Consonants palatals i velars	Les dimensions del teatre	El registre literari	
6 Un futur prometedor	«Alzira decidirà les campiones de la Copa President Diputació de València», Golsmedia	Les prediccions i la credibilitat que tenen	El text predictiu	Els gentilicis	Les abreviacions	Les preposicions i les conjuncions	L'escriptura dels numerals	La narrativa de ciència-ficció	El registre estàndard	

7 Quanta, quanta guerra...	<i>La guerra no té cara de dona</i> , Svetlana Aleksíevitx	La resolució de conflictes	El discurs oral	Els eufemismes bèl·lics	Els geosinònims	Oracions personals i impersonals	L'ortografia dels pronoms febles	La novel·la històrica	Els vocabularis especialitzats	Situació d'aprenentatge 3
8 Fórmules magistrals (pàg. 135)	«Consells, llibres i cursos per començar a escriure», Borja Duñó i Maria José Gómez	La utilitat dels consells	El text instructiu	Les perífrasis d'obligació	Els falsos sinònims	Oracions simples i compostes	Els signes de puntuació	La novel·la d'aventures	Les interferències lingüístiques	
9 Joc de cartes (pàg. 153)	<i>Cartes d'una jove enamorada</i> , Claire Robertson	L'adolescència	La carta personal	Les comparacions	Els antònims amb prefixos	Oracions compostes, coordinades i subordinades	Majúscules i minúscules	La novel·la d'amor	La llengua: blocs, dialectes, subdialectes i parlars	

9.1.3. SEQÜENCIACIÓ DE 3r D'ESO

	Llegim i comprenem	Parlem!	Identifiquem el model	Ampliem el vocabulari	Ens posem en situació	Trobem el sentit	Construïm	Coneixem les normes	Ens relacionem	Ens divertim llegint	Situació d'aprenentatge
1 Extra, extra!	«Traduir per a salvar vides», <i>Diari de Llengua</i>	La relació entre llengua i cultura	La notícia	Les llengües en perill	Avaluar la salut del valencià	Les sigles i els acrònims	Les categories gramaticals Els sintagmes	L'apostrofa-ció	Les llengües del món	Els orígens del poble valencià Les cròniques medievals	Situació d'aprenentatge 1
2 Amb raó!	«I en serem més de mil», Rosa Roig Celda	El silenciament dels referents femenins	L'article	La literatura	Opinar sobre el multilingüisme	Les paraules compostes	Les funcions dins de l'oració (I)	Els diftongs i els hiats Els dígrafs La separació de síl·labes	Monolingüisme i plurilingüisme	La prosa literària: Ramon Llull	
3 Et puc fer unes preguntes?	«Entrevista a Mariló Álvarez Sanchis», Sílvia Romero Olea	El respecte als animals	L'entrevista	Els camps semàntics	Debatre sobre els models de família	Les paraules habilitades	Les funcions dins de l'oració (II)	L'accentuació general	Els tipus de debilitament	La poesia trobadoresca	
4 Què em contes?	«Les caixes», Mireia Toda	La pobresa al món	El conte	L'economia	Parlar sobre el dret a un habitatge digne	Les paraules derivades	Els pronoms personals	L'accent diacrític La dièresi	Les llengües i l'administració	L'humanisme La literatura religiosa i moralitzant	Situació d'aprenentatge 2
5	«Deesses», Pupil·les	El concepte	El poema	La geografia	Comentar els	Els	Les combinacions	Les lletres	Les varietats geogràfiques	La poesia	

Raspos des	«Naveguem», Maluks	te de poesia			diferents registres de la poesia	sinònims	cions de pronoms febles	que representen la esse sonora	es: bloc occidental i bloc oriental	delsegle XV	
-------------------	--------------------	--------------	--	--	----------------------------------	----------	-------------------------	--------------------------------	-------------------------------------	-------------	--

6 De cine !	«El lleó a l'hivern», James Goldman	La discriminació de gènere	El guió cinematogràfic	La càmera (angles i moviments)	Valorar el doblatge audio-visual	Els col·loquialismes i els cultismes	L'oració simple i l'oració composta	Les lletres que representen la esse sorda	El valencià	Jaume Roig Isabel de Vi-llena La valenciana prosa	Situació d'aprenentatge 2
7 Una vida de novel·la	«Coppelius, el creador d'autòmats», Rosa Maria Colom	Les diverses lectures d'una novel·la	La novel·la L'ordre en la narració	Els instruments musicals	Comparar novel·les i adaptacions cinematogràfiques	La denotació i la connotació	Les oracions compostes coordinades L'expressió de l'obligatorietat	Les lletres <i>g i j</i> i els dígrafs <i>tg</i> i <i>tj</i>	El conflicte lingüístic	Les novel·les cavalleresques: <i>Tirant lo Blanc</i> i <i>Curial i Güelfa</i>	Situació d'aprenentatge 3
8 Et mereixes una explicació	«La Festa o Misteri d'Elx», Patronat del Misteri d'Elx	El patrimoni cultural	El text expositiu	Els adjectius valoratius	Argumentar fins a quin punt s'ha de respectar la tradició	Els préstecs	Les oracions subordinades substantives i adjectives Els pronoms relatius	La lletra <i>x</i> , l'aplec <i>ix</i> i els dígrafs <i>tx</i> i <i>ig</i> L'escriptura dels numerals	Les interferències lingüístiques	El teatre medieval: el <i>Misteri d'Elx</i> La literatura del segle XVI	
9 Quin personatge!	«Cicatrius de 1714», Andreu Martín	El benestar emocional	La descripció de personatges	Les frases fetes	Dialogar sobre les tecnologies de la informació a l'aula	Els barbarismes	Les oracions subordinades adverbials	Els signes de puntuació	La substitució lingüística	La literatura barroca La Il·lustració i el Neoclassicisme	

9.1.4. SEQÜENCIACIÓ DE 4t D'ESO

	Llegim i comprenem	Parlem	Identifiquem el model	Ampliem el vocabulari	Trobem el sentit	Construïm	Coneixem les normes	Ens divertim llegint	Ens relacionem	Situació d'aprenentatge
1 A una veu	«La força del grup», Andrea Mayo (Flavia Company)	La pertinença al grup	La columna periodística	Els noms col·lectius	Les gramàtiques normatives	Usos generals de <i>ser</i> i <i>estar</i>	El sistema vocàlic. Interferències vocàliques	El romanticisme i el realisme. La Renaixença	La recerca d'un model lingüístic culte (la Renaixença: model culte vs. model popular)	Situació d'aprenentatge 1
2 Per a tots els públics	«El Consell de l'Audiovisual denuncia la presència de publicitat encoberta en vídeos de TikTok»,	Les regles de la publicitat	La publicitat comercial i la institucional	Els neologismes de les TIC	Els diccionaris en línia	L'article neutre. Valor abstractiu i construccions alternatives	Vocals en contacte: elisions i altres fenòmens de fonètica sintàctica. L'harmonia vocàlica	El modernisme	La recerca d'un model lingüístic culte (el modernisme)	
3 Un lloc en la història	Fullet sobre el <i>Cant de la Sibíl·la</i> , Ajuntament de Teulada-Moraira	El patrimoni immaterial	El fullet informatiu	Els balls tradicionals	Les enciclopèdies	Usos habituals de les preposicions àtones. Canvi i caiguda de preposicions davant de <i>que</i>	El sistema consonàntic. El punt d'articulació, el mode d'articulació i la sonoritat	El noucentisme	El procés de normativització de la llengua	
4 Anem per faena	«47 somnis», <i>Les línies del diàleg</i> , Fani Grande	L'ofici com a part de la identitat	El currículum i la carta de presentació	Els oficis	Els traductors automàtics	Usos de <i>per</i> i <i>per a</i>	Fenòmens consonàntics: ensordiment, sonorització, emmudiment i geminació	Les avantguardes	L'estàndard i els mitjans de comunicació	Situació d'aprenentatge 2
5 Declaració de principis	Declaració de Pau Casals	Els problemes universals	El discurs públic	Els avanços científics	Les eines de correcció en els processadors de textos, el correu electrònic o el telèfon mòbil	Les perífrasis verbals	Les consonants oclusives en posició final	La poesia de postguerra	El bilingüisme	

6 El poder de la paraula	<i>Paraules, flors i pólvora</i> , Cinta Arasa	La legitimitat de viure en la llengua pròpia	La biografia novel·lada	Els geosinònims	Les abreviatures i els símbols	Verbs irregulars velaritzats més habituals	Distinció d'homòfons i parònims habituals. La funció distintiva de l'accent diacrític	La narrativa de postguerra	El conflicte lingüístic i la substitució lingüística	
7 A la lluna de València	«La Lluna es va formar més ràpid del que es creia», CCMA	Les ciències humanes	L'article de divulgació	Els astres	Les sigles i els acrònims	Verbs irregulars amb canvis vocàlics	El guionet en numerals, paraules compostes i combinacions de pronoms febles	El teatre de postguerra	Actituds lingüístiques i prejudicis	Situació d'aprenentatge 3
8 Emocions de bat a bat	<i>La taxidermista d'emocions</i> , Mariló Álvarez Sanchis	Els prejudicis sobre l'atenció psicològica	L'entrevista de treball	La salut mental	Els prefixos i els sufixos grecollatins	Oracions subordinades consecutives i concessives	Els guions llargs, els parèntesis i les cometes	L'assaig de postguerra	Els estereotips i el llenguatge discriminatori	
9 Entre les estrelles	<i>Nadar entre les estrelles</i> , Kanishk Tharoor	Les traduccions literàries	La narrativa breu	La llengua	Les locucions llatines	Oracions subordinades condicionals i comparatives	Les majúscules, la cursiva i la negreta	La literatura actual	La situació actual del valencià	

9.2. SEQÜENCIACIÓ DE 1r DE BATXILLER

	CONTINGUTS COMUNICATIUS				CONTINGUTS LINGÜÍSTICS		
	COMPREENSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ORALS	COMPREENSIÓ ESCRITA	EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ESCRITES	LÈXIC I SEMÀNTICA	FONÈTICA, ELOCUCIÓ I ORTOGRAFIA	MORFOSINTAXI
1 En família	El monòleg humorístic			Preparar un monòleg	Vocabulari relacionat amb el tema. Sinònims i geosinònims. La variació lingüística geogràfica	Pronúncia estàndard de vocals i consonants. Doble accentuació de la e. Accent obert i tancat: casos complexos	Flexió de gènere i nombre del substantiu. Substantius de doble gènere amb significat diferent. Epíens
2 Entre amics	El diàleg literari	Fer la lectura dramatitzada d'un text teatral			Vocabulari relacionat amb el tema. Antònims. La derivació (prefixos)	Fonètica sintàctica. Alternances vocàliques. Geminacions: <i>mm, nn, dd, ll, ll, ll</i> i <i>pp</i>	Casos especials de flexió de nombre i plurals invariables. Flexió de gènere i nombre de l'adjectiu. Col·locació de l'adjectiu respecte al substantiu
3 Es fa saber!			El ban municipal	Redactar un text informatiu	Vocabulari relacionat amb el tema. La variació lingüística funcional	Fenòmens fonètics propis del registre informal	L'article. L'article neutre. Ús i abús dels possessius
4 De casa en casa		Conversar amb un tècnic sobre l'habitatge	La descripció de la casa		Vocabulari relacionat amb el tema. La derivació (sufixos)	Vocalisme en contrast amb altres llengües. Canvis vocàlics en el registre col·loquial	Usos complexos dels pronoms febles
5 Ens orientem	Les indicacions per arribar a una ciutat	Donar indicacions per a orientar-se			Vocabulari relacionat amb el tema. La composició	Separació de paraules en síl·labes (dígrafs, geminacions i formants d'un derivat o compost)	Combinacions de pronoms: formals i col·loquials. Usos pleonàstics admesos i no admesos. Concordeja del participi amb els pronoms acusatius de tercera persona
6 Procés de selecció	L'entrevista de treball			Preparar-se una entrevista de treball	Vocabulari relacionat amb el tema. La variació lingüística social	Accent obert i tancat. Accent diacrític. Accentuació en casos complexos	Pronoms relatius: concepte, funció i ús. Ús dels exclamatis
7 La nostra cuina		Explicar les bases de la gastronomia valenciana	La recepta d'un plat tradicional		Vocabulari relacionat amb el tema. Barbarismes	Casos complexos de l'ús de la dièresi. Ús del guionet en compostes i derivades i en pronoms febles units al verb	Ús dels numerals cardinals, ordinals, multiplicatius i col·lectius
8 Va de bo!			La crònica esportiva	Elaborar una crònica esportiva	Vocabulari relacionat amb el tema. Mecanismes lèxics de cohesió textual	Apostrofació de l'article. Parònims motivats per l'apostrofació. Contraccions	Ús dels indefinits i els quantitatius. Expressió de la quantitat mitjançant fraseologia i locucions quantitatives. Ús de les preposicions amb els indefinits: <i>de</i> partitiu i altres estructures fraseològiques
9 Amb moderació	La tertúlia	Explicar una agenda cultural			Vocabulari relacionat amb el tema. Paraules polisèmiques	Oclusives en posició final de síl·laba i de paraula. Homòfons i parònims diversos amb oclusives	Precisió en l'ús de les preposicions i les locucions prepositives. Les preposicions compostes. En <i>al</i> en la construcció temporal d'infinitiu. Elisió i canvi de les preposicions àtones
10 Fem una escapada?			El fulllet publicitari	Recomanar llocs d'interès	Vocabulari relacionat amb el tema. Col·locacions	Regles avançades de l'ortografia de <i>b/v</i> . Escripura d'homòfons i parònims amb <i>b/v</i>	Adverbis i locucions de probabilitat. Coordinació dels adverbis acabats en <i>-ment</i> . Precisió en l'ús de <i>baix, davall i sota; només, no més, sols, solament, a soles</i> . Adverbis i locucions modals, d'afirmació i de negació
11 Al peu de la notícia	Les notícies	Comentar les sèries o programes que ens agraden			Vocabulari relacionat amb el tema. Locucions	Regles avançades de l'ortografia de les alveolars. Distinció d'homòfons i parònims	Precisió en l'ús de les conjuncions i les locucions conjuntives. Ús dels connectors com a mecanisme de cohesió discursiva
12 Curem-nos en salut	Recomanacions d'higiene postural			Resumir en un esquema les idees d'un text expositiu	Vocabulari relacionat amb el tema. Frases fetes	Regles avançades de l'ortografia de les palatals. Els valors fonètics de la grafia <i>x</i> . Interferències en l'ús de les palatals	Conjugació dels verbs irregulars. Verbs amb interferències en la conjugació
13 Som cultura		Llegir en veu alta un poema	La poesia		Vocabulari relacionat amb el tema. La comparació, la metàfora i la metonímia	Regles avançades de l'ortografia de les consonants laterals. La iodització de la [j] en el registre col·loquial	Verbs irregulars poc usuals. Verbs amb doble opció de conjugació. Verbs de la segona i la tercera conjugació no velaritzats
14 A favor o en contra?	El debat			Fer una reclamació	Vocabulari relacionat amb el tema. Vulgarismes	Usos de les nasals en contrast amb altres llengües; escripura dels grups <i>-mp-</i> , <i>-mt-</i> , <i>-nt-</i> , <i>-nn-</i> . Homòfons i parònims amb nasals. Usos de la <i>r</i> en contrast amb altres llengües; <i>-r-</i> medial muda; cultismes	Variació diatòpica de les desinències verbals
15 Fem un blog?		Exposar els principals problemes del sistema educatiu	L'entrada d'un blog		Vocabulari relacionat amb el tema. Mots patrimonials i cultismes	Alternances vocàliques entre mots patrimonials i pseudoderivats. La grafia <i>h</i> : contrast amb altres llengües; la <i>h</i> en els cultismes	Usos verbals en construccions transitives i intransitives, personals i impersonals, pronominals i no pronominals
16 A tota màquina!	La col·laboració radiofònica	Opinar sobre els beneficis i els inconvenients dels avanços tecnològics			Vocabulari relacionat amb el tema. Manlleus i neologismes	Els signes de puntuació	Perífrasis verbals: obligació, probabilitat i imminència. Usos de <i>ser</i> i <i>estar</i>
17 Al mal temps, bona cara!			L'article periodístic	Escriure una notícia	Vocabulari relacionat amb el tema. Refranys	Les majúscules i les minúscules: funció demarcativa i funció distintiva	Ús de les formes no personals del verb
18 Pura ficció, o no?			La novel·la	Escriure un text narratiu	Vocabulari relacionat amb el tema. La variació lingüística històrica	Abreviatures, sigles, acrònims i símbols	Correlació dels temps verbals

9.3. SEQÜENCIACIÓ DE 2n DE BATXILLER

	ANÀLISI DEL DISCURS	LITERATURA	SOCIOLINGÜÍSTICA	MORFOSINTAXI	FONÈTICA I ORTOGRAFIA
U1	El text. Àmbits d'ús. Propietats textuais. Tipologia textual. Gèneres textuais.	El modernisme. El noucentisme. Les avantguardes.	Llengua i variació en la llengua. Tipus de variació.	Categories gramaticals. Funcions sintàctiques i valors semàntics. Funcions sintàctiques dels complements del verb.	L'accentuació. La <i>e</i> oberta. Els pronoms <i>en</i> i <i>hi</i> temàtics. L'origen dels mots.
U2	L'argumentació. Els àmbits d'ús dels textos argumentatius. Elements de l'argumentació: tema i tesi. L'estructura dels textos argumentatius.	La poesia de postguerra. La poesia conceptual; Salvador Espriu. La poesia de la quotidianitat; Miquel Martí i Pol i Vicent Andrés Estellés. La poesia intimista; Maria Beneyto.	La diversitat lingüística a Europa. Les llengües de la península ibèrica. El reconeixement legal de la diversitat lingüística.	L'oració. L'oració simple i composta. Tipus d'oracions compostes.	La <i>o</i> oberta. Els verbs velaritzats. L'imperatiu. Sinònims i antònims.
U3	La narració. Les veus del discurs. La narració literària	La novel·la de postguerra. El realisme social; Enric Valor. La novel·la psicològica; Mercè Rodoreda. La prosa de l'exili; Pere Calders.	Els prejudicis lingüístics.	Oracions subordinades substantives. Tipus d'oracions substantiva segons el verb. Modalitat oracional en les subordinades substantives. Funcions de les subordinades substantives.	Les consonants fricatives. Les preposicions. La interferència lingüística.
U4	El text expositiu. Els recursos expositius. L'exposició oral.	L'assaig com a vehicle del pensament. Joan Fuster. Joan Francesc Mira.	La llengua i la norma. La normativització de la llengua. El cas valencià.	Oracions subordinades adjectives. Construccions de participi. Oracions subordinades de relatiu. Oracions subordinades de relatiu sense antecedent explícit.	Les consonants palatals: les fricatives i les africades. Els relatius. Les frases fetes.
U5	L'argumentació oral. Els elements no verbals de la comunicació. Tipus d'arguments. La modalització.	El teatre contemporani: renovació, límits i creativitat. El teatre independent. Rodolf Sirera; <i>El verí del teatre</i> . Altres autors i formes dramàtiques.	De la norma a l'estàndard. Un estàndard composicional i policèntric. Els reptes de l'estàndard.	Les oracions subordinades adverbials. Construccions oracionals de causa-efecte.	Les consonants oclusives. L'expressió de l'abstracció i la intensitat. Diferències entre <i>quin</i> , <i>què</i> i <i>que</i> . La polisèmia i els mecanismes de

					creació del significat: la metàfora i la metonímia.
U6	Els textos expositius en l'àmbit acadèmic i científic. L'estructura dels textos expositius. Recerca d'informació i fonts. El resum. Mecanismes de referència. La connexió textual	La narrativa, la poesia i el teatre dels anys 70 als nostres dies.	La normalització lingüística. La planificació lingüística. El cas de la nostra llengua.	La morfologia. El morfema. Els mecanismes de formació lèxica. La lexicalització i la gramaticalització.	Les consonants fricatives labiodentals. Repàs dels pronoms febles. La terminologia.

10. TEMPORALITZACIÓ I ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENTATGE

Dedicarem un mínim de quatre setmanes a cada seqüència didàctica, és a dir, dotze sessions. Si tenim l'opció de fer sessions dobles, podrem dur a terme tasques d'una certa entitat com les que plantegen algunes seccions del llibre de text sense trencar el ritme de la classe: comprendre i comentar textos, analitzar tipologies textuais, fer tertúlies literàries, dur a terme activitats de recerca i ampliació, sintetitzar i traduir la informació, repassar continguts i, per descomptat, desenvolupar les diferents activitats i tasques proposades dins de la situació d'aprenentatge de cada trimestre.

Si no es disposa de temps suficient, prepararem fora de l'horari lectiu les seccions «Ampliem el vocabulari», «Trobem el sentit» o «Repassem», ja que per les seues característiques permeten un treball pràcticament autònom per part de l'alumnat.

Càrrega lectiva per secció

Secció	Nombre de sessions
«Planifiquem» i «Ens preguntem»	0,5
«Llegim i comprenem» i «Parlem»	1
«Identifiquem el model»	1
«Ampliem el vocabulari» i «Ens posem en situació»	1
«Trobem el sentit»	1
«Construïm»	2
«Coneixem les normes» i «Parem l'orella»	1,5
«Ens relacionem»	1
«Ens divertim»	1

«Repassem»	Extraescolar
«Situació d'aprenentatge»	3

Distribució del temps

Tenint en compte que les setmanes lectives poden variar i que els mesos, excepte febrer, no tenen quatre setmanes exactes, el calendari aproximat que proposem és aquest:

	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Gener
1a setmana					
2a setmana	Seqüència 1	Seqüència 2	Seqüència 3		
3a setmana				Seqüència 4	
4a setmana					

	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
1a setmana	Seqüència 5	Seqüència 6	Seqüència 7	Seqüència 8	Seqüència 9
2a setmana					
3a setmana					
4a setmana					

NIVELL	1a AVALUACIÓ	2a AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
1r ESO	Unitats 1-3	Unitats 4-6	Unitats 6-9
2n ESO	Unitats 1-3	Unitats 4-6	Unitats 6-9
3r ESO	Unitats 1-3	Unitats 4-6	Unitats 6-9
4t ESO	Unitats 1-3	Unitats 4-6	Unitats 6-9
1r BATXILLERAT	Unitats 1,9,2,10,3,11	Unitats 4,12,5,13,6,14	Unitats 7,15,8,16
2n BATXILLERAT	Unitats 1,3	Unitats 2,4	Unitats 5,6

Organització dels espais d'aprenentatge

Les classes es desenvoluparan normalment a l'aula i distribuïrem les taules tenint en compte que moltes voltes es treballarà en parella o en equip. No obstant això, qualsevol part del centre escolar pot ser susceptible de ser utilitzada com a espai educatiu, especialment la biblioteca, l'aula d'informàtica (info

cole), el pati...

Per al compliment de les situacions d'aprenentatge serà natural l'acció dels alumnes fora de l'aula i del centre.

11. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

El Departament de Valencià disposa de diversos materials i recursos per a dur a terme la tasca docent. En primer lloc, la biblioteca del Departament, amb un fons bibliogràfic i audiovisual format per llibres de text de tots els nivells, llibres de lectura en tots els gèneres literaris, diccionaris, monografies crítiques, DVD, CD, a més de suports informàtics (ordinador portàtil, canons, televisor, vídeo, reproductor de DVD...).

També cal esmentar el material del qual disposa el centre:

- La biblioteca.
- Les aules ordinàries, amb l'equipament corresponent: dotació d'ordinadors, canons i connexió a Internet.
- La ràdio escolar com a ferramenta per a una educació en valors, foment del plurilingüisme i la inclusió educativa.

12. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB ALUMNAT QUE REQUERISCA ACTUACIONS PER A LA COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS (MESURES DE NIVELL III I IV)

Els principis d'equitat i d'inclusió pretenen millorar les oportunitats educatives de tot l'alumnat. Educar en la diversitat és reconèixer que cada alumne/a té necessitats úniques que poden requerir suports en diferent nivell d'amplitud, intensitat i durada.

El Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell i l'Orde 20/2018, de 30 d'abril, tenen per objecte establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu amb la intenció de fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, permanència i progrés de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres docents es constituïsquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones, en especial d'aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió.

Les mesures dirigides a l'alumnat que requereix una resposta diferenciada que impliquen suports ordinaris addicionals estan arreplegades en el **nivell III**. Aquest nivell inclou mesures curriculars que no impliquen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries. Igualment, també s'organitzen en aquest nivell les mesures transitòries que faciliten la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat que pateix alguna malaltia, desprotecció o té imposades mesures judicials

D'altra banda, en el **nivell IV** s'arrepleguen les mesures dirigides a l'alumnat amb necessitats específiques

de suport educatiu que requereixen una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique suports especialitzats addicionals. Atenent el caràcter extraordinari d'aquest nivell, és preceptiva una avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió de l'informe psicopedagògic. Les mesures d'actuació per a l'alumnat d'aquest nivell estan arreglades en el seu Pla d'Actuació Personalitzat (PAP).

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA DEL DEPARTAMENT DE VALENCIÀ	
Nivell III	Nivell IV
<ul style="list-style-type: none"> • Activitats d'enriquiment o reforç. • Adaptacions d'accés al currículum que no impliquen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries. • Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat. • Mesures de suport en contextos externs al centre per a l'alumnat en situació de malaltia, desprotecció, mesures judicials o altres situacions. • Desdoblaments. • Codocència en grups determinats. • Pla de seguiment de matèries no superades. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacions curriculars individuals significatives. • Adaptacions d'accés que requereixen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries. • Flexibilització de l'escolarització Pròrrogues de permanència extraordinària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials. • Codocència en grups determinats que facilitarà una major atenció i actuació docent individualitzada.

L'atenció a la diversitat es vertebra a partir d'un Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (P.A.D.I.E) i de les mesures proposades a partir del PAM que assessorat pel Departament d'orientació, la tutoria i amb la col·laboració del professorat, planifica, desenvolupa i avalua totes aquestes mesures.

El Departament i, en concret, el professor en la seua aula col·laborarà amb el Departament d'Orientació per a dur a terme el desenvolupament del PAP (Pla d'Actuació Personalitzat) per a l'alumnat amb necessitat específiques de suport educatiu.

Des del Departament, es considera imprescindible conèixer les característiques de cada alumne i els diferents ritmes d'aprenentatge amb l'objectiu de respondre eficaçment a les seues necessitats educatives, programar activitats diversificades i avaluar en conseqüència.

A l'aula, l'atenció a la diversitat es contempla en tres nivells:

- En la proposta pedagògica, on cal tindre en compte que el rendiment dels alumnes és molt diferent. Per tant, el tipus d'activitats que se'ls proposa, com també el grau de complexitat i la profunditat de comprensió que se'ls exigisca, ha de ser necessàriament diferent.

- En la metodologia, ja que, a l'estar gran part de les activitats basades en les habilitats receptives i productives i com a metodologia, es farà la tria d'activitats segons les seues capacitats i destreses.

- L'ús de materials de reforç o d'ampliació (quaderns monogràfics, programes informàtics, materials audiovisuals, etc.) així com triar les activitats que més s'adeqüen als seus coneixements i habilitats, permeten tractar la diversitat en funció dels objectius que es vulguen aconseguir.

Per a aquells alumnes que s'incorporen per primera vegada en el nostre sistema educatiu la llengua materna dels quals no és el castellà, utilitzarem material específic per a nous. A més, dedicarem alguna sessió a treballar, en col·laboració amb el Departament de Castellà, material específic d'Espanyol per a Estrangers fins que adquirisquen la competència lingüística necessària suficient per a incorporar una segona llengua, donat que el centre es troba en una zona castellanoparlant.

Des de la tutoria es durà a terme un control a través dels quaderns on el professorat anota tant els retards com les faltes d'assistència.

Es poden utilitzar fulls de control individualitzats que l'alumne haurà de mostrar al tutor o equip directiu d'orientació en finalitzar la jornada lectiva.

Compromís signat de la família i de l'alumne amb el tutor, tant per a l'assistència a classe o a programes específics com per a la realització de tasques.

Respecte a la participació i el sentit de pertinença a un grup es prendran les mesures següents:

- Activitats de tutoria on s'insistisca en la millora de l'autoestima i la cohesió del grup.

- Xarrades dirigides a l'orientació acadèmica i professional.

13. ELEMENTS QUE FACILITEN L'ACCESIBILITAT A L'APRENTATGE (DUA)

El Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) és un model que, fonamentat en els resultats de pràctica i la investigació educativa, les teories de l'aprenentatge, les tecnologies i els avanços en neurociència, combina una mirada i un enfocament inclusiu de l'ensenyament amb propostes per a la seua aplicació en la pràctica. Partint del concepte de disseny universal, s'organitza entorn de tres grups de xarxes neuronals (afectives, de reconeixement i estratègiques i proposa tres principis vinculats a elles: proporcionar múltiples formes d'implicació, múltiples formes de representació de la informació i múltiples formes d'acció i expressió de l'aprenentatge.

El DUA planteja la diversitat des del començament de la planificació didàctica i tracta d'assolir que tot l'alumnat tinga oportunitats per a aprendre. Facilita als docents un marc per a enriquir i flexibilitzar el disseny del currículum, reduir les possibles barreres i proporcionar oportunitats d'aprenentatge a tots els estudiants. Per tot això es reconeix el potencial d'aquest model teòric-pràctic per a contribuir a aconseguir l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS4) de l'Agenda 2030: «Garantir una educació inclusiva i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge per a tots».

La LOMLOE, aprovada el desembre de 2020, indica en el seu preàmbul que l'objectiu central del sistema educatiu és reforçar l'equitat i la capacitat inclusiva del sistema o, com hem assenyalat en múltiples ocasions, ser capaç de donar resposta tant a les necessitats de l'alumnat amb majors dificultats d'aprenentatge com a l'alumnat amb major capacitat i motivació per a aprendre. Aquest enfocament està igualment present en el Decret del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià. La identificació i l'eliminació de barreres en el context, la mobilització de recursos per a donar resposta a la diversitat, el compromís amb la cultura i els valors inclusius, i el desenvolupament d'un currículum per a la inclusió impregnen totes les línies d'actuació que es plantegen.

El punt de partida és l'anàlisi de l'accessibilitat física, sensorial, cognitiva i emocional juntament amb els elements fonamentals per a fer l'aprenentatge accessible. Des del departament de Valencià: Llengua i Literatura, es promou:

- Planificar diferents maneres d'implicar el nostre alumnat. Aquest aspecte té a veure amb la motivació, l'atenció, la memòria i la sobrecàrrega cognitiva i, sobretot, amb afavorir la participació i l'aprenentatge entre iguals, o el que anomenem aprendre ensenyant, que és una de les estratègies que més promouen la implicació de l'alumnat en el seu propi aprenentatge.
- Fer un bon seguiment de l'aprenentatge i oferir feedback a l'alumnat des del més senzill centrat en la tasca, el que s'enfoca en el procés d'ensenyament i el que desenvolupa l'autoregulació del seu aprenentatge.
- Facilitar l'accés a la informació presentant la informació en diversos formats i també representant la informació amb diferents graus de complexitat.
- Afavorir el processament, programant diferents nivells de complexitat cognitiva i utilitzant estratègies del pensament eficaç així com diferents metodologies.
- Oferir diferents maneres d'expressió i comunicació de l'après, considerant l'avaluació individual com la grupal, l'autoavaluació i la coavaluació i altres estratègies que milloraran els processos d'avaluació formativa i sumativa.

14. ELEMENTS TRANSVERSALS

Equitat i inclusió

El material escollit desenvolupa els principis d'equitat i d'inclusió. Ho fa, per exemple, a través de l'enfocament en grups de treball cooperatiu, de l'equitat de gènere en l'autoria dels textos que formen part de les unitats del llibre de l'alumnat i en la temàtica d'alguns d'aquests (contra la discriminació per raó de gènere, de procedència, de llengua, d'edat...). Els grups de treball cooperatiu estan pensats perquè siguin heterogenis, és a dir, els membres de cada grup tenen característiques diverses quant a gènere, origen, nivell acadèmic, habilitats socials, etc. Aquesta interacció entre perfils tan diferents permet oferir una educació inclusiva i eliminar prejudicis.

Foment de la lectura, comprensió lectora i expressió oral i escrita

Els textos de la matèria estan vinculats amb els interessos que preocupen l'alumnat. Aquestes lectures de temàtica variada tracten aspectes com ara la superació, la solidaritat, l'amor, la perseverança, la denúncia del masclisme i de la violència de gènere i la defensa de valors com el feminisme, la igualtat o la consciència ecològica, entre altres.

La lectura és important, ja que és una de les millors eines per a aprendre una llengua. Com assenyalava el currículum, cal fomentar l'hàbit lector des de totes les àrees de l'ESO. L'ensenyament de la lectura mecànica ha de donar pas a la lectura comprensiva i s'ha de potenciar el fet de llegir com un mecanisme per a assolir tot un seguit d'objectius relacionats no sols amb la llengua, sinó amb tots els àmbits d'aprenentatge. A més, cal crear en l'alumnat l'hàbit lector.

Per aquest motiu, manllevat del camp de l'ensenyament de segones llengües, en el material de Bromera es potencien dos tipus de lectura diferents: la **lectura intensiva** i la **lectura extensiva**.

La lectura intensiva es treballa a l'aula, amb textos curts que ens permeten entrenar les microhabilitats i els diversos tipus de comprensió. Cada seqüència didàctica conté una gran varietat de textos per a treballar la comprensió i, al mateix temps, l'expressió oral i escrita.

La lectura extensiva es du a terme fora de l'aula. Durant el curs, els alumnes hauran de realitzar tres lectures preceptives (dos en cas de primer) que valorarem com a contingut procedimental i habilitat lingüística (comprensió escrita). A més, podran realitzar tantes lectures de llibre elecció com vulguen.

Les lectures preceptives del present curs de cada nivell es poden consultar en l'Annex IV: llibres de text i de lectura.

Comunicació audiovisual i competència digital

Durant l'educació secundària, l'alumnat ha d'assolir la **competència digital**, és a dir, dominar les habilitats necessàries per a buscar, obtenir, processar i comunicar informació en diferents formats (textual, digital, audiovisual, gràfic i sonor).

Per a afavorir aquest aprenentatge, durant el curs els alumnes posen en pràctica les normes bàsiques per a presentar correctament treballs en diferents formats. Diverses sessions estan planificades a l'aula d'informàtica i es duran a terme les activitats següents:

- Recerca d'informació i ús de diccionaris en línia.
- Aspectes formals per a la presentació de treballs en format digital.
- Activitats interactives de reforç dels continguts treballats.

Els dispositius mòbils afavoreixen les funcions motivadora i innovadora. L'ús de l'ordinador facilita la recerca d'informació i l'elaboració de treballs, però un ús incorrecte pot convertir-lo en un mitjà reductor, simplificador i estereotipat, per això es posarà l'accent en l'ús responsable d'internet i de les xarxes socials.

En el treball de classe, utilitzarem, a més, altres dispositius:

- Activitats interactives: serveixen d'introducció a les que es treballen sobre el llibre i són prèvies a l'activitat individual. Poden ser realitzades col·lectivament o individualment si disposem de tauletes digitals a classe. La disponibilitat en línia permet que siguin treballades per l'alumnat a casa, reforçant d'aquesta manera el treball fet a classe.
- Recursos d'internet: també a través dels codis QR accedirem a imatges, vídeos o enregistraments que reforcen els continguts treballats a classe. Poden ser emprats per a il·lustrar les explicacions de classe, i posteriorment per a construir activitats específiques.

Emprenedoria i creativitat

En el transcurs de les classes contribuirem a desenvolupar el sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor, que és l'habilitat de les persones per a transformar les idees en actes. La creativitat, la iniciativa, la innovació i l'assumpció de riscos, així com la capacitat de planificar i gestionar projectes amb la finalitat d'aconseguir objectius, en són les característiques principals.

Tant els reptes de cada unitat com les tasques plantejades al llarg d'aquestes desperten la curiositat, la reflexió i el pensament crític i potencien l'autonomia per a emprendre accions i resoldre problemes de manera creativa.

Així mateix, l'elaboració de productes finals al llarg de les seqüències didàctiques permet expressar per mitjà de la creativitat pensaments, sentiments i estats d'ànim.

Educació cívica i democràtica

La comunicació facilita la construcció d'una identitat individual i col·lectiva i potencia relacions interpersonals enriquidores d'acord amb els valors cívics socialment reconeguts.

La literatura i el coneixement històric permeten a l'alumnat formar-se en el respecte als drets humans i les llibertats fonamentals i preparar-se per a assumir una vida responsable en una societat lliure i tolerant amb les diferències.

Així, a través de la literatura i de l'aprenentatge de llengües, potenciem l'adquisició de competències socials i cíviques personals, interpersonals i interculturals. També fomentem els processos que potencien la participació individual per a aconseguir fins col·lectius, enriquint les experiències socials de l'alumnat, el respecte als altres i la convivència, de manera que es facilita l'adquisició d'habilitats socials i la participació activa en la vida cívica i democràtica.

Consciència ecològica i educació per a la sostenibilitat

Al llarg de les unitats, trobem textos de ficció, textos informatius i expositius i activitats diverses que miren de transmetre valors com el respecte per la natura i el desenvolupament d'una consciència ecològica que ens permeta pensar en les conseqüències dels nostres hàbits i del nostre sistema econòmic.

Educació per a la salut

Un altre dels temes recurrents és el foment d'hàbits de vida saludables, la qual cosa inclou l'educació afectivosexual. L'adolescència és una etapa de grans canvis, tant físics com emocionals i intel·lectuals, de manera que hem de saber estar al costat de l'alumnat per a orientar-lo i assegurar-nos que la salut és una de les seues prioritats.

15. PLA LECTOR

Una de les finalitats bàsiques que es persegueix des dels departaments de llengua com el nostre, és millorar la comprensió i expressió del nostre alumnat. Per a aconseguir-ho hem de formar lectors, ja que l'hàbit lector contribuirà a desenvolupar dites qualitats. Basant-nos en l'Ordre 44/2011, de 7 juny, de la Conselleria d'Educació, que regula els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, des del Departament de Llengua Castellana i Literatura (coordinador), en col·laboració amb el nostre departament de valencià i l'Ajuntament d'Albatera, s'ha dissenyat un pla de foment de la lectura.

El pla de lectura consisteix, en primer lloc, en la selecció d'una obra (o autor) que la seua temàtica siga interdisciplinària, amb l'objectiu que la majoria dels departaments didàctics puguen treballar-la amb els alumnes des de múltiples punts de vista. En segon lloc, busquem que les obres proposades puguen transmetre una sèrie de valors al nostre alumnat i no solament coneixements. Actualment, la nostra societat revela una greu manca de valors, ja que reiteradament es donen casos de violència masclista o d'agressions, fet que justifica la necessitat de fomentar a les aules la igualtat entre homes i dones, així com el respecte a totes les persones, independentment de la seua orientació sexual, raça, origen, religió o condició.

En concret per a aquest curs acadèmic 2023/2024, i seguint les instruccions de principi de curs en el qual s'insta la comunitat docent a promoure lectures que tracten de donar visibilitat a les diferents estructures familiars, orientacions i identitats, així com a les dones i els col·lectius minoritzats, i donar especial cabuda a obres d'autoria femenina o protagonista o protagonistes femenines, s'ha proposat l'obra *Wonder de R.J.Palacio. Per tal de modular la dificultat de la lectura, l'assignació de títols i nivells queda així:

Wonder, La història de Julian. (1 i 2n d'ESO, lliure elecció entre els tres títols proposats)

Wonder, El joc de Christopher. (1 i 2n d'ESO, lliure elecció entre els tres títols proposats)

Wonder, Charlotte té la paraula. (1 i 2n d'ESO, lliure elecció entre els tres títols proposats)

Wonder, La lliçó d'August (3r i 4t d'ESO)

Tots els llibres pertanyen a l'editorial Penguin Random House i el seu segell Núvol de Tinta.

Els detalls del treball que es desenvoluparà aquest curs, està desenvolupat i disponible en el Pla lector 2023-2024 del centre.

16. PLA DE TRANSICIÓ

Des de l'any 2011 es realitza un pla de transició entre els departaments de Llengua Castellana i

Valenciana i els dos col·legis de la població. En aquest pla de transició s'estableixen conjuntament les proves que s'han de passar en cadascun dels nivells per a constatar el grau de consecució dels objectius dels alumnes de 6é de Primària i 1r de l'ESO. Així mateix, es treballa en els últims cursos a crear normes d'elaboració dels treballs per part dels alumnes de manera que es realitzen de manera conjunta entre els col·legis i l'institut una evolució que permeta a l'alumnat un aprenentatge significatiu. Segons estableix la normativa vigent de la Comunitat Valenciana, s'estableixen tres reunions al llarg del curs, la primera de contacte i les altres dues de seguiment dels acords establits. El resultat de les reunions queda palés a les actes resultants de cada reunió.

17. PLA DE MILLORA

El PAM del centre (Pla Anual de Millora), com la part pedagògica de la Programació General Anual (PGA), representa el conjunt d'intervencions educatives que es durà a terme en el centre educatiu i en el seu entorn, durant un curs escolar. Són intervencions enfocades cap a la millora de la qualitat educativa que inclou, entre altres aspectes, la consecució de l'equitat en l'educació i la millora de les competències de l'alumnat.

Per al present curs 2023-2024 i en relació directa a les competències específiques de la nostra assignatura, treballarem amb un **taller de profundització de la lectura**.

17.1. TALLER DE PROFUNDITZACIÓ DE LA LECTURA

El Decret 107/2022 estableix que la proposta d'aquest taller com a optativa del currículum, és una decisió autònoma del centre. En dissenyar-los s'han de prendre com a referència les competències clau i els grans desafiaments del segle XXI. A continuació establirem les característiques principals del Taller de Lectura:

Característiques:

El Taller de Lectura serà impartit a 2n d'ESO i comptarà amb una sessió setmanal de cinquanta-cinc minuts.

Criteris d'avaluació:

1. Comprendre, interpretar i valorar textos orals senzills, propis de l'àmbit personal, acadèmic/escolar i social.
2. Comprendre, interpretar i valorar textos orals senzills de diferent tipus narratiu, descriptiu, dialogat, instructiu i expositiu.
3. Comprendre el sentit global de textos orals senzills (converses espontànies, col·loquis i debats).
4. Valorar la importància de la conversa en la vida social practicant actes de parla: comptant, descrivint, dialogant..., en situacions comunicatives pròpies de l'activitat familiar, social i escolar.
5. Reconèixer, interpretar i valorar progressivament la claredat expositiva, la coherència i la cohesió del

contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals de les mateixes (gestos, moviments, mirada...).

6. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals i informals, de manera individual o en grup.

7. Participar i valorar la intervenció en debats, col·loquis i converses espontànies.

8. Reproduir situacions reals o imaginàries de comunicació, potenciant el desenvolupament progressiu de les habilitats socials, l'expressió verbal i no verbal i la representació de realitats, sentiments i emocions.

9. Escoltar i llegir de manera expressiva i dramatitzar textos literaris senzills, gaudint del plaer que proporciona la literatura.

10. Reconèixer la idea general i algunes informacions concretes i distingir el sentit literal i sobreentès en textos de diferents àmbits pròxims a l'experiència de l'alumnat.

11. Assoliment de normes ortogràfiques de grafies, accentuació i puntuació en paraules, enunciats i oracions.

Seqüenciació dels continguts:

La seqüenciació dels continguts estarà d'acord amb les lectures obligatòries de cada trimestre que s'estipulen per a l'assignatura de Llengua Castellana i Literatura, Valencià: Llengua i Literatura, així com la lectura del Pla Lector (**vist a l'epígraf 15**) i les lectures voluntàries per a incrementar la nota. Un aspecte fonamental que s'ha de considerar és, a més, i sobretot, que tan sols hi ha una hora lectiva setmanal, d'aquí ve que el treball dut a terme per l'alumnat es tindrà en compte en l'assignatura de referència, Valencià: Llengua i Literatura, per a poder millorar la qualificació final si aquest ha sigut òptim.

Competències específiques:

En concret, es treballaran de manera més accentuada dues competències específiques:

La lectura autònoma: Llegir obres i textos de caràcter divers i de complexitat progressiva, seleccionats amb autonomia, reflexionant sobre el perfil lector que es va configurant.

La competència literària: Llegir i produir textos literaris, contextualitzats en la cultura i la societat, com a font de plaer i de coneixement.

18. ACTIVITATS EXTRAESCOLARS I COMPLEMENTÀRIES

Les activitats extraescolars pretenen que l'alumnat, provinent d'una zona castellanoparlant, s'immergisca en un context cultural valencianoparlant. Al full següent es detallen les activitats extraescolars i complementàries programades per a aquest curs acadèmic 2023-2024.

A més a més, es realitzaran activitats complementàries en els dies festius de centre, així com durant el mateix curs escolar, intercalades amb les sessions ordinàries. Aquests són:

- La celebració del dia 9 d'octubre- visionat de documentals al voltant de la mocadorada i la figura del rei Jaume I i realització de qüestionaris.
- Nadal: música en valencià i realització d'encreuats i sopes de lletres de temàtica nadalenca.
- Celebració del Dia de la Dona: promoció de música reivindicativa en valencià, textos i poesies d'autoria femenina, activitats que posen en relleu el paper de la dona en la societat, la cultura i la ciència, etc.
- Celebració del Dia del Llibre coincident amb la festivitat de Sant Jordi. Elaboració de murals amb eslògans sobre la importància de la lectura, explicació i visualització de la llegenda de Sant Jordi. Promocions literàries.
- Jornades Culturals del centre, on com ja és tradició, presentarem i farem partícips als alumnes, de jocs populars i tradicionals de la cultura valenciana.

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS I COMPLEMENTÀRIES DEL DEPARTAMENT DE LLENGUA I LITERATURA VALENCIANA

CURS 2023 - 2024

NOM I TIPUS DE L'ACTIVITAT	DATA (*data aproximada)		HORA		PROFESSORS PARTICIPANTS	NIVELL I GRUP	PROFESSORS RESPONSABLES
	INICI	FI	DESDE	FINS A			
EXPOSICIÓ AL REBEDOR DEL CENTRE "TEIXINT LLAÇOS DES DEL SUD DEL SUD" *Complementària	19/02/24*	19/02/24*	08:00	15:00	ÀNGELS MAS	TOT EL CENTRE	ÀNGELS MAS
II MOSTRA "DONES DE BANDERA" *Complementària	04/03/24	08/03/24	08:00	15:00	MANUEL LINARES ASUN FUENTES ISA ESPINOSA	1r ESO 2n ESO	MANUEL LINARES
II DIA DE LA DONA MUSIC FESTIVAL *Complementària	08/03/24	08/03/24	10:45	11:10	MARCOS AGUILAR ÀNGELS MAS	TOT EL CENTRE	ÀNGELS MAS
VISITA DE L'INFLUENCIADOR EN VALENCIÀ @CABRAFOTUDA	15/03/24	15/03/24	10:00	12:00	ÀNGELS MAS MAJO AGUADO	4t ESO	ÀNGELS MAS

*Complementària								
II RECITAL DE POESIA EN VALENCIÀ *Complementària	21/03/24	21/03/24	11:10	12:05	ÀNGELS MAS MAJO AGUADO	4t ESO	MAJO AGUADO	
JOCS POPULARS VALENCIANS PER A LES XVIII JORNADES CULTURALS *Complementària	26/03/24	26/03/24	09:00	11:00	TOT EL DEPARTAMENT	1r ESO 2n ESO 3r ESO	ISABEL ESPINOSA ANNA CANDELA	
REPRESENTACIÓ TEATRAL "JOAN EL CENDRÓS" *Extraescolar	07/05/24*	07/05/24*	11:05	13:50	MANUEL LINARES ASUN FUENTES ISA ESPINOSA	1r ESO	ASUN FUENTES	
INTERCANVI LINGÜÍSTIC FIL/RAPSODA AMB UN CENTRE ESCOLAR DE LA COMUNITAT VALENCIANA *Extraescolar	03/06/24*	03/06/24*	10:00	13:00	MANUEL LINARES ASUN FUENTES ISA ESPINOSA	1r ESO	ISA ESPINOSA	

19. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

L'avaluació dels processos d'ensenyament-aprenentatge és un component del procés educatiu a través del qual s'observa, es recull i s'analiza informació significativa respecte a les possibilitats, les necessitats i els assoliments de l'alumnat amb la finalitat de reflexionar, valorar i prendre decisions pertinents i oportunes per a la millora dels aprenentatges. La finalitat és millorar la intervenció didàctica, controlant tots els elements que intervenen en la programació per a adequar-la cada vegada més a l'alumnat i comprovar si aquestes intervencions didàctiques han estat eficaces.

L'avaluació de la pràctica docent, així com de l'assoliment de tots els objectius programats a principi de curs, ens permetrà modificar aquells elements que han plantejat alguna dificultat i millorar així el procés d'ensenyament. Les propostes de millora que es realitzen seran incloses en la memòria de final de curs i figuraran en la programació del curs següent. D'altra banda, es tracta d'una part més del procés educatiu i, per això, ha de realitzar-se de manera contínua, amb la finalitat no només de valorar els resultats obtinguts segons les competències adquirides i els objectius aconseguits, sinó d'analitzar tot el procés d'ensenyament i aprenentatge. Serà decisiva per a detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, esbrinar-ne les causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i acomodar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.

Claus per a la valoració: (1 = mai, 2 = a voltes, 3 = sovint, 4 = sempre o quasi sempre)

Indicadors per a l'avaluació de la programació	1	2	3	4
La programació s'adequa a les necessitats de l'entorn i de l'alumnat.				
La programació és un instrument orientador i de referència.				
La programació respon a la línia pedagògica del centre.				
La programació té en compte els interessos i el nivell de desenvolupament de l'alumnat.				
La programació respon a la necessitat social de determinats continguts.				
La programació inclou conceptes, procediments, actituds, valors i normes.				
La programació té en compte mecanismes de suport per a l'alumnat que necessita ajuda.				
La programació s'aplica en la pràctica.				
La programació recull les propostes de millora de la memòria anterior.				

La programació contempla els objectius del cicle, la programació de les comissions, la disponibilitat de recursos...				
Es fa un seguiment i avaluació trimestral de la programació.				

Indicadors per a la valoració del pla d'activitats extracurriculars i complementàries	1	2	3	4
Hi ha una programació trimestral de les eixides i activitats complementàries.				
La planificació de les eixides didàctiques i activitats complementàries és coherent amb la programació.				
Aquest pla d'activitats està implementat en la programació d'aula.				
En la programació del pla, es fa després una valoració de les activitats.				
L'alumnat valora positivament aquest pla.				
Les activitats complementàries potencien la participació de les famílies.				
Aquest pla fa que l'escola siga més oberta, interessant i divertida.				
Aquest pla promou la implicació i la col·laboració amb organismes culturals i diverses institucions de la localitat.				

Indicadors per a la valoració de la pràctica docent	1	2	3	4
A l'inici de les seqüències didàctiques				
Explique a l'alumnat els objectius de la unitat.				
M'assegure que l'alumnat ha entès els objectius de la unitat.				
Diferencie entre objectius bàsics i objectius desitjables.				
Explique la utilitat d'allò que aprendrem (per què i per a què).				
Ajude a activar els coneixements previs de l'alumnat.				
Ajude a relacionar els continguts de la unitat amb els que s'han treballat en cursos anteriors o en altres assignatures.				
Planifique les sessions de la unitat didàctica.				
Comunique la planificació a l'alumnat.				
Presente a l'alumnat els criteris d'avaluació i de qualificació, així com els procediments d'avaluació i de recuperació.				
Durant les seqüències didàctiques				

Partisc de les experiències de l'alumnat per a mantindre el seu interès.				
Explique les aplicacions reals d'allò que anem aprenent.				
Estructure els continguts de manera lògica, per a donar una visió general del tema.				
Intercale preguntes, aclariments i explicacions per a facilitar l'adquisició de nous coneixements.				
Plantege activitats variades que tinguin en compte la diversitat de l'aula.				
Hi ha un equilibri entre tasques individuals i tasques en equip.				
El temps per a les explicacions i per a la realització d'activitats o tasques està ben repartit.				
L'alumnat coneix el temps de què disposa per a realitzar cada activitat o tasca.				
M'assegure que l'alumnat entén què ha de fer.				
La classe s'agrupa de maneres diferents segons la tasca que s'ha de dur a terme.				
Els recursos didàctics, tant per a les explicacions com per a les activitats, són variats (sonors, audiovisuals, mapes, llibres, periòdics...).				
Faig un seguiment del treball de l'alumnat: resolc dubtes, faig explicacions addicionals, done pistes, suggerisc canvis o millores...				
Fomente el respecte i la col·laboració entre alumnes i accepto els seus suggeriments i aportacions.				
Afavorisc que les relacions entre alumnes i entre alumnat i professorat siguin respectuoses, sense discriminacions i fluides.				
Reviso i corregisc el treball de l'alumnat, el funcionament dels grups, la distribució del temps i el material utilitzat.				
Fomente entre l'alumnat l'autoavaluació i la coavaluació.				
Quan els objectius no s'assoleixen prou, es proposen activitats de reforç.				
Quan els objectius s'assoleixen molt prompte, es proposen activitats d'ampliació.				
Les fases de l'aprenentatge s'adapten al perfil divers de cada alumne o				

alumna.				
Em coordine amb altres professionals del centre per a atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials.				
Empre sistemàticament procediments i instruments variats de recollida d'informació per a l'avaluació (registre d'observacions, carpeta de l'alumne/a, fitxa de seguiment, diari de classe).				
Després de les seqüències didàctiques				
Per a fer l'avaluació, tinc en compte el procediment general, que reflectisc en la meua programació.				
Aplique en cada unitat els criteris d'avaluació i de qualificació programats.				
Utilitze criteris d'avaluació diversos que valoren de manera equilibrada els diferents continguts (conceptuals, procedimentals i actitudinals).				
Faig servir diferents tècniques d'avaluació en funció de la diversitat d'alumnes, de les diferents àrees, dels temes, dels continguts...				
Utilitze diferents mitjans per a informar les famílies, el professorat i l'alumnat dels resultats de l'avaluació (sessions d'avaluació, butlletí d'informació, reunions, entrevistes individuals, assemblees de classe...).				

ANNEXOS

ANNEX I: CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ASSIGNATURA

1r ESO, VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA

ALUMNE:

GRUP:

Continguts curriculars	A	PA	NA
Participa activament i respectuosament en converses, discussions i deliberacions			
Participa en converses, discussions i deliberacions utilitzant el lèxic adequat al nivell educatiu i les estratègies d'interacció oral.			
Participa en equips de treball de manera empàtica.			
Participa en equips de treball per a assolir metes comunes, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies, amb l'ajuda de models i del professorat.			
Interpreta textos orals de gèneres, tipologies i registres diferents.			
Produeix oralment textos de diferents tipologies.			
Produeix textos de diferent tipologia utilitzant un lèxic adequat.			
Interpreta textos escrits de tipologies diverses i construeix el seu significat global.			
Aplica les estratègies de planificació en el procés d'escriptura.			
Escriu amb correcció ortogràfica i gramatical textos de diferents tipologies.			
Escriu textos narratius i descriptius fent servir un llenguatge no discriminatori.			
Avalua els textos escrits propis identificant-ne els errors.			
Sintetitza textos seleccionant la informació essencial.			
Realitza projectes de treball buscant i seleccionant informació digital.			
Identifica i analitza les categories gramaticals.			
Identifica els diversos procediments de creació del lèxic.			
Reconeix les relacions d'igualtat-semblança (sinonímia, polisèmia i homonímia) i d'oposició (antonímia).			
Reconeix els elements de la comunicació.			
Realitza lectures d'obres literàries i aplica tècniques expressives.			
Exposa conclusions crítiques sobre les lectures literàries.			

Identifica les característiques dels gèneres literaris.			
---	--	--	--

A: Aconseguit / PA: Parcialment aconseguit / NA: No aconseguit

Aconsegueix els objectius? A / PA / NA

Albatera, _____ de/d' _____ de 20 ____

Signat: .....

2n ESO, VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

ALUMNE:

GRUP:

Continguts curriculars	A	PA	NA
Participa activament i respectuosament en col·loquis i debats.			
Participa en col·loquis i debats regulats utilitzant el lèxic adequat al nivell educatiu i les estratègies d'interacció oral.			
Participa en equips de treball de manera empàtica, fent ús del diàleg igualitari.			
Interpreta textos orals de gèneres, tipologies i registres diferents, especialment instructius i expositius.			
Produeix oralment textos de diferents tipologies.			
Produeix textos de diferent tipologia utilitzant un lèxic adequat.			
Interpreta textos escrits de tipologies diverses, especialment expositius i instructius i construeix el seu significat global.			
Escriu, amb adequació, coherència, cohesió, pròpies del nivell educatiu, textos de tipologia diversa.			
Escriu amb correcció ortogràfica, gramatical i lèxica textos de diferents tipologies, especialment instructius, expositius i argumentatius.			
Escriu textos instructius i expositius fent servir un llenguatge no discriminatori.			
Avalua els textos escrits propis identificant-ne els errors.			
Sintetitza i elabora textos instructius i expositius seleccionant la informació essencial.			
Realitza creativament projectes de caràcter expositiu o instructiu i cita les fonts utilitzades.			
Realitza projectes de treball fent ús de les TIC i contrasta la informació.			
Identifica i analitza morfològicament les categories gramaticals.			
Identifica els diversos procediments de creació del lèxic.			
Reconeix les relacions d'igualtat-semblança (sinonímia, polisèmia i homonímia) i d'oposició (antonímia).			
Explica el canvi semàntic i identifica el tabú i l'eufemisme.			
Diferencia els usos connotatius i denotatius del llenguatge.			
Identifica l'estructura de l'oració simple.			

Analitza morfosintàcticament l'oració simple.			
Reconeix els elements de la comunicació.			
Reconeix les diverses llengües que conformen la realitat plurilingüe d'Europa i els seus trets principals.			
Realitza lectures d'obres literàries i aplica tècniques expressives.			
Exposa conclusions crítiques sobre les lectures literàries.			
Analitza un corpus de textos literaris al voltant d'un tòpic comú.			
Identifica les característiques dels gèneres literaris.			
Realitza un comentari de forma i contingut de textos literaris.			

A: Aconseguit / PA: Parcialment aconseguit / NA: No aconseguit

Aconsegueix els objectius? A / PA / NA

Albatera, _____ de/d' _____ de 20 ____

Signat: .....

3r ESO, VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA

ALUMNE:

GRUP:

Continguts curriculars	A	PA	NA
Identifica i valora la diversitat lingüística d'Espanya i Europa dins del context actual plurilingüe i multicultural.			
Reconeix la importància del valencià com a signe propi de la història, la cultura i la riquesa del territori, en especial en una zona castellanoparlant.			
Explora i analitza els prejudicis i estereotips lingüístics més comuns, en especial els més rellevants del propi entorn.			
Activa els coneixements i recursos que l'alumne té d'altres llengües (castellà, francès, anglés) per guanyar autonomia en l'aprenentatge del valencià.			
Interpreta i avalua les idees principals i secundàries de textos orals de gèneres, tipologies i registres diferents, especialment els expositius i argumentatius.			
Interpreta textos escrits i multimodals de tipologies molt diverses, especialment expositius i argumentatius, reconeix el seu significat global, les idees principals i les secundàries.			
Reconeix l'estructura i els elements formals de textos escrits i multimodals de tipologies textuals molt diverses, especialment expositius i argumentatius.			
Reconeix fonts d'informació fiables, contrastades i de qualitat, a través del canal més idoni.			
Produeix discursos orals de diferents tipologies amb adequació, coherència i cohesió (connectors).			
Produeix discursos orals de diferents tipologies amb correcta pronunciació, entonació, recursos no verbals i materials audiovisuals (si escau).			
Efectua produccions orals amb un lèxic adequat i precís, un registre estàndard, un llenguatge no discriminatori i domini lingüístic i morfosintàctic.			
Participa en converses, discussions i deliberacions on expressa oralment el seu punt de vista de forma adequada, activa i respectuosa.			
Produeix textos escrits i multimodals de diferents tipologies amb adequació, coherència i cohesió (connectors molt variats).			
Efectua textos escrits i multimodals de diferents tipologies amb un lèxic adequat i precís, un registre estàndard i un llenguatge no discriminatori.			
<p>Escriu amb correcció ortogràfica i gramatical.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifica i analitza morfològicament les categories gramaticals. • Diferencia les diferents tipologies de sintagmes. 			

<ul style="list-style-type: none"> • Reconeix els complements verbals i les funcions sintàctiques dins de l'oració. • Utilitza i substitueix correctament els pronoms febles. • Realitza la combinació de dos pronoms febles (CI+CD) • Identifica l'estructura de l'oració simple. • Analitza morfosintàcticament l'oració simple. • Expressa obligatorietat amb les fórmules adients. • Avalua els textos escrits propis identificant-ne els errors. • Identifica els diversos procediments de creació de lèxic (composició, habilitació i derivació). • Reconeix les relacions de sinonímia i antonímia. • Aplica les regles d'apostrofació, contracció. • Localitza els diftongs i els hiats. • Aplica les regles d'accentuació gràfica i diacrítica. • Usa la dièresi amb correcció. • Diferencia la essa sorda i sonora 			
Realitza lectures d'obres literàries proposades de diferent gènere i temàtica.			
Realitza comentaris de forma i contingut de textos literaris.			
Relaciona textos literaris al voltant de temes, tòpics o corrents.			
Exposa conclusions crítiques sobre les lectures literàries.			
Realitza textos propis aplicant els recursos literaris (notícia, conte, cançó, poema, text expositiu...)			

A: Aconseguit / PA: Parcialment aconseguit / NA: No aconseguit

Aconsegueix els objectius? A / PA / NA

Albatera, _____ de/d' _____ de 20 ____

Signat: .....

4t ESO, VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA

ALUMNE:

GRUP:

Continguts curriculars	A	PA	NA
Participa en intercanvis comunicatius defensant la seua opinió amb fluïdesa i utilitzant un registre adequat.			
Participa en equips de treball de manera empàtica, fent ús del diàleg igualitari.			
Interpreta textos orals de gèneres, tipologies i registres diferents, especialment periodístics i publicitaris per construir-se una opinió crítica.			
Produeix oralment textos de diferents tipologies, especialment periodístics i publicitaris amb riquesa lèxica amb el suport de les TIC.			
Interpreta textos escrits de tipologies diverses, especialment periodístics informatius i d'opinió i als publicitaris, construeix el seu significat global i analitza els elements formals.			
Escriu amb correcció ortogràfica i gramatical, adequació, coherència, cohesió, pròpies del nivell educatiu, textos de tipologia diversa, especialment expositius i argumentatius.			
Escriu amb correcció lèxica textos de diferents tipologies, especialment expositius i argumentatius.			
Escriu textos periodístics, publicitaris, professionals i administratius fent servir un llenguatge no discriminatori.			
Avalua els textos escrits propis identificant-ne els errors.			
Realitza projectes contrastant informació amb autonomia i sentit crític.			
Cita la procedència de la informació utilitzada en una bibliografia o webgrafia.			
Avalua amb autonomia el procés i el producte final.			
Identifica i analitza morfològicament les categories gramaticals.			
Identifica els diversos procediments de creació del lèxic.			
Aplica l'ús connotatiu i denotatiu de la llengua.			
Identifica l'ús connotatiu i denotatiu de la llengua.			
Identifica l'estructura i els nexes de les oracions juxtaposades, coordinades i subordinades substantives, adjectives i adverbials.			
Analitza morfosintàcticament les oracions juxtaposades, coordinades i subordinades substantives, adjectives i adverbials.			

Reconeix les propietats textuals en textos periodístics, laborals i administratius.			
Explica el marc jurídic de les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana i estableix els trets característics de la varietat estàndard.			
Realitza lectures d'obres literàries i aplica tècniques expressives.			
Exposa conclusions crítiques i raonades sobre les lectures literàries.			
Analitza textos literaris al voltant d'un tòpic comú.			
Identifica els trets essencials del context sociocultural i literari del segle XIX a l'actualitat.			
Realitza un comentari de text literari entre el XIX i l'actualitat.			

A: Aconseguit / PA: Parcialment aconseguit / NA: No aconseguit
Aconsegueix els objectius? A / PA / NA

Albatera, _____ de/d' _____ de 20 ____

Signat: .....

1r BATXILLERAT, VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

ALUMNE:

GRUP:

Continguts curriculars	A	PA	NA
Analitza els elements de la situació comunicativa, les propietats textuais i la informació no verbal de textos orals expositius i argumentatius, sintetitza el contingut per escrit i reflexiona críticament.			
Elabora presentacions orals ajustades al propòsit, al contingut i a la situació comunicativa sobre temes relacionats amb el currículum, fent servir les TIC.			
Interpreta textos expositius i argumentatius especialitzats de l'àmbit acadèmic, periodístic i publicitari, aplicant-hi les estratègies de comprensió lectora, amb la finalitat de sintetitzar el contingut i interpretar-los críticament.			
Escriu amb adequació, coherència, cohesió i correcció textos expositius de l'àmbit acadèmic sobre temes relacionats amb el currículum.			
Realitza projectes d'investigació acadèmica amb sentit crític i creativitat, sobre temes del currículum, per obtenir com a producte final un text escrit adequat, coherent, cohesionat, amb correcció i un lèxic precís i especialitzat, utilitzant les TIC seleccionant i contrastant la informació.			
Analitza morfològicament, sintàcticament i semànticament les categories gramaticals.			
Analitza morfosintàcticament oracions compostes i les classifica segons les modalitats oracionals i la naturalesa del predicat.			
Analitza les propietats textuais mitjançant el comentari pragmàtic de textos expositius i argumentatius.			
Explica l'origen i l'evolució de les diferents llengües d'Espanya i les varietats diatòpiques principals, analitzant-ne els trets característics.			
Explica les varietats de la llengua, atenent els registres lingüístics i l'ús de l'estàndard i reconeix els col·loquialismes, les imprecisions, els prejudicis i els estereotips lingüístics.			
Analitza críticament textos lírics, narratius, dramàtics i didàctics, en prosa i en vers, d'autoria masculina o femenina, des de l'Edat Mitjana fins al segle XIX.			
Interpreta i comenta textos literaris produïts des de l'Edat Mitjana fins al segle XIX.			

A: Aconseguit / PA: Parcialment aconseguit / NA: No aconseguit
Aconsegueix els objectius? A / PA / NA

Albatera, _____ de/d' _____ de 20 _____

Signat: .....

2n BATXILLERAT, VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA

ALUMNE:

GRUP:

Continguts curriculars	A	PA	NA
1- ANÀLISI DEL DISCURS			
Realitza comentaris de text lingüístics sobre discursos humanístics i periodístics aplicant les tècniques del resum, tema, esquema organitzatiu, valoració crítica i personal.			
Analitza i caracteritza textos tenint en compte la seua coherència, cohesió (gramatical i lèxica) i adequació.			
Produeix textos orals amb adequació, coherència, cohesió i correcció.			
2. CONEIXEMENT DE LA LENGUA			
2.1 Ortografia			
Aplica les regles d'ortografia, accentuació i puntuació amb correcció.			
2.2 Gramàtica			
Identifica i produeix correctament els sons vocàlics i consonàntics del sistema lingüístic.			
Fa servir correctament els verbs de les tres conjugacions segons els modes i els temps.			
Identifica els mecanismes gramaticals de referència (pronominalització – febles, relatius-, connectors i dixi)			
2.3. Morfosintaxi			
Identifica les funcions sintàctiques i el tipus d'oracions compostes.			
2.3 Lèxic			
Amplia el vocabulari			
Coneix els principals fenòmens lèxico-semàntics: camp semàntic, família lèxica, derivació, composició, parasíntesi, sinonímia, antonímia, polisèmia, hiperonímia/hiponímia, homonímia, paronímia, denotació/connotació,			
2.4. Llengua en ús			
Explica conseqüències sociolingüístiques del procés d'estandardització d'una llengua.			
Fa servir amb propietat termes bàsics per a l'anàlisi de la realitat sociolingüística com ara: <i>estandardització, codificació, normativització.</i>			
Caracteritza el procés d'estandardització lingüística seguit entre nosaltres			

(des dels primers precedents del s. XV fins a l'actualitat).			
3. LITERATURA			
Identifica els trets essencials del context sociocultural i literari de l'època (segle XX), així com els autors més representatius, i les característiques.			
Analitza i comenta un corpus de textos literaris propis de l'època.			

A: Aconseguit / PA: Parcialment aconseguit / NA: No aconseguit
Aconsegueix els objectius? A / PA / NA

Albatera, _____ de/d' _____ de 20 ____

Signat: .....

ANNEX II: PLA DE RECUPERACIÓ DE LES ASSIGNATURES PENDENTS

MESURES EDUCATIVES COMPLEMENTÀRIES PER TAL DE SUPERAR L'ÀREA DE VALENCIÀ PENDENT DE 1r ESO

Professor/a:

Nom i cognoms de l'alumne/a:

Curs i grup:

L'alumne que aprobe les avaluacions primera i segona del curs acadèmic 2023-2024, aprovarà automàticament la pendent.

En cas contrari, haurà de presentar-se a una recuperació extraordinària que es realitzarà el dia 10 d'abril a les 14:00 hores en l'aula de 4t ESO B. La recuperació extraordinària consistirà en una prova escrita dels continguts treballats al llarg del curs 2022-2023 (vegeu revers del full).

CONTINGUTS PER RECUPERAR VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA DE 1r ESO

TIPOLOGIA TEXTUAL:

- La descripció: trets generals. Pàg. 10
- La descripció de persones: el retrat. Pàg. 54
- La narració: trets generals. Pàg. 76

GRAMÀTICA:

- El substantiu. Pàg. 14-15
- Els determinants. Pàg. 36-37
- L'adjectiu. Pàg. 58-59
- El verb (I). Pàg. 80-81
- El verb (II). Pàg. 102-103
- L'adverbi. Pàg. 124
- Els pronoms personals. Pàg. 168-169

ORTOGRAFIA:

- Els dígrafs. Pàg. 38-39
- Els diftongs i els hiats. Pàg. 60-61
- L'accentuació. L'accentuació diacrítica. Pàg. 82-83
- La dièresi. Pàg. 104-105
- L'apòstrof i la contracció. Pàg. 126-127

LÈXIC:

- Els camps semàntics. Pàg. 13
- La sinonímia. Pàg. 35
- L'antonímia. Pàg. 57
- La polisèmia. Pàg. 79

**MESURES EDUCATIVES COMPLEMENTÀRIES PER TAL DE SUPERAR L'ÀREA DE VALENCIÀ
PENDENT DE 2n ESO**

Professor/a:

Nom i cognoms de l'alumne/a:

Curs i grup:

L'alumne que aprobe les avaluacions primera i segona del curs acadèmic 2023-2024, aprovarà automàticament la pendent.

En cas contrari, haurà de presentar-se a una recuperació extraordinària que es realitzarà el dia 10 d'abril de 2024 a les 14:00 hores en l'aula de 4t ESO B. La recuperació extraordinària consistirà en una prova escrita dels continguts treballats al llarg del curs 2022-2023 (vegeu revers del full).

CONTINGUTS PER RECUPER VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA DE 2n ESO

TIPOLOGIA TEXTUAL:

- L'exposició: trets generals. Pàg. 10
- L'exposició periodística: el reportatge. Pàg. 32
- L'argumentació: trets generals. Pàg. 76

GRAMÀTICA:

- Els sintagmes. Pàg. 14-15
- El subjecte en l'oració. Pàg. 36-37
- El predicat en l'oració. Pàg. 58-59
- Els complements del verb (I). Pàg. 80-81
- Els complements del verb (II). Pàg. 102-103
- Les oracions segons el predicat i la veu. Pàg. 124-125

ORTOGRAFIA:

- Les consonants oclusives. L'ús de b i v. Pàg. 38-39
- Les consonants fricatives. Pàg. 60-61
- Les consonants africades. Pàg. 82-83
- L'apostrofació i la contracció. Pàg. 148-149
- Els signes de puntuació (I). Pàg. 170-171
- Els signes de puntuació (II). Pàg. 1192-193

LÈXIC:

- La formació de paraules. Derivació per prefixació. Pàg. 13
- La formació de paraules. Derivació per sufixació. Pàg. 35
- La formació de paraules. Composició. Pàg. 57

**MESURES EDUCATIVES COMPLEMENTÀRIES PER TAL DE SUPERAR L'ÀREA DE VALENCIÀ
PENDENT DE 3r ESO**

Professor/a:

Nom i cognoms de l'alumne/a:

Curs i grup:

L'alumne que aprobe les avaluacions primera i segona del present curs acadèmic 2023-2024, aprovarà automàticament la pendent.

En cas contrari, haurà de presentar-se a una recuperació extraordinària que es realitzarà el dia 10 d'abril de 2024 a les 14:00 hores en l'aula de 4t ESO B. La recuperació extraordinària consistirà en una prova escrita dels continguts treballats al llarg del curs 2022-2023 (vegeu revers del full).

CONTINGUTS PER RECUPERAR VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA DE 3r ESO

TIPOLOGIA TEXTUAL:

- La notícia. Pàg. 16
- L'article d'opinió. Pàg. 30
- L'entrevista. Pàg. 48
- El text expositiu. Pàg. 135

GRAMÀTICA:

- Categories gramaticals. Pàg. 15
- Tipologies de sintagmes. Pàg.17
- Funcions dins de l'oració I. Pàg. 33-36
- Funcions dins de l'oració II. Pàg. 51-54
- Els pronoms personals. Pàg. 69
- Els pronoms febles. Pàg. 69-72
- Combinació de pronoms febles. Pàg.87-90
- L'oració simple i tipus. Pàg. 16, 105-107
- Expressió d'obligatorietat. Pàg. 125-126

ORTOGRAFIA:

- Apostrofació i contracció. Pàg. 19-20
- Diftongs i hiats. Pàg. 37-39
- Accentuació gràfica. Pàg. 55-56
- Accentuació diacrítica. Pàg. 73
- Dièresi. Pàg. 74
- La essa sorda i sonora. Pàg. 91-93, 109

LÈXIC:

- Procediment de creació de lèxic:
  - Paraules compostes. Pàg. 32
  - Paraules habilitades. Pàg. 50
  - Paraules derivades. Pàg. 68
- La sinonímia. Pàg.86

**MESURES EDUCATIVES COMPLEMENTÀRIES PER TAL DE SUPERAR L'ÀREA DE VALENCIÀ
PENDENT DE 1r BATXILLERAT**

Professor/a:

Nom i cognoms de l'alumne/a:

Curs i grup:

Els alumnes amb l'àrea de valencià pendent hauran de presentar-se a una recuperació extraordinària que es realitzarà el 27 d'abril del 2022 a les 14:10 hores. La recuperació consistirà en una prova escrita dels continguts del llibre de text treballats al llarg del curs passat (vegeu revers del full).

CONTINGUTS PER RECUPER LLENGUA I LITERATURA VALENCIANA 1r BATXILLERAT

COMUNICACIÓ. COMPRENSIÓ I EXPRESSIÓ ESCRITA

Lectura, comprensió i interpretació de textos de diferents tipologies. (El monòleg humorístic, el diàleg, la descripció de la casa, les indicacions per a arribar a una ciutat, l'entrevista de treball, recepta d'un plat.)

Expressar-se amb adequació, coherència i correcció, d'acord amb les diverses finalitats i situacions comunicatives i adoptant un estil propi. (Lectura dramatitzada d'un text teatral, conversar amb un tècnic sobre l'habitatge, donar indicacions per a orientar-se, etc.)

ORTOGRAFIA I FONÈTICA

Doble accentuació de la *e* i la *o*. Accent obert i tancat: casos complexos

Fenòmens consonàntics: les consonants oclusives

Geminacions: *mm, nn, dd, l·l, tm, tn, tl i tll*

Vocalisme en contrast amb altres llengües

Separació de paraules en síl·labes (dígrafs, geminacions i formants d'un derivat o compost)

Accent diacrític. Accentuació en casos complexos

GRAMÀTICA I MORFOSINTAXI

Flexió de gènere i nombre del substantiu

Flexió de gènere i nombre de l'adjectiu

L'article. L'article neutre.

Ús i abús dels possessius

Usos complexos dels pronoms febles. Combinacions de pronoms.

LÈXIC

Sinònims i geosinònims. La variació lingüística geogràfica

La varietat funcional o diafàsica. Els registres de la llengua

Antònims

La derivació (prefixos i sufixos)

La composició

ANNEX III: MATERIALS DIDÀCTICS, LLIBRES DE TEXT I LLIBRES DE LECTURA

LLIBRES DE TEXT

Curs	Títol	Editorial	ISBN
1r ESO	Valencià, Llengua i Literatura. Projecte Avancem	Bromera	978-84-1358-233-7
2n ESO	Valencià, Llengua i Literatura. Projecte Avancem	Bromera	978-84-1358-436-2
3r ESO	Valencià, Llengua i Literatura. Projecte Avancem	Bromera	978-84-1358-234-4
4t ESO	Valencià, Llengua i Literatura. Projecte Avancem	Bromera	978-84-1358-437-9
1r BATXILLERAT	De dalt a baix. Nivell C1	Bromera	978-84-9026-810-0
2n BATXILLERAT	Trellat 2-Valencià 2n Batxillerat	Marfil	978-84-8025-421-2

Els alumnes que recullen unes necessitats específiques tindran, a més a més, material de suport, donat en fotocòpies extretes a partir de diferents fonts i, per als ACIS, sobretot a partir del llibre *Pont. Quadern de llengua* de l'editorial Nadal i els dos volums de *Pas a Pas* de l'editorial Bromera.

Altres materials:

Alumnat nouvingut

- *Benvinguts bàsic*. Ed. Bromera.
- *Benvinguts 1 i 2*. Ed. Bromera.
- *Comencem* (material fotocopiable i disponible en

https://www.xelu.net/html/materials/materials_fitxa.php?idioma=catala&materials_ID=11)

LECTURES OBLIGATÒRIES

1r ESO

1a Avaluació: *Històries de por (primera part)*, Angela Sommer-Bodenburg, Bromera, col·lecció "El Micalet Galàctic"

2a Avaluació: *Històries de por (segona part)*, Angela Sommer-Bodenburg, Bromera, col·lecció "El Micalet Galàctic"

3a Avaluació: *Joan, el Cendrós*, Carles Alberola i Roberto García, Bromera, Col·lecció "El Micalet Galàctic".

2n ESO

- 1a Avaluació: *L'estiu dels pirates*, Teresa Broseta, Bromera, Col·lecció "El Micalet Galàctic"
- 2a Avaluació: *L'infinit a les teues mans*, Enric Senabre, Bromera.
- 3a Avaluació: *Unes espardenyas de Jaragua*, María del Carmen Sáez Lorente, ed. Llibres de l'argila.

3r ESO

- 1a Avaluació: *Xènia, tens un WhatsApp*, Gemma Pascual, Barcanova.
- 2a Avaluació: *Els ulls del llac*, Francesc Mompó i Valls. Editorial Voramar.
- 3a Avaluació: *Imagine*, Octavi Egea, Tàndem edicions.

4t ESO

- 1a Avaluació: *Canviem les regles*, Teresa Broseta i Patricia Campos, Bromera.
- 2a Avaluació: *L'últim vaixell*, Gemma Pasqual i Escrivà, Voramar.
- 3a Avaluació: *Mètode Grönholm*, Jordi Galceran, ed. La butxaca.

1r BATXILLERAT

- 1a Avaluació: *Les urpes del diable*, Silvestre Vilaplana, ed. Marfil.
- 2a Avaluació: *La vida sense ell*, Isabel-Clara Simó, Bromera.
- 3a Avaluació: *El perquè de tot plegat*, Quim Monzó, Quaderns Crema.

2n BATXILLERAT

- 1a Avaluació: *La plaça del Diamant*, Mercè Rodoreda, Bromera.
- 2a Avaluació: *Llibre de meravelles*, Vicent Andrés Estellés, Poesia 3 i 4.
Diccionari per a Ociosos, Joan Fuster, Edicions 62.
- 3a Avaluació: *El verí del teatre*, Rodolf Sirera, Edicions 62.

ANNEX IV: FULL DE SIGNATURES AMB ELS COMPONENTS DEL DEPARTAMENT

Els membres que constitueixen el departament de Valencià: llengua i literatura, en el curs acadèmic 2023-2024 signen aquesta proposta pedagògica i mostren la seua conformitat:

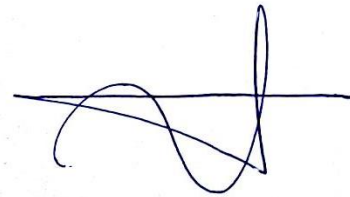
María José Aguado Vallejo

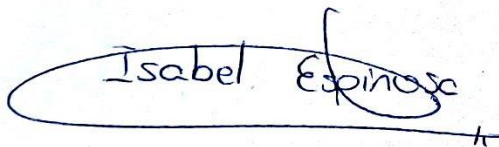
María Asunción Fuentes Bañuls

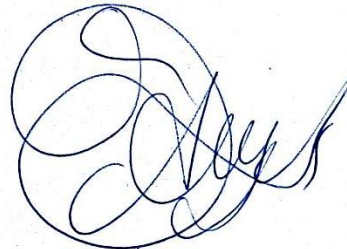
Ana María Candela Mas

Manuel Linares Bosch

Isabel Espinosa Navarro

Àngels Mas Fajardo
(Cap de departament)